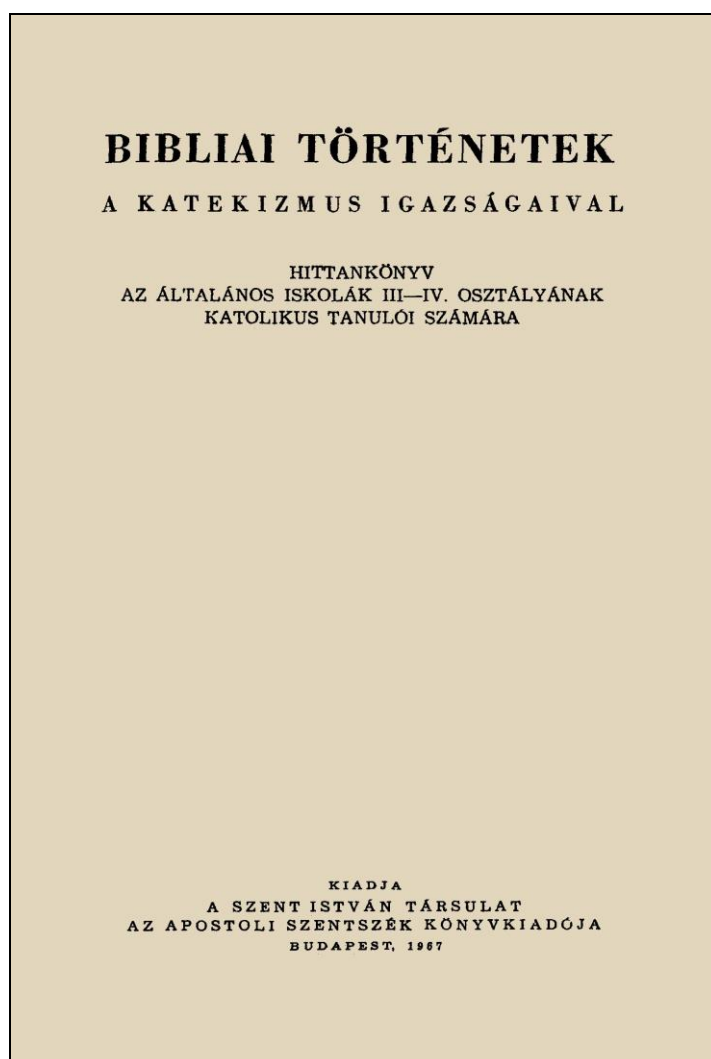

Hamvas Endre (össz.)
Bibliai történetek a katekizmus igazságaival
Hittankönyv az általános iskolák III–IV. osztályának
katolikus tanulói számára

Mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyar nyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

Hamvas Endre (össz.)

Bibliai történetek a katekizmus igazságaival

Hittankönyv az általános iskolák III–IV. osztályának katolikus tanulói számára

Emlézés tárgyát csak a vastag betűs feleletek és a fontosabb szentírási idézetek képezik. A III. osztály anyaga az ószövetségi, a IV. osztály anyaga az újszövetségi rész. A gyónásról és áldozásról szóló rész a III. osztályban az I–II. osztály anyagából ismétелendő.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv a Szent István Társulat kiadásában jelent meg 1967-ban. Az elektronikus változat a Szent István Társulat engedélyével készült. A könyvet lelkipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Szent István Társulaté.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Bevezetés.....	6
1. Életünk célja. A mi vallásunk	6
2. A Szentírás és a Szent Hagyomány	7
3. Az apostoli hitvallás. A parancsolatok.....	8
I. Ószövetségi rész	10
4. Isten.....	10
5. A Szentháromság	11
6. A világ teremtése	12
7. Az angyalok teremtése	13
8. Az első emberpár	14
9. Összüleink bűnbeesése.....	15
10. Hogyan büntette meg Isten összüleinket?	16
11. Kain és Ábel.....	17
12. A vízözön	18
13. Isten kiválasztja Ábrahámot.....	19
14. Hogyan szerette Ábrahám felebarátját?	20
15. Hogyan szerette Ábrahám az Istent?.....	21
16. Az egyiptomi József története. Józsefet eladják testvérei.....	23
17. Isten felmagasztalja Józsefet.....	24
18. József testvérei Egyiptomban	25
19. Jákob átköltözik Egyiptomba.....	27
20. A türelmes Jób	28
21. Mózes története, születése és gyermekkora	29
22. Isten Mózes szolgálatára hívja.....	30
23. Mózes Isten parancsára a fáraóhoz megy	31
24. Mózes kivezeti az izraelitákat Egyiptomból	32
25. Isten kihirdeti a tízparancsolatot	33
26. Isten első parancsolata	34
27. Izrael népének vándorlása. A manna	35
28. Isten második parancsolata	36
29. A szent sátor.....	37
30. Isten harmadik parancsolata.....	38
31. Az izraeliták bevonulnak Kánaánba	39
32. Héli főpap és bíró.....	40
33. Dávid legyőzi Góliátot	41
34. Dávid király	42
35. A hálátlan Absalom.....	43
36. Isten negyedik parancsolata	44
37. Bölcs Salamon király	45
38. Isten ötödik parancsolata.....	46
39. A próféták	47
40. Isten hatodik és kilencedik parancsolata.....	48
41. Illés próféta	49
42. Ákáb király elveszi Nábót szőlőjét	50

43. Isten hetedik és tizedik parancsolata	51
44. Isten nyolcadik parancsolata	52
45. Jónás próféta	53
46. Az imádság.....	54
47. A zsidók a babiloni fogságban.....	55
48. A böjt parancsa	56
49. Dániel az oroszlánok vermében	57
50. A zsidók hazatérnek a fogságból	58
II. Újszövetségi rész.....	59
51. Gábor főangyal megjelenik Zakariás papnak	59
52. Az angyal előre hirdeti Jézus születését.....	60
53. Szűz Mária meglátogatja Erzsébetet.....	61
54. Jézus Krisztus születése	62
55. Szűz Mária bemutatja a kis Jézust a templomban	63
56. A napkeleti bölcsek imádják Jézust	64
57. Egyiptomba menekül a Szent Család.....	65
58. A tizenkét éves Jézus a templomban	66
59. Jézus megkeresztelése.....	67
60. Isten kegyelméről és a szentségekről.....	68
61. A gonosz lélek megkísérti Jézust	69
62. Jézus első tanítványai.....	70
63. A kánai mennyegző.....	71
64. Jézus kiűzi a kereskedőket a templomból.....	73
65. Nikodémus titokban jön Jézushoz	74
66. A keresztség szentsége.....	75
67. A bérmlás szentsége	76
68. A hegyi beszéd.....	77
69. Jézus meggyógyít egy inaszakadtat	78
70. Jézus meggyógyítja a kafarnaumi százados szolgáját	79
71. A csodálatos kenyérszaporítás	80
72. Jézus megígéri az Oltáriszentséget	81
73. Az oltáriszentség.....	82
74. A bűnbánó Magdolna.....	84
75. A bűnbánat szentsége.....	85
76. Jézus feltámasztja Jairus leányát.....	87
77. Az utolsó kenet	89
78. Keresztelő Szent János halála	90
79. Jézus lecsendesíti a háborgó tengert	91
80. Szent Péter elsőse és törvényhozó hatalma	92
81. Az egyházi rend	94
82. Urunk színeváltozása	95
83. A főparancs, az irgalmas szamaritánus	96
84. Szép hasonlatok Jézus tanításában.....	97
85. Jézus imádkozni tanítja tanítványait	98
86. Példabeszéd a búzáról és a konkolyról	99
87. A farizeusok meg akarják fogni Jézust beszédében. Jézus megáldja a gyermekeket..	100
88. A házasság szentsége	101
89. Jézus föltámasztja Lázárt	102
90. Jézus bevonul Jeruzsálembe	103
91. Jézus megjövendöli Jeruzsálem pusztulását és a világ végét.....	104

92. Az utolsó vacsora.....	105
93. Jézus az Olajfák hegyén.....	107
94. Jézus a főtanács előtt.....	108
95. Péter tagadása, Júdás kétségbeesése	109
96. Jézus Pilátus előtt.....	110
97. Jézus keresztútja.....	111
98. Jézus hét szava és halála a kereszten	112
99. A szentmiséről	113
100. Jézus temetése	114
101. Jézus föltámadása.....	115
102. Jézus megjelenik az apostoloknak és elrendeli a bűnbánat szentségét.....	116
103. Hogyan kell gyónnunk?	117
104. Péter a főpásztor.....	118
105. Jézus fölmege a mennyekbe	120
106. A Szentlélek eljövetele	122
107. Az apostolok működése. István első vértanú.....	123
108. Saul megtérése	124
Imádságok	125
Függelék A katekizmus anyaga, amint e hittankönyvben szétosztva van	132

Bevezetés

1. Életünk célja. A mi vallásunk

1. *Mi végett vagyunk a világon?*

A végett vagyunk a világon, hogy az Istent megismerjük, szeressük, neki szolgáljunk, és ezáltal üdvözlünk, vagyis a mennyországba jussunk.

2. *Mi mutatja nekünk az utat a mennyország felé?*

A mennyország felé szent vallásunk mutatja nekünk az utat.

3. *Melyik a mi vallásunk?*

A mi vallásunk a katolikus keresztény vallás.

Római katolikusoknak nevezzük magunkat, mert vallásunk feje, a pápa, Rómában lakik.

4. *Ki adta a mi vallásunkat az embereknek?*

A mi vallásunkat Jézus Krisztus adta az embereknek.

A katolikus keresztény vallás az egyedüli igaz vallás. Ezt más vallással felcserélni nem szabad.

5. *Mit tanít a katolikus keresztény vallás?*

A katolikus keresztény vallás mindazt tanítja, amit Isten kinyilatkoztatott.

Kinyilatkoztatni annyit tesz, mint megmondani azt, amit magunktól nem tudtunk, sőt nem is tudhattunk.

2. A Szentírás és a Szent Hagyomány

6. *Mi a Szentírás?*

A Szentírás a Szentlélektől sugalmazott könyvek összessége.

A Szentírást *Bibliának* is nevezzük.

Az első öt könyvet Mózes írta, az utolsót *Szent János* apostol.

Összesen 72 könyv van a Szentírásban. Ezek közül a legfontosabbak az *evangéliumok*. Ezekben írták meg Jézus életét.

7. *Hány részre osztjuk a Szentírást?*

A Szentírást két részre osztjuk: az ószövetségi és az újszövetségi részre.

Az ószövetségi részt Jézus Krisztus előtt, az újszövetségi részt Jézus Krisztus után írták.

Csak olyan Szentírást szabad olvasni, amelyet a katolikus anyaszentegyház jóváhagyott.

8. *Mi a Szent Hagyomány?*

A Szent Hagyomány az a kinyilatkoztatás, amelyet az apostolok szóval hirdettek, de le nem írtak.

3. Az apostoli hitvallás. A parancsolatok

9. *Mit nyilatkoztatott ki az Isten?*

Az Isten azt nyilatkoztatta ki, amit hinnünk és cselekednünk kell, hogy üdvözülhessünk.

10. *Hol találjuk röviden mindazt, amit hinnünk kell?*

Mindazt, amit hinnünk kell, röviden az apostoli hitvallásban találjuk.

11. *Hogyan szól az apostoli hitvallás?*

Az apostoli hitvallás így szól:

**Hiszek egy Istenben, a mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtetőjében;
és a Jézus Krisztusban, Ő egy fiában, a mi Urunkban,
ki fogantaték Szentlélektől, születék Szűz Máriától,
kínzaték Poncius Pilátus alatt, megfeszítették, meghala és eltemették.
Szállá alá poklokra, harmadnapon halottaiból föltámad, fölméne a mennyekbe, ül a
mindenható Atya-Istennek jobbjára felől,
onnét leszen eljövendő ítélni eleveneket és holtakat.
Hiszek Szentlélekben,
egy katolikus keresztény anyaszentegyházat, szenteknek egyességét,
bűnőknek bocsánatát,
testnek föltámadását
és az örök életet. Amen.**

Az apostoli hitvallást tizenkét részre, más szóval tizenkét ágazatra osztjuk.

12. *Hol találjuk röviden mindazt, amit cselekednünk kell, hogy üdvözülhessünk?*

Mindazt, amit cselekednünk kell, hogy üdvözülhessünk, röviden az Isten és az anyaszentegyház parancsolataiban találjuk.

13. *Hogyan szól a főparancsolat?*

A főparancsolat így szól: 1. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből, teljes elmédből, és minden erődből. 2. Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

14. *Mondd el Isten tíz parancsolatát!*

Isten tíz parancsolata:

1. Én vagyok a te Urad Istened; Uradat, Istenedet imádjad, és csak neki szolgálj.

2. Isten nevét hiába ne vegyed.

3. Megemlékezzél arról, hogy az Úr napját megszenteljed.

4. Atyádat és anyádat tiszteljed.

5. Ne ölj.

6. Ne paráználkodjál.

7. Ne lopj.

8. Hamis tanúságot ne szólj felebarátod ellen.

9. Felebarátod feleségét ne kívánjad.

10. Se házát, se mezejét, se másféle jószágát ne kívánjad. Amen.

15. *Hogyan szól az anyaszentegyház öt parancsolata?*

Az anyaszentegyház öt parancsolata így szól:

- 1. Az anyaszentegyház kötelező ünnepnapjait megüljed.**
- 2. Vasár- és ünnepnap misét becsületesen hallgass.**
- 3. A böjt és hústilalom napjait tartsd meg.**
- 4. Évente gyónjál és legalább a húsvéti időben áldozzál.**
- 5. Házasságodat az anyaszentegyház törvénye szerint kösd meg. Amen.**

I. Ószövetségi rész

4. Isten

16. *Ki az Isten?*

Az Isten az egész világnak ura és a mi mennyei Atyánk.

17. *Mióta van az Isten és meddig lesz?*

Az Isten mindig volt és mindig lesz; Isten örökkévaló.

18. *Hol van az Isten?*

Az Isten mindenhol van.

19. *Miért nem látjuk az Istent?*

Azért nem látjuk az Istent, mert neki nincsen teste; Isten lélek.

A mennyországban látni fogjuk őt, mert ott megmutatja magát nekünk.

20. *Mit tud az Isten?*

Az Isten mindent tud: tudja azt, ami volt, ami van, és ami lesz; sőt azt is tudja, amit gondolunk vagy titokban cselekszünk.

1. *Mit tehet meg az Isten?*

Az Isten mindent megtehet, amit csak akar; Isten mindenható.

22. *Mit szeret, és mit utál az Isten?*

Az Isten csak a jót szereti, a rosszat pedig utálja; Isten végtelenül szent.

– Isten olyan nagy, hogy őt elképzelni nem tudjuk, de azért szívedbe befér, ha befogadod őt. –

5. A Szentháromság

23. *Hány Isten van?*

Csak egy Isten van.

24. *Hány személy van az egy Istenben?*

Az egy Istenben három személy van: Atya, Fiú és Szentlélek.

25. *Hány Isten a három isteni személy?*

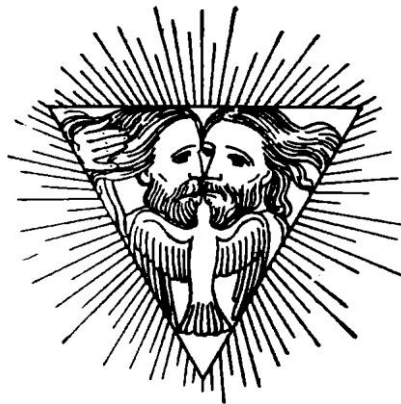
A három isteni személy csak egy Isten.

Hogy az egy Istenben hogyan van három személy, azt eszünkkel felfogni nem tudjuk. Ez hitünknek nagy titka.

26. *Hogyan nevezzük a három isteni személyt egy szóval?*

A három isteni személyt egy szóval Szentháromságnak nevezzük.

Hogy Isten van, arra magunktól is rájöhetünk, mert ha Isten nem volna, világ sem volna. De, hogy az egy Istenben három személy van, azt magunktól nem tudhattuk, azt az Úr Jézus nyilatkoztatta ki nekünk.

– Fejedet meghajtva mondd: „Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek, miképpen kezdetben vala, most és mindenkor és mindörökkön örökké. Amen.”

6. A világ teremtése

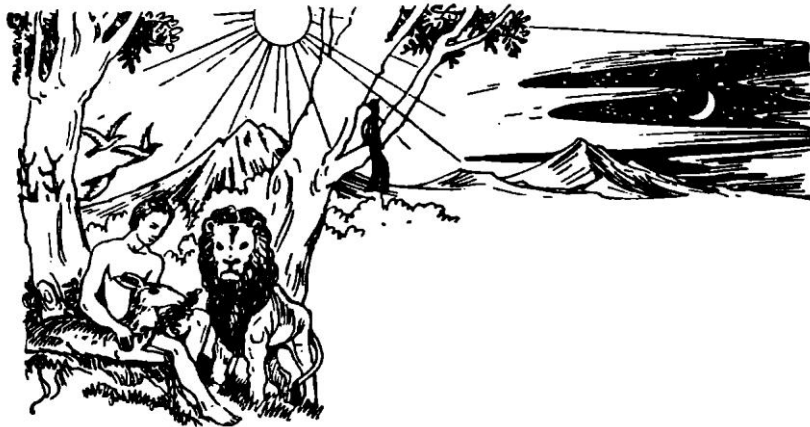
A Biblia szerint Isten a világot hat nap alatt teremtette.

Fönt az égen teremtette a Napot, Holdat és a csillagokat. Lent a földön elválasztotta a vizet a szárazföldtől és teremtette a növényeket és állatokat.

A hatodik napon mondá az Úr: „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra.” És megalkotta az embert önmaga képére és hasonlatosságára.

A hetedik napot megáldotta Isten és megszentelte. Azért az ember is hat napig dolgozik, a hetediket pedig megszenteli.

A hat nap alatt nem hat rövid napot értünk, hanem hat hosszú korszakot.

27. *Ki teremtette a világot?*

A világot Isten teremtette.

28. *Mit tesz Isten még most is a világgal?*

Isten még most is gondoskodik a világról, vagyis fönntartja és kormányozza a világot.

29. *Különösen kikről gondoskodik Isten?*

Isten különösen az emberekről gondoskodik, ő ad nekünk minden testi és lelki jót.

Isten gondoskodását rólunk isteni gondviselésnek nevezzük.

– Ha föltekintesz az égre és látod a Napot, a Holdat és a csillagokat, gondold magadban, mily nagy dolgokat teremtett az Isten!

Ha friss üde virágot látsz, arra gondolj: milyen szép dolgokat teremtett az Isten!

Ha édes gyümölcsöt szedsz, hálásan emlékezzél: mily jó dolgokat teremtett az Isten!

Ha csak kenyeret is eszel és vizet iszol, igaz szívvel köszönd meg mindazt a jót, amit neked adott az Isten! –

7. Az angyalok teremtése

Isten a látható világon kívül láthatatlan világot is teremtett. A láthatatlan világba tartoznak az angyalok.

Isten sok angyalt teremtett, és azt akarta, hogy szeressék őt és szolgáljanak neki. De sokan az angyalok közül nem akartak Istennek szolgálni, hanem fellázadtak ellene. Ezeket a rossz angyalokat Isten a pokolba taszította. Most ördögöknek vagy gonosz lelkeknek nevezzük őket.

30. *Mik az angyalok?*

Az angyalok lelkek, akiknek értelmük és szabad akaratuk van, de testük nincsen.

31. *Milyenek voltak kezdetben az angyalok?*

Az angyalok kezdetben jók voltak.

32. *Jók maradták-e mind az angyalok?*

Az angyalok nem maradtak mind jók, hanem sokan vétkeztek, és ezért a pokolba jutottak.

33. *Milyenek irántunk a jó angyalok?*

A jó angyalok szeretnek minket, imádkoznak érettünk és jót sugallnak nekünk.

34. *Milyenek irántunk a gonosz lelkek?*

A gonosz lelkek gyűlölnek minket, és irigykednek ránk, azért rosszra csábítanak, hogy mi is a pokolba jussunk.

35. *Hogyan nevezzük azokat az angyalokat, akik minket őriznek?*

Azokat az angyalokat, akik minket őriznek, őrangyaloknak nevezzük.

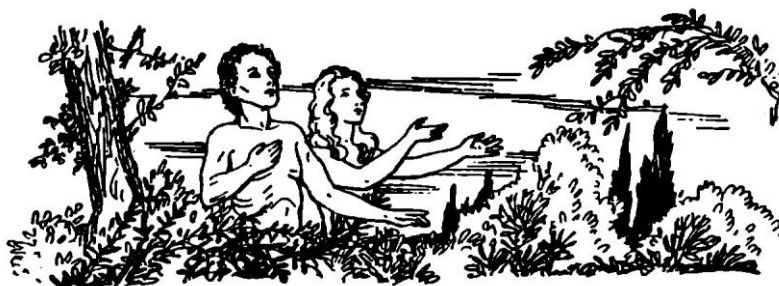
– Tiszteld őrangyalodat! Testi és lelki veszedelemben, és ha nagyobb útra indulsz, kérd segítségét. –

8. Az első emberpár

Isten földből alkotta az első ember testét és lelket lehelt abba. Az első ember neve Ádám volt.

Látta Isten, hogy nem jó az embernek egyedül lenni, azért mély álmot bocsátott Ádámra, és miközben aludt, Ádám testéből alkotta Évát, az asszonyt.

Ádám és Éva a mi őszeink. Isten szerette és gyermekeivé fogadta őket. Gyönyörű kertet készített nekik, hogy ott lakjanak, és azt műveljék. A kertnek neve *Paradicsom* volt. A Paradicsomban őszeinknek nagyon jó dolguk volt és sohasem kellett volna meghalniuk. Isten azt akarta, hogy szeressék őt és a mennyországba jussanak.

36. Kik voltak az első emberek?

Az első emberek Ádám és Éva voltak.

37. Miből áll az ember?

Az ember testből és lélekből áll.

38. Kihez hasonlít az ember lelke?

Az ember lelke Istenhez hasonlít.

39. Miben hasonlít lelkünk Istenhez?

Lelkünk abban hasonlít Istenhez

1. hogy értelme és szabad akarata van,

2. hogy halhatatlan.

Értelmünk van, mert gondolkodunk és beszélünk. Szabad akaratunk van, mert szabadon választhatunk jó és rossz között.

40. Mivel mutatta meg Isten szeretetét őszeink iránt?

Isten azzal mutatta meg szeretetét őszeink iránt, hogy gyermekeivé fogadta és a mennyi boldogságra rendelte őket.

Mikor Isten őszeinket gyermekeivé fogadta, akkor megadta nekik a *megszentelő kegyelmet*. Ettől szent és tiszta volt a lelkük.

Aki a megszentelő kegyellel hal meg, a mennyországba jut.

– Ne feledd, hogy különb vagy az állatnál!

Ne egyél mohón, mint az állat, és légy szemérmes, mint Isten gyermekéhez illik. –

9. Őszüleink bűnbeesése

A Paradicsomban sok szép gyümölcsfa volt. Isten azt mondta Ádámnak: „Minden fáról ehetsz; csak arról az egy fáról ne egyél, amely a kert közepén van, mert ha arról eszel, meghalsz.”

De az ördög irigykedett az emberre, azért a kígyóba rejtőzött és kérdezte Évát: „Miért nem esztek a Paradicsom minden fájáról?” Éva azt felelte: „Mert Isten megtiltotta; és ha erről a fáról eszünk, akkor meghalunk.” De a kígyó mondotta: „Dehogyan haltok meg. Sőt inkább, ha esztek erről a fáról, olyanok lesztek, mint az Isten.”

Az asszony látta, hogy a fának gyümölcse szép és evésre jó. Azért leszakított egyet, és evett belőle. Azután adott férjének, és az is evett belőle. Őszüleink tehát nem engedelmeskedtek Istennek és így bűnt követtek el.

41. *Ki követ el bűnt?*

Bűnt az követ el, aki tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsolatának.

42. *Csak cselekedettel követhetünk el bűnt?*

Nemcsak cselekedettel követhetünk el bűnt, hanem gondolattal, szóval és a jónak elmulasztásával is.

Aki szentmisét mulaszt, vagy a leckéjét nem tanulja meg, az a jónak elmulasztásával vétkezik.

43. *Mi kísért minket a bűnre?*

A bűnre, 1. rosszra hajló természetünk, 2. a gonosz lélek, 3. embertársaink kísértenek minket.

– A kísértésnek mindjárt kezdetben állj ellen. Imádkozzál: „*Ne vigy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. Amen.*” –

10. Hogyan büntette meg Isten ősszüleinket?

1. Ádám és Éva a bűn után nagyon szégyellte magát, és elbújt a fák között. De Isten látta őket, és kérdezte Ádámot: „Ádám, hol vagy?” Ádám azt felelte: „Elbújtam, mert félek tőled.” Isten tovább kérdezte: „Ugye ettél a tiltott fáról?” Ádám azt mondotta: „Az asszony adott nekem és ettem.” Éva pedig így mentegette magát: „A kígyó csalt meg engem.”

2. Isten megátkozta a kígyót, ősszüleinket pedig kiűzte a Paradicsomból. Ettől kezdve sokat kellett szenvedniük és végül meg kellett halniuk. A mennyországba sem juthattak volna, ha Isten meg nem könyörült volna rajtuk.

De Isten megkönyörült az embereken, és megígérte, hogy eljön majd egy asszony, aki ellenkezésben lesz a kígyóval. Ennek az asszonynak ivadéka megrontja a kígyó fejét, vagyis az ördög hatalmát.

Így tudták meg ősszüleink, hogy el fog jönni a *Megváltó*.

44. *Hogyan ártott ősszüleink bűne mindnyájunknak?*

Ősszüleink bűne úgy ártott mindnyájunknak, hogy a bűn és a büntetés minden emberre átszáll, és mindenki ezzel a bűnnel jön a világra.

45. *Hogyan nevezzük azt a bűnt, amely ősszüleinktől minden emberre átszáll?*

Azt a bűnt, amely ősszüleinktől minden emberre átszáll, eredeti bűnnek nevezzük.

Mi is az eredeti bűnben születünk. Azért nem voltunk Isten gyermekei, és nem ékesítette lelkünket a megszentelő kegyelem.

46. *Kire nem szállott át az eredeti bűn?*

Az eredeti bűn csak a boldogságos Szűz Máriára nem szállott át.

Isten megóvta szent Fiának anyját az eredeti büntől. A boldogságos Szűz Mária *szeplőtelenül fogantatott*. Ő az az Asszony, kiről Isten mondotta, hogy ellenkezésben lesz a kígyóval. Az ő ivadéka, Jézus Krisztus, megrontotta a kígyó fejét, vagyis az ördög hatalmát.

Mi az eredeti büntől a keresztségben tisztultunk meg.

– Utáld a bűnt, mert az hozott minden rosszat a világra. –

11. Kain és Ábel

1. Ádámnak és Évának első fiai *Kain* és *Ábel* voltak. Kain földműves volt, Ábel pedig juhásztor. Kain rossz volt, Ábel pedig jó.

Egyik napon mindketten áldozatot mutattak be Istennek. Kain a földnek gyümölcséből áldozott, Ábel a legjobb barmot tette az oltárra. Isten szívesen tekintett Ábel áldozatára, de Kainéra nem.

2. Kain lelkét ekkor nagy irigység fogta el, és megharagudott Ábelre. Azért kihívta öccsét a mezőre, és ott agyonütötte.

Isten így szólt Kainhoz: „Mit cselekedtél? Öcséd vére fölkiált hozzám az égbe.” Kaint ettől kezdve lelkiismerete furdalta, azért nem volt nyugta és bujdosott a földön.

(Kain bűne nagy volt. Ő maga mondotta: „Nagyobb az én gonoszságom, hogysem bocsánatot érdemelnék.” De nem volt igaza, mert Isten megbocsátott volna neki, ha Őt kérte volna.)

47. *Egyenlő-e minden bűn?*

Nem minden bűn egyenlő: vannak nagy, vagyis halálos bűnök, és vannak kisebb, vagyis bocsánatos bűnök.

Aki halálos bűnben hal meg, a pokolba jut. Aki bocsánatos bűnben hal meg, a tisztítóhelyre jut.

48. *Ki követ el halálos bűnt?*

Halálos bűnt az követ el, aki fontos dologban tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsolatának.

49. *Ki követ el bocsánatos bűnt?*

Bocsánatos bűnt az követ el, aki kisebb dologban nem engedelmeskedik Isten parancsolatának; vagy fontos dologban ugyan, de nem egészen tudva és akarva vétkezik.

– Kerüld a bocsánatos bűnöket is, és akkor halálos bűnt sem fogsz elkövetni. –

12. A vízözön

1. Az emberek mindig többen lettek, és nagyon megromlottak. De Noé és családja jó maradt. Isten így szólt Noéhoz: „Készíts magadnak bárkát, mert én vízözönt bocsátók a földre.”

Isten százhusz esztendeig várt, hogy az emberek megjavuljanak, de nem javultak meg. Noé is intette őket, de nem hallgattak rá. Ezalatt elkészült a bárka. Noé bement, és vele ment felesége, három fia és azok feleségei. Magukkal vittek mindenféle állatot is, amint Isten megparancsolta.

2. Mikor Noé és családja a bárkában voltak, elkezdett esni az eső, és negyven napig szünet nélkül esett. A sok víz elárasztotta még a legmagasabb hegyeket is. Az emberek és állatok mind elpusztultak, csak Noé maradt meg és akik vele voltak a bárkában.

3. Végre a víz egészen leapadt, s akkor Noé kiszállt a bárkából. Hálából oltárt épített Istennek és áldozatot tett rá. Istennek kedves volt az áldozat, azért megígérte, hogy többé nem küld vízözönt a földre. Isten ígéretére a szivárvány emlékeztet minket.

50. *Mit tesz Isten a jókkal és mit tesz a rosszakkal?*

Isten a jókat megjutalmazza, a rosszakat pedig megbünteti, amint megérdemlik; Isten végtelenül igazságos.

51. *Mit tesz Isten a megtérő bűnösrel?*

Isten a megtérő bűnösnek szívesen megbocsát; Isten végtelenül irgalmas.

– Féld az Istent, mert ő szigorú azokhoz, akik intelmét megvetik. –

13. Isten kiválasztja Ábrahámot

A vízözön után az emberek újra megsokasodtak. Elfeledkeztek az egy igaz Istenről és bálványokat imádtak. A bálványok kőből és fából faragott szobrok voltak. Imádták még az emberek a Napot, Holdat, csillagokat is, sőt voltak, akik állatot imádtak.

A sok bálványimádó közt azonban akadt egy férfiú, aki hű maradt az igaz Istenhez, és nem imádta a bálványokat. Ezt a férfiút *Ábrahámnak* hívták. Isten így szólt Ábrahámhoz: „Hagyd el szülőföldedet és jöjj arra a földre, amelyet neked mutatok.” Ábrahám hitt Istennek, és eljött *Kánaán* földjére. Isten megígérte Ábrahámnak, hogy ezt a földet neki adja és utódainak. Azt is megígérte, hogy megsokasítja utódait, és közülük fog származni a Megváltó.

(Isten Ábrahámot nagy *hite* miatt választotta ki, hogy tőle származzék a Megváltó.)

A hitet *isteni erénynek* nevezzük.

52. *Melyek az isteni erények?*

Az isteni erények a hit, remény és szeretet.

53. *Indítsd fel magadban az isteni erényeket!*

Istenem, hiszek tebenned, mert örökké igazmondó vagy!

Istenem, remélek tebenned, mert végtelenül hű és irgalmas vagy!

Istenem, mindennél jobban szeretlek téged, mert végtelenül jó és szeretetreméltó vagy!

– Az isteni erényeket minden vasárnap, és kivált szentáldozás előtt szoktuk magunkban felindítani. –

14. Hogyan szerette Ábrahám felebarátját?

1. Mikor Ábrahám egy napon sátra előtt ült, három vándort látott közeledni. Rögtön eljűk sietett, és nagy tisztelettel meghívta őket, hogy nála egyenek és pihenjenek. A három vándor elfogadta Ábrahám meghívását, és letelepedett nála. Az egyik vándor maga az Úr volt, a másik kettő pedig az Ő angyala.

2. Mikor a vándorok felkeltek és tovább indultak, Ábrahám elkísérte őket. Az út *Szodoma* városa felé vezetett. Az Úr ekkor így szólt Ábrahámhoz: „Szodoma és Gomorra bűnei nagyon súlyosak, és hozzám kiáltanak. Azért elpusztítom e városokat.” Ábrahám azonban közbenjárt Szodomáért és mondotta: „Ha ötven igaz lesz a városban, azok is együtt vesznek el a bűnösökkel?” Az Úr azt felelte: „Ha ötven igazat találok a városban, miattuk az egészet megkímélem.” Ábrahám félt, hogy még ötven igaz sem lesz Szodomában, azért alázatosan tovább könyörgött. Végre Isten megígérte, hogy nem fogja Szodomát elpusztítani, ha csak tíz igaz is lesz benne.

3. De Szodomában még tíz igaz sem volt. Ezért Isten kénköves tüzes esőt bocsátott Szodomára és Gomorrára. Szodomában lakott Ábrahám rokona, *Lót*, annak felesége és két leánya. Ezeket a két angyal felkereste, és figyelmeztette: „Fussatok, de hátra ne nézzetek!” El is futottak és megmenekültek. Lót felesége azonban hátranézett, és holtan ott maradt.

54. *Hogyan mutatjuk meg, hogy szeretjük felebarátunkat?*

Hogy szeretjük felebarátunkat, azt az irgalmasság testi és lelki cselekedeteivel mutatjuk meg.

Példák az irgalmasság testi cselekedeteire:

Ételt és italt adni a szűkölködőknek, szállást adni az utasoknak és látogatni a betegeket.

Példák az irgalmasság lelki cselekedeteire:

Meginteni a bűnösöket, tanítani a tudatlanokat, vigasztalni a szomorúakat, megbocsátani bántalmazóinknak és imádkozni élőkért és holtakért.

– Ha valaki csúnyát beszél vagy tesz, intsd meg őt. Talán hallgat rád, és akkor az irgalmasság lelki cselekedetét gyakoroltad vele szemben. –

15. Hogyan szerette Ábrahám az Istent?

Ábrahámnak fia *Izsák* volt. Ez sok örömet szerzett atyjának. Isten próbára tette Ábrahámot, és így szólt hozzá: „Vedd egyetlen fiadat, és áldozd fel nekem.” Ábrahám Isten kedvéért kész volt ezt is megtenni, és fölment a hegyre, amelyet Isten mutatott neki. Az áldozathoz szükséges fát Izsák vállára tette, ő maga pedig a tüzet és a kardot vitte. Útközben kérdezte Izsák: „Atyám, itt a tűz és a fa; de hol van az áldozat?” Ábrahám azt felelte: „Fiam, az Isten majd szerez áldozatot.”

Mikor a hegyre értek, Ábrahám oltárt épített, fölrakta rá a fát, és rátette fiát. Már ki is nyújtotta kezét, hogy őt feláldozza, de ekkor megjelent az Úr angyala, visszatartotta Ábrahámot, és kiáltott: „Ne bántsd fiadat!”

Ábrahám föltekintett, és a közelben egy kost látott a bokorban fennakadva. Ezt megfogta, és föláldozta Istennek.

(Ábrahám elhagyta hazáját Isten kedvéért. Azután még fiát is fel akarta áldozni Isten kedvéért. Ezzel megmutatta, hogy Istent *mindennél jobban szereti*.)

55. *Hogyan szól a főparancsolat?*

A főparancsolat így szól:

1. Szeresd Uradat, Istenedet, teljes szívedből és teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből!

2. Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!

56. *Hogyan kell Istent szeretnünk?*

Istent mindennél jobban kell szeretnünk.

57. *Mikor szeretjük Istent mindennél jobban?*

Akkor szeretjük Istent mindennél jobban, ha megteesszük mindazt, ami neki kedves, és őt senkinek és semminek kedvéért meg nem bántjuk.

A vértanúk úgy szerették Istent, hogy inkább meghaltak, de Istent meg nem bántották.

58. *Miért kell Istent mindennél jobban szeretnünk?*

Azért kell Istent mindennél jobban szeretnünk, 1. mert Ő mindennél jobb és tökéletesebb, 2. mert Ő mindenkinél jobban szeret minket.

– Gondolj arra, hogy Isten hogyan szeret téged:

Teremtett és jó szülőket adott. Meghalt érted a kereszten. A keresztségben lelkedet megtisztította és gyermekévé fogadott. Őrangyalt is adott melléd, hogy vigyázzon rád. Ha megbánod bűnödöt, megbocsát, és helyet készít neked a mennyországban.

Szeresd azért, nagyon szeresd az Istent! –

16. Az egyiptomi József története. Józsefet eladják testvérei

1. Izsáknak két fia volt, *Ézsau* és *Jákob*. A kettő közül Isten Jákobot választotta ki, hogy tőle származzék a Megváltó.

Jákobnak tizenkét fia volt. Közülük legjobban szerette *Józsefet*. Egy alkalommal szép tarka köntöst is adott neki. Testvérei ezért irigykedtek és haragudtak rá.

Még jobban haragudtak, amikor *József* elmondta nekik álmát. Azt álmodta, hogy kénéket kötöttek a szántóföldön. Az ő kénéje egyenesen állott, a testvérek kénéi pedig meghajoltak az ő kénéje előtt. A testvérek erre azt mondták: „Talán még királyunk leszel, és uralkodni fogsz rajtunk?”

2. Történt, hogy egy napon Jákob kiküldte Józsefet a mezőre, hogy nézze meg, merre járnak testvérei a nyájjal? Mikor a testvérek meglátták, azt mondták: „Itt jön az álomlátó! Öljük meg, és lássuk, mit használnak neki álmai.” A legidősebb testvér azonban lebeszélte őket, hogy ne ontsák véréét. Erre egy száraz kútba dobták Józsefet és azután leültek falatozni. Nemsokára idegen kereskedők jöttek arra, és ezeknek eladták Józsefet húsz ezüst pénzért. József hiába sírt és rimánkodott, a testvérek szívtelenek maradtak, és nem irgalmaztak neki.

Hogy pedig Jákob ne tudja meg, mi történt, József köntösét egy megölt gödölye vérébe mártották, azután elküldték atyjuknak ily üzenettel: „Ezt találtuk. Nézd meg, fiad köntöse-e vagy sem?” Jákob azt mondotta: „Ez fiam köntöse, bizonyosan vadállat tépte őt szét.” Azután nagy fájdalmában megszaggatta ruháit, és sokáig siratta fiát.

(E szomorú történetből látjuk, hogy az irigység és a harag mily nagy bűnökre vihetik az embert.)

59. Milyen bűnök az irigység és a harag?

Az irigység és a harag főbűnök, mert belőlük más bűnök származnak.

Hét főbűn van: 1. a kevélység, 2. a fősvénység, 3. a bujaság, 4. az irigység, 5. a torkosság, 6. a harag, 7. a lustaság.

Az irigy ember szomorkodik, ha más örül, és örül, ha másnak baja van.

– Ne légy irigy, ha mást megdicsérnek! Inkább örülj övele! –

17. Isten felmagasztalja Józsefet

1. A kereskedők Egyiptomba vitték Józsefet, és eladták az egyiptomi király egyik udvari tisztjének, *Putifárnak*. Putifár észrevette, hogy József istenfélő, becsületes ifjú, és rábízta háza vezetését. Putifár felesége azonban szemérmetlen bűnre akarta csábítani Józsefet. József így válaszolt: „Hogy tehetnék ilyen rosszat, és hogyan vétkezhethném Isten ellen?” A gonosz asszony erre bosszúból megrágalmazta Józsefet. Putifár hitt feleségének, és börtönbe záratta Józsefet.

2. A börtönben volt két másik fogoly is. Az egyik volt a fáraó¹ főpohárnoka, a másik a főszűtmester. Ezek elbeszéltek Józsefnek álmukat. József, Istentől felvilágosítva, mindkettőnek megfejtette álmát. A főpohárnoknak megjövendölte, hogy három nap múlva kiszabadul, a főszűtmesternek pedig megmondta, hogy ki fogják végezni. Így is lett. Mikor a főpohárnok kiszabadult, József megkérte őt, hogy szóljon a fáraónak, mert őt ártatlanul vetették börtönbe. A főpohárnok azonban megfélekedezett róla.

3. Két esztendő múlva a fáraó azt álmodta, hogy a Nílus folyóból hét kövér tehén jött ki és utánuk hét sovány tehén. A sovány tehenek fölfalták a kövéreket. Azután hét telt kalász nőtt egy száron és utána hét üres kalász. Az üres kalászok ismét elnyelték a telt kalászokat. Mikor a fáraó fölébredt, hívatta az álmfejtőket és elbeszélte nekik különös álmát, de egyikük sem tudta azt megfejteni. Ekkor végre eszébe jutott a főpohárnoknak József, és elmondotta, hogy miként magyarázta meg neki és társának álmát a börtönben.

A fáraó előhívatta Józsefet, és József Isten segítségével megmagyarázta a király álmát. Azt mondotta: „Egyiptomban hét kövér esztendő lesz, és akkor bőséges lesz a termés. Utána hét sovány esztendő fog következni, és akkor nagyon kevés gabona fog teremni. Válasszon tehát a király bölcs és ügyes férfiút, aki csűrökbe gyűjtse a gabonát a kövér esztendőkhöz, hogy legyen mit enni a sovány években.” A fáraó erre így válaszolt: „Találhatnék-e erre a feladatra bölcsőbb férfiút tenáladnál?” Azután levette ujjáról a gyűrűt, és József ujjára húzta. Fel is öltöztette őt bíbor köntösbe, nyakába aranyláncot tett, és mondotta: „Te leszel Egyiptom kormányzója.”

(Egyiptomi Józsefnek álmai Istentől voltak. Másoknak álmát is Isten segítségével fejtette meg.

Aki azonban álmoskönyvből, kártyából vagy jósnőktől akarja megtudni a jövőt, az babonával vétkezik.

József hű maradt Istenhez, és nem hagyta magát bűnre csábítani. Istenben bízott, és Isten nem hagyta őt el bajában.)

– Aki Istenben bíz, az nem csalatkozik. –

¹ Az egyiptomi királyt fáraónak hívták.

18. József testvérei Egyiptomban

1. Mikor a hét sovány esztendő bekövetkezett, nagy lett az éhség Kánaánban is. Jákob meghallotta, hogy Egyiptomban bőven van gabona, és elküldte fiait, hogy vásároljanak. De legkisebb fiát, *Benjámint* visszatartotta.

Egyiptomból csak József engedélyével lehetett gabonát kivinni. A testvérek megjelentek tehát Józsefnél, és mélyen meghajoltak előtte. József azonnal megismerte őket, de azok nem ismerték meg őt. József próbára akarta tenni testvéreit, és tolmács útján keményen rájuk szólt: „*Ti kémek vagytok!*” A testvérek erre nagyon megijedtek és azt mondták: „Mi békés emberek vagyunk, és nem vagyunk kémek. Tizenketten vagyunk testvérek Kánaán földjéről; a legkisebb atyánkkal van, a másik nincs többé.” József erre megengedte nekik, hogy gabonát vásároljanak. Azután lelkükre kötötte, hogy legközelebb hozzák el magukkal legkisebb testvérüket is.

2. Jákob azonban nem akarta elengedni Benjámint, mert József után ezt a fiát szerette legjobban. Végül mégis elengedte, mert nem volt már kenyerük. Mikor a testvérek József elé kerültek, megint földig hajoltak. József most elhatározta, hogy még egyszer próbára teszi őket. Megtöltötte tehát zsákjaikat gabonával. Benjáminnak zsákjába pedig titkon betéttette saját ezüst poharát. Alighogy a testvérek kiértek a városból, József utánuk küldte szolgáját. Ez keményen rájuk szólt: „Miért fizettetek rosszal a jóért? Elloptátok uram ezüst poharát.” Ők azt felelték: „Hogyan loptunk volna el valamit urad kincseiből? Akinél megtalálod a poharat, az haljon meg, s mi szolgálai leszünk uradnak.” Sietve le is rakták a zsákokat, és kibontották azokat. S íme, Benjámin zsákjában ott volt a pohár. Szomorúan tértek vissza mindnyájan, és leborultak József előtt. Az egyik testvér, Júda, a többiek nevében így szólt Józsefhez: „Isten gonoszságunk miatt büntet bennünket, és mi most mindnyájan szolgálaid leszünk.” József így felelt: „Aki ellopta a poharat, az legyen szolgám, ti többiek pedig szabadon menjetek vissza atyátokhoz.” Júda azonban így szólt: „Atyánk meghal fájdalmában, ha nem visszük haza öcsénket. Azért én legyek inkább szolgád, mert én kezeskedtem a gyermekért.”

3. József ekkor már látta, hogy testvérei igazán megjavultak. Tovább nem bírta türtőztetni magát, hanem kiküldte szolgálait, azután sírva fakadt és mondotta: „*Én vagyok József, a ti testvéretek.* Ne féljete! Isten azért küldött engem előttetek Egyiptomba, hogy megmentselek benneteket. Siessetek, vigyétek hírül atyámnak, amit láttatok! Hozzátok el őt hozzám, mert az éhség még soká fog tartani.”

A fáraó is meghallotta, hogy József testvérei eljöttek, és megajándékozta őket mindenféle adománnyal. A testvérek pedig örvendezve visszatértek Kánaánba.

– József nem bízta el magát szerencséjében.

Te se bízd el magad jó sorsodban. Mindent Istentől kaptál. Ne dicsekedjél tehát okosságoddal, pénzeddel, ügyességeddel, és ne légy hiú szépségedre, Isten mindezt egy pillanat alatt elveheti tőled. –

19. Jákob átköltözik Egyiptomba

1. Mikor a testvérek hazatértek, elmondták atyjuknak: „József él, és uralkodik Egyiptom egész földjén.” Jákob úgy hallgatta ezt, mintha álomból ébredt volna. Ha nem látta volna a sok ajándékot, el sem hitte volna. De most elhitte, és felkiáltott: „Elég nekem, hogy fiam, József él. Elmegyek, hogy meglássam őt, mielőtt meghalok.”

El is költözött Egyiptomba hatvanhat hozzátartozójával és minden jószágával együtt. József atyja elé utazott, és mikor vele találkozott, nyakába borult és örömében sírt. A fáraó pedig *Gessen* tartományt jelölte ki Jákob családjának lakóhelyéül.

2. Jákob halála előtt magához hívatta fiait, és valamennyit megáldotta. Istentől felvilágosítva megjövendölte, hogy el nem vétetik a fejedelmi pálca Júdatól és az ő családjától, míg el nem jő, akit a nemzetek várnak.

(Jákobnak más neve *Izrael* volt, ezért utódait izraelitáknak hívták.

Ábrahám, Izsák és Jákob az izraeliták *pátriárkái*, azaz ősatyái.

Az izraeliták tizenkét törzsre oszlottak. A legnevezetesebb törzsek voltak: *Júda törzse*, mert abból származtak a királyok, és *Lévi törzse*, mert ebből lettek a papok.)

60. *Miért szerette Isten Józsefet?*

Isten erényei miatt szerette Józsefet.

József erényei voltak:

az engedelmesség, mert szót fogadott atyjának és gazdájának;

a becsületesség, mert nem nyúlt Putifár jószágához;

a tisztaság, mert nem engedte magát szemérmetlen bűnre csábítani;

a szelídség, mert nem haragudott, hanem megbocsátott testvéreinek.

– Gyakorold te is az erényeket!

Ezen a héten legyen erénygyakorlatod az engedelmesség, a következő héten a szelídség. –

20. A türelmes Jób

A pátriárkák korában élt Kánaán földjén egy gazdag és istenfélő férfiú, akit *Jóbnak* hívtak. Isten megengedte, hogy különböző csapások érijék Jóbot. Egymás után jöttek a rossz hírek házába. Előbb barmait és tevéit rablók hajtották el, szolgáit pedig megölték. Azután villám csapott a juhakolba, és elpusztultak a juhok és a pásztorok. Később hírnök jött, és mondotta „Mikor fiaid és leányaid elsőszülött bátyjuk házában ettek, egyszerre hatalmas vihar kerekedett a sivatag felől. A ház összedőlt, és agyonzúzta gyermekeidet.” Jób ekkor fájdalomában megszaggatta ruháit, leborult a földre, és így szólt: „Az Úr adta, az Úr elvette, amint az Úrnak tetszett, úgy lett. Legyen áldott az Úr neve!”

Még nagyobb volt Jób megpróbáltatása, midőn tetőtől talpig undok, viszkető fekélyek borították testét. Most már felesége is kifakadt ellene, és mondotta: „Mégis megmaradsz jámborságodban? Áldd az Istent és halj meg!” De Jób megmaradt a türelemben, és így szólt: „Balga asszony módjára beszélsz. Ha a jókat elvettük Isten kezéből, miért ne vegyük el a rosszakat?”

Miután Jób így kiállotta a próbát, Isten visszaadta egészségét, kétannyi vagyont adott neki, és gyermekekkel is újra megáldotta.

(Isten a csapásokat is javunkra tudja fordítani. A csapások arra jók, 1. hogy bűneinkért bűnhődjünk és megjavuljunk, mint például József testvérei; 2. hogy Isten próbára tegyen bennünket, mint egyiptomi Józsefet és Jákobot. Aki a próbát kiállja, azt Isten megjutalmazza itt a földön és a másvilágon.)

– Isten a mi atyánk, aki akkor is szeret minket, ha szigorú hozzánk. Ne zúgolódjál tehát, ha csapások és szenvedések érnek. –

21. Mózes története, születése és gyermekkora

1. Izrael utódai már négyszáz évig voltak Egyiptomban, és nagyon megsokasodtak. Az egyiptomi király félni kezdett, hogy utóbb az ország ellenségeivel szövethetnek, azért mindenféleképpen sanyargatta őket. Nehéz munkát kellett végezniük, és ostorral hajtották őket. Azonban a kegyetlen bánásmód sem gyengítette a népet. Végre megparancsolta a fáraó, hogy az izraeliták fiúgyermekét születésük után azonnal vessék a Nílus folyóba.

2. Abban az időben az egyik családnak fiúgyermek született, és anyja három hónapig rejtegette. Mikor már tovább nem titkolhatta, gyékénykosarat vett, bekente szurokkal és beletette a kisdedit. Azután kivitte a folyó partjára, és a sás közé tette. A gyermek nénje, Mária, távolról nézte, mi fog történni.

3. Nemsokára a fáraó leánya jött oda szolgálóival fürödni. Mikor a síró gyermeket megpillantotta, nagyon megsajnálta, és azt mondta: „Ez az izraeliták gyermekei közül való.” Közben odasietett a gyermek nénje és kérdezte: „Akarod-e, hogy hozzak egy asszonyt, aki a gyermeket táplálja?” A fáraó leánya azt felelte: „Igen, akarom.” Erre a leány elment, és elhívta a gyermek anyját. A fáraó leánya átadta neki a gyermeket, és az asszony nevelte. Mikor nagyobb lett, akkor elvitte őt a fáraó leányához. Ez *Mózesnek* nevezte el a fiúcskát, ami annyit jelent, mint vízből kihúzott.

Mózes a királyi udvarban nevelkedett, és ott az egyiptomiak minden tudományát megtanulta.

(Isten akarta, hogy Mózes a fáraó udvarába kerüljön. Akarta, hogy ott tanuljon, és így később alkalmas legyen az izraelita nép vezetésére.)

61. *Hogyan rendez el Isten mindent a világon?*

Isten úgy rendez el mindent a világon, hogy elérje azt, amit akar; Isten végtelenül bölcs.

– A bölcs Istenre bízad életed folyását!

Magyar népünk sorsát is Ő tartja kezében. –

22. Isten Mózeset szolgálatára hívja

Mikor Mózes negyvenéves lett, védelmezni kezdte az izraelitákat a sanyargatások ellen. Ezért a fáraó megharagudott, és meg akarta őt ölni. Mózes a pusztába menekült, és ott egy pásztorfejedlem juhait legeltette.

Egy napon messze egy hegységhez hajtotta nyáját. Egyszerre csipkebokrot pillantott meg, amely lángolt, de el nem égett. Mózes meg akarta nézni, miért nem ég el a csipkebokor. De amikor közeledett, hangot hallott, mely azt mondta neki: „Mózes, ne közelíts ide; oldd le a sarut lábadról, mert a hely, amelyen állsz, szent. *Én vagyok atyáidnak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak Istene.*” Mózes elrejtette orcáját, mert nem mert Istenre tekinteni. Az Úr pedig így szólt: „Elküldelek a fáraóhoz, hogy kivezess népemot Egyiptomból.” Mózes nagyon megijedt. Félt a fáraótól, és azt mondta: „Ki vagyok én, hogy a fáraóhoz menjek?” Az Úr azt felelte: „Én veled leszek.” Mózes tovább próbált ellenkezni, és így szólt: „Nem fognak nekem hinni.” Erre Isten megparancsolta neki, hogy dobja el vesszejét. Mózes eldobta a vesszőt, és az kígyóvá változott. Mikor pedig Isten parancsára megfogta a kígyó farkát, újra vessző lett belőle. Mózes most már bízott, hogy hinni fognak a csodajelnek, melyet Isten adott neki. Hazavezette tehát nyáját, és visszatért Egyiptomba. Útközben találkozott bátyjával, *Áronnal*, aki mostantól fogva mindenüvé elkísérte őt, és beszélt helyette, mert Mózes akadozó nyelvű volt.

62. *Hív-e minket is Isten az Ő szolgálatára?*

Isten minden embert, tehát minket is, hív az ő szolgálatára.

63. *Mikor szolgálunk Istennek?*

Akkor szolgálunk Istennek, ha akaratát tesszük, főképp pedig, ha kötelességünket teljesítjük.

Nagy kegyelem, ha Isten valakit különös szolgálatára, azaz papi pályára hív!

– Így ajánld szolgálatodat Istennek: „Istenem, neked ajánlom fel tanulásomat és minden munkámat!”

Vagy ezt mondd: „Istenem, mindent a te nagyobb dicsőségedre!” –

23. Mózes Isten parancsára a fáraóhoz megy

1. Mózes és Áron egy begyűjtötték Izrael fiait. Áron vitte a szót, és elmondotta, amit Isten Mózesnek parancsolt. Mózes pedig megmutatta a csodajelt. A nép hitt, és hálát adott Istennek, hogy nem feledkezett meg róla.

Mózes és Áron ezután a fáraóhoz mentek, és azt mondták neki: „*Ezt mondja Izrael Ura, Istene: Bocsásd el népemet!*” De a fáraó kevélyen válaszolt: „Ki az az Úr, hogy szavára hallgassak? Nem bocsátom el Izraelt.” És nem is bocsátotta el akkor sem, amikor Mózes megmutatta a csodajelt, hanem még jobban sanyargatta az izraelitákat.

2. Erre Isten egymásután *tíz csapást* küldött az egyiptomiakra. Először a Nílus vize vérré változott, azután rengeteg béka, szúnyog, mérges légy, dögvész, kelések, jégeső és sáskajárás következett, végül három napig nagy sötétség volt Egyiptomban. Gesszen földjét, ahol az izraeliták laktak, a csapások elkerülték.

Mikor a csapások jöttek, akkor a fáraó mindig hívatta Mózeszt és Áront, és megígérte, hogy elengedi az izraelitákat. Mikor azonban a csapások elmúltak, nem tartotta meg az ígérteit.

(A fáraó szívét a *kevélység* keményítette meg. A kevély ember sokszor olyan nagyra tartja magát, hogy még az Istennek sem akar szót fogadni.)

– Ne légy kevély! Alázatosan hajolj meg a hatalmas Isten előtt és tedd meg akaratját! –

24. Mózes kivezeti az izraelitákat Egyiptomból

1. A tizedik csapás előtt Isten parancsára minden izraelita családban leöltek egy hibátlan bárányt, a bárány vérével pedig bekenték az ajtófélfákat. Csontot a bárányban nem törtek meg, mert Isten ezt megtiltotta. Azután megették húsát kovásztalan kenyérrel és keserű salátával, és útra készen várták a jelt az indulásra.

Éjfél tájban az Úr angyala végig vonult Egyiptom földjén, és minden házban megölte az elsőszülött fiút. Nagy sírás és gyász támadt az egész országban. Csak az izraeliták elsőszülöttjei maradtak életben, mert az öldöklő angyal elkerülte a házakat, melyeknek ajtait a bárány vérével bekenték.

A fáraó még aznap éjjel hívatta Mózeszt és Áront, és elengedte az izraelitákat. Az izraeliták mindenestül gyorsan el is indultak. Az Úr maga vezette őket felhőoszloppal, mely nappal sötét volt, éjjel pedig világított.

2. De a fáraó hamarosan megbánta, hogy elengedte a népet, és seregével utánuk indult, hogy visszahajtsa őket. Utol is érte őket a *Vörös-tengernél*. A nép nagyon megijedt, mikor meglátta az egyiptomiakat. Ekkor Mózes Isten parancsára felemelte vesszejét, és a tenger ketté vált. Forró szél is jött és felszárította a tenger fenekét úgy, hogy az izraeliták száraz lábbal át tudtak kelni. Az egyiptomiak utánuk nyomultak, és már a tenger közepére értek, mikor Mózes újra felemelte vesszejét, és a habok összezsúrtak fölöttük. Mindnyájan belefúltak a tengerbe.

(Kiszabadulásuk emlékére a zsidók *húsvét ünnepét* ünnepelték. Ezen az ünnepen minden családban levágtak egy bárányt és kovásztalan kenyeret és keserű salátát ettek hozzá.)

A húsvéti báránynak ajtófélfára kent vére megmentette a zsidók elsőszülötteit a haláltól, Jézusnak szent vére pedig megment minket az örök haláltól, vagyis a kárhozattól. A bárány csontjait nem törtek meg, Jézus csontjait sem törtek meg a kereszten. Azért a *húsvéti bárány Jézus előképe*.)

– A kevély fáraó elvette büntetését. Isten a kevélyeket megalázza. –

25. Isten kihirdeti a tízparancsolatot

1. Izrael fiai elindultak a Vörös-tengertől és a *Sinai hegyhez* értek. Itt Mózes Isten parancsára meghagyta a népnek, hogy mossa meg ruháit, és készüljön, mert harmadnap szólni fog hozzá az Úr. Mikor a harmadnap elérkezett, nagy villámlás és mennydörgés támadt, és sűrű felhő borította el az egész hegyet. Eközben folyton erősebb harsonazengés hallatszott, és Isten kihirdette a *tíz parancsolatot*.

A tíz parancsolat kihirdetése után Isten szövetséget kötött Izrael fiaival. Megígérte, hogy ellenségeiktől megvédi őket, ha parancsolatait megtartják. Erre a nép egy szívvel-lélekkel felelt: „Megtesszük mindazt, amit az Úr mondott.”

Mózes másnap oltárt épített és borjakat áldozott az Úrnak. Az áldozatok vérével meghintette a népet és így szólt: „*Ez a szövetség vére, melyet az Úr kötött veletek.*”

2. Mózes ezután felment a hegyre és negyven napig ott maradt. Isten szólt hozzá, és két kőtáblát adott neki, melyekre föl volt írva a tíz parancsolat. Mikor a hegyről lejött, látta, hogy az izraeliták aranyborjút öntöttek, és azt kezdték imádni. Mózes ezért nagyon megharagudott, és haragjában földhöz csapta a két kőtáblát. Azután megdorgálta a népet, a főbűnösöket pedig kivégeztette. Másnap ismét fölment a hegyre, és onnan negyven nap múlva új kőtáblákat hozott. Ezeket díszes kis ládába tette. Ezt a ládát *frigyládának*, más szóval *frigyszekrénynek* is nevezték.

(A tíz parancsolat kihirdetését a zsidók minden évben pünkösdkor ünnepelték.)

– A tíz parancsolatot imádkozva szoktuk elmondani.

Imádkozd is azt mindennap, hogy soha el ne felejtsd, és mindig megtartsad. –

26. Isten első parancsolata

*„Én vagyok a te Urad, Istened;
Uradat, Istenedet imádjad, és csak neki szolgálj!”*

64. *Mit parancsol Isten az első parancsolattal?*

Isten az első parancsolattal, azt parancsolja, hogy Őbenne higgyünk és reméljünk, Őt szeressük és imádjuk.

65. *Mit kell hinnünk, hogy üdvözülhessünk?*

Hogy üdvözülhessünk, hinnünk kell mindazt, amit Isten kinyilatkoztatott.

Krisztus Urunk azt mondotta: *„Aki nem hisz, elkárhozik”*

66. *Mit kell Istentől remélnünk?*

Istentől remélnünk kell az örök üdvösséget és mindazt, ami annak elnyeréséhez szükséges.

67. *Ki vétkezik Isten szeretete ellen?*

Isten szeretete ellen vétkezik általában az, aki bűnt követ el; különösképpen pedig az, aki Istent káromolja, vagy Isten ellen zúgolódik.

68. *Mikor imádjuk Istent?*

Akkor imádjuk Istent, amikor Őt mint legfőbb Urunkat tiszteljük.

69. *Imádjuk-e a szenteket?*

A szenteket nem imádjuk, hanem csak tiszteljük.

A szenteket akkor tiszteljük helyesen, ha közbenjárásukat kérjük és példájukat követjük.

A szentek képeit is tiszteljük. Velük templomainkat és lakásainkat ékesítjük. Ezt azért tesszük, hogy rájuk gondoljunk.

70. *Kit tisztelünk a szentek közül leginkább?*

A szentek közül leginkább a boldogságos Szűz Máriát tiszteljük.

A boldogságos Szűz Mária Istennek anyja és imádságával legtöbbet tehet értünk Istennél. Őt Isten megóvta az eredeti bűntől, és halála után testét is fölvitette az égbe.

– Napi imáidat el ne mulaszd!

Tiszteld és szeresd a Szűzanyát és védőszentedet!

Védőszented az, akinek a nevét a keresztésben kaptad. Ismered-e életét? –

27. Izrael népének vándorlása. A manna

A tíz parancsolat kihirdetése után az izraeliták nem mentek be mindjárt Kánaán földjére, hanem negyven évig a pusztában vándoroltak. Isten azt akarta, hogy ez alatt megerősödjének. A vándorlás elején történt, hogy a nép zúgolódott Isten ellen. Attól féltek ugyanis, hogy a pusztában éhen vesznek, és azt mondták: „Bár inkább meghaltunk volna Egyiptomban, amikor a húsos fazekak mellett ültünk, és jóllakásig ehettünk kenyeret.” Ekkor Mózes Isten parancsára így szólt a néphez: „Estére az Úr húst ad nektek enni, reggelre meg kenyeret jóllakásig.” És valóban: este fürjek lepték el a tábort, reggel pedig mintha dér feküdt volna a földön. Az izraeliták csodálkozva kérdezték: „Mi ez?” És Mózes felelte: „Ez az a kenyér, melyet az Úr nektek eledelül adott.” És elnevezték az eledelt *mannának*. A manna ezentúl minden hajnalban sűrűn takarta a földet, és az izraeliták napkelte előtt sietve felszedték, mert napkelte után elromlott. Mindennap egy napra valót szedtek. Csak pénteken szedtek két napra valót, hogy szombaton ne kelljen mannát szedniük.

(*A manna az Oltáriszentség előképe. Csodálatos eledel mindkettő. De nagy különbség van mégis köztük, mert a manna a testet, az Oltáriszentség pedig a lelket táplálja.*)

– Az izraeliták korán felkeltek, hogy mannát szedhessenek.

Ne restellj felkelni, hogy szentmisére mehess, és az égi mannát, Krisztus testét vehessed. –

28. Isten második parancsolata

„Isten nevét hiába ne vegyed!”

71. *Ki vétkezik Isten második parancsolata ellen?*

Isten második parancsolata ellen az vétkezik: 1. aki Isten nevét könnyelműen mondja ki, 2. aki káromkodik, 3. aki átkozódik, 4. aki vétkesen esküszik, 5. aki fogadalmát meg nem tartja.

Káromkodik az, aki Istent vagy a szenteket rút szavakkal gyalázza.

Átkozódik az, aki haragjában azt kívánja, hogy Isten rosszat tegyen neki vagy másnak.

72. *Mit tesz esküdni?*

Esküdni annyit tesz, mint Istent bizonyosságul hívni, hogy igazat mondunk.

Az emberek így szoktak esküdni: „Esküszöm az élő Istenre.” Vagy: „Isten bizony!” „Isten a tanúm.” „Isten engem úgy segítjen!”

73. *Ki esküszik vétkesen?*

Vétkesen az esküszik, aki szükségtelenül vagy hamisan esküszik.

Nagy véték Istent tanúnak hívni, amikor valaki hazudik. Az ilyen eskü hamis eskü.

Aki pedig esküvel ígér valamit, és azt meg nem tartja, az esküszegő.

74. *Kiről mondjuk, hogy fogadalmat tesz?*

Arról mondjuk, hogy fogadalmat tesz, aki Istennek valami jó cselekedetet ígér bűn terhe alatt.

Ilyen fogadalom volna például, ha valaki bűn terhe alatt ígérné: „Istenem, ha édesanyám meggyógyul, akkor a legközelebbi első pénteken a szentáldozáshoz járulok.”

Az ilyen fogadalmat, ha az édesanya meggyógyul, meg kell tartani, mert különben bűnt követünk el.

De ha valaki nem bűn terhe alatt ígér valamit, hanem csak egyszerűen felteszi magában, hogy valami jót cselekszik, akkor az nem fogadalom.

– Ha káromkodást hallasz, mondd magadban:

„Istenem, szenteltessék meg a te neved!

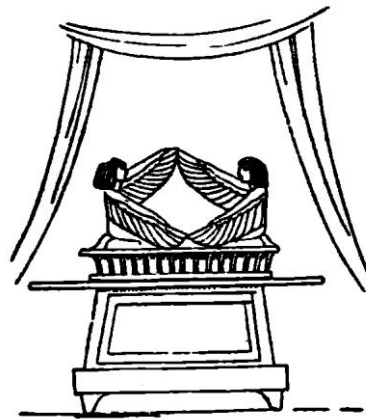
Áldassék Jézus, Mária szent neve!” –

29. A szent sátor

Isten így szólt Mózesnek: „Csináljatok nekem szentélyt, hogy köztetek lakhassam.” Erre az izraeliták *díszes sátrat* készítettek az Úrnak, és azt vándorlásuk alatt magukkal vitték. Ha valahol megálltak, a szent sátot felállították, és körülkerítették. Udvarán kőből oltárt emeltek, és azon naponként áldozatot mutattak be Istennek.

A szent sátor két részből állt. A belső része volt a *szentek szentje*. Itt őrizték a *frigyládát*. A frigyládába tették a két kőtáblát. A szent sátor másik része volt a *szentély*. Ebben kisebb oltár volt, melyen naponként tömjént áldoztak. Az áldozatot Áron és fiai mutatták be Istennek, mert Isten Áront választotta főpapjává, fiait pedig papjaivá. Áron Lévi törzséből való volt. Lévi törzsének többi tagjai, a *leviták*, felváltva segítettek az istentiszteletnél.

(Mikor később templomot építettek az izraeliták, annak is olyan beosztást adtak, mint a szent sátoznak.)

75. Mit tesz az: áldozatot bemutatni?

Áldozatot bemutatni annyit tesz, mint valamely kedves tárgyunkat felajánlani Istennek, hogy Őt ezáltal a mindenség urának elismerjük.

Csak Istennek mutathatunk be áldozatot.

76. Mi a mi áldozatunk?

A mi áldozatunk a szentmise-áldozat.

Az izraeliták bárányt és tulkot áldoztak.

Mi a szentmisében az Úr Jézus szent testét és véréát áldozzuk fel Istennek.

– Mennyivel szebb és magasztosabb a szentmise-áldozat az izraeliták áldozatánál!
Becsüld, és ne hanyagold el a szentmisét! –

30. Isten harmadik parancsolata

„Megemlékezzél arról, hogy az Úr napját megszenteljed!”

77. Mit parancsol Isten a harmadik parancsolattal?

Isten a harmadik parancsolattal azt parancsolja, hogy az Úr napját, vagyis a vasárnapot szenteljük meg.

Az ószövetségben a szombat volt az Úr napja. Mi keresztények a vasárnapot tartjuk, mert ezen a napon támadt föl az Úr Jézus.

78. Hogyan kell a vasárnapot megszentelnünk?

A vasárnapot úgy kell megszentelnünk, hogy 1. szentmisét hallgatunk, 2. köznapi munkát nem végzünk és másokkal sem végeztetünk.

Köznapi munkák az olyan munkák, amelyek inkább a testet, mint az értelmet foglalkoztatják. Ilyen a napszámosok, a földművesek, és kézművesek munkája. Tanulni, írni vasárnap is szabad.

A vasárnapon kívül a következő kötelező ünnepek vannak:

Karácsony (dec. 25.), újév (jan. 1.), vízkereszt (jan. 6.), áldozócsütörtök, Úrnap, Nagyboldogasszony (aug. 15.), Szeplőtelen fogantatás (dec. 8.).

Szent Péter és Pál (jún. 29.) és mindenszentek ünnepe (nov. 1.).

79. Mely esetben szabad vasárnap köznapi munkát végezni?

Vasárnap csak abban az esetben szabad köznapi munkát végezni, ha az okvetlenül szükséges.

Beteget ápolni vagy kórházba szállítani, tűzvészt oltani vagy árvíz ellen gátat emelni, vasutasoknak szolgálatba állni vasárnap is szabad.

– Sokan kirándulás vagy sportolás miatt elmulasztják a vasárnapi szentmisét! Vasárnap kirándulni és sportolni szabad, de ilyenkor is kell szentmisét hallgatni! –

31. Az izraeliták bevonulnak Kánaánba

Mikor eltelt a negyven év, melyet Isten kiszabott, Mózes elvezette Izrael népét Kánaán határához. Ott felment egy magas hegyre, és betekintett az ígért földjére, azután meghalt 120 éves korában.

Mózes halála után Józsué lett az izraeliták vezére. Az első város, mely az izraeliták útjába került, Jerikó városa volt. Jerikó lakói nagyon bíztak az erős várfalakban. De Józsué Isten parancsára meghagyta a népnek, hogy körmenetben kerülje meg a várost. Így cselekedtek hat napig. A hetedik napon hétszer kerültek meg a várost. A hetedik kerülésnél a papok megfújták a harsonákat, és az egész nép nagyot kiáltott, mire Jerikó falai Isten akaratára leomlottak. Az izraeliták ekkor elfoglalták a várost.

Nemsokára az egész ország az izraeliták kezére került, és ők felosztották annak földjét a tizenkét törzs között. Az izraelitáknak ekkor még nem volt királyuk, hanem bírák kormányozták őket.

(Isten megígérte az izraelitáknak, hogy nekik adja Kánaán földjét, és ezt az ígértét teljesítette.

Nekünk megígérte az örök üdvösséget, ha őt híven szolgáljuk. Ezt is teljesíteni fogja.)

– Ne csak földi dolgokat remélj Istentől, hanem főleg lelkieket; például, hogy Isten a kísértésben megsegít, hogy megbocsátja bűneidet, és megadja neked az örök üdvösséget –

32. Héli főpap és bíró

1. Mikor az izraeliták már háromszáz éve éltek Kánaán földjén, *Héli* főpap lett a bíró. Hélinek két fia volt, *Ofni* és *Finész*. E fiúk gonoszak voltak. Még az istentiszteletet is megzavarták, és az áldozati állatok húsát erőszakkal elvitték maguknak. Az emberek igen megbotránkoztak ezen, és panaszkodtak Hélinek. Héli azonban csak szép szavakkal intette fiait, ahelyett, hogy szigorúan megbüntette volna őket.

Élt Héli házában egy gyermek, akit édesanyja felajánlott Isten szolgálatára. Ezt a gyermeket *Sámuelnek* hívták. Sámuel kedves volt az Úr előtt, mert nem tett rosszat, és híven szolgálta az Istent. Isten egy éjjel így szólt Sámuelhez: „Megbüntetem Héli házát a gonoszság miatt, melyet fiai az ő tudtával cselekedtek.”

2. Történt nemsokára, hogy a filiszteusok megtámadták az izraelitákat. Az izraeliták magukkal vitték a frigyládát is, hogy Isten jobban megsegítse őket. De Isten nem segített, és az ellenség győzött, sőt még a frigyláda is a kezébe került. A csatában sok ezren elestek, és köztük voltak Héli fiai is. Mikor a kilencvennyolc esztendőes Héli ezt meghallotta, hátraesett székéből és nyakát törte.

3. Héli halála után *Sámuel* lett a bíró. Sámuel próféta is volt, és intette a népet, hogy hagyja el a bálványokat. A nép engedelmeskedett, és ekkor az izraeliták a frigyládát is visszakapták. A filiszteusok önként visszaküldték azt, mert Isten csapásokkal sújtotta őket a frigyláda miatt.

Mikor Sámuel öreg lett, az izraeliták azt kérték, hogy adjon nekik királyt, mert a szomszéd népeknek is királyaik vannak. Sámuel erre Isten parancsára olajat vett magához, és királlyá kent egy ifjút, akit *Saulnak* hívtak.

– Ha szüleid vagy tanítóid szigorúak, légy hálás irántuk, mert ők csak javadat akarják. Ha pedig elnézők, azért ne légy rossz, hanem annál inkább kövesd intelmüket.

A gyermek Sámuel hűségesen szolgált Héli főpap mellett az oltárnál. A ministránsok is az oltárnál szolgálnak, és ha hűségesek és illedelmesek, szeretik őket Isten és a jó hívek. –

33. Dávid legyőzi Góliátot

1. Saul vitéz király volt, és amikor a filiszteusok megtámadták az országot, kivezette seregét ellenük. Volt a filiszteusok táborában egy *Góliát* nevű óriás. Ez páncélba öltözve és hatalmas dárdával kezében kijött az izraeliták elé, és azt kiáltotta: „Válasszatok magatok közül egy férfiút, aki velem meg tud vívni. Ha legyőz engem, szolgáltok leszünk; ha pedig én győzöm le őt, ti szolgáltok nekünk.” Miután ezeket mondotta, kicsúfolta Izrael seregét. És így tett negyven napon át minden nap.

2. Történt pedig, hogy egy *Dávid* nevű ifjú érkezett a táborba, hogy bátyjainak eleséget hozzon. Midőn meghallotta Góliát szavait, kérdezte: „Ki ez a pogány, aki az élő Isten seregét csúfolni meri?” Mondták neki, hogy ez Góliát, és hogy azt, aki őt legyőzi, a király gazdaggá teszi, és neki adja a lányát feleségül. Dávid erre jelentkezett a királynál, hogy ő szembeáll a filiszteussal. Azután keresett magának öt sima követ a patakból, vette a botját és parittyáját, és elindult a filiszteus ellen. Mikor ez meglátta a kis Dávidot, mérgesen mondotta: „Vajon eb vagyok-e én, hogy bottal jössz rám? No, csak jöjj, majd az égi madaraknak és vadaknak adom testedet.” Dávid erre azt felelte: „Te karddal és dárdával jössz rám, én pedig a seregek Urának nevében jövök ellened.” Azután követ tett a parittyába, megforgatta, és úgy homlokra sújtotta a filiszteust, hogy az eszméletlenül esett a földre. Dávid erre odafutott, kihúzta Góliát kardját, és levágta fejét. Midőn a filiszteusok ezt látták, megfutamodtak.

(Dávid pásztorfiú volt és nyája mellett jól megtanult parittyázni. Bízott ügyességében, de még jobban Istenben.)

– Isten nevében indulj dolgaidra!
Hiába az ember iparkodása, ha nincs rajta Isten áldása. –

34. Dávid király

1. Saul halála után Dávid lett Izrael királya. Dávid *Jeruzsálemet* tette az ország fővárosává, és ott palotát épített magának. A szent sátor és a frigyládát is elhozta az új fővárosba. Isten tiszteletére szép énekeket írt. Ezeket *zsoltároknak* hívjuk. Dávid próféta is volt, és a Megváltóról megjövendölte, hogy át fogják lyuggatni kezét és lábát, és köntösére sorsot vetnek.

2. Bár sokat buzgólkodott Dávid király Isten szolgálatában, egyszer mégis nagy bűnt követett el. Ugyanis szeretne volna feleségül venni egyik katonájának, *Uriásnak* feleségét, kit *Betsabénak* hívtak. Hogy pedig ezt megtehesse, levelet írt fővezérének, *Joábnak*, és megparancsolta, hogy Uriást a csatában állítsa a legveszedelmesebb helyre. A fővezér engedelmeskedett, és Uriás elesett a harcban. Ekkor Dávid feleségül vette Betsabét. E gonosz cselekedet után Isten elküldte *Nátán* prófétát a királyhoz, hogy szemére vesse bűnét. Dávid meghallgatta a prófétát, és felkiáltott: „Vétettem az Úr ellen.” Azután töredelmesen bűnbánatot tartott. Isten megbocsátott neki, de azt is megmondta, hogy bűnéért itt a földön súlyos csapások fogják őt érni.

(Dávid király először Isten kilencedik parancsolata ellen vétett, mert felebarátja feleségét kívánta.

Azután vétett az ötödik parancsolat ellen, mert felebarátja halálát okozta.

Bűne annál nagyobb volt, mert király és próféta létére rossz példát adott alattvalóinak.)

– Adj jó példát kisebb testvéreidnek és társaidnak!

Mások rossz példáját ne kövesd. –

35. A hálátlan Absalom

A legsúlyosabb csapás, amit Dávidnak el kellett szenvednie, fiának, *Absalomnak* lázadása volt. Absalom még atyja életében király akart lenni. Azért addig kedvezett és hízelgett az embereknek, míg sokan hozzá pártoltak, és akkor királlyá kiáltotta ki magát. Dávid alig tudott előle menekülni, és mezítláb futott Jeruzsálemből seregéhez.

Dávid összegyűjtötte katonáit, és Absalom ellen küldte őket. A harc előtt azonban megparancsolta a fővezérnek, Joábnak: „Tartsátok meg nekem Absalom fiamat.” Ugyanis nagyon szerette fiát. Absalom vereséget szenvedett, és öszvéren menekült egy erdőn keresztül. Közben fennakadt egy cserfa ágain, az öszvér pedig elszaladt alóla. Mikor ezt Joáb meglátta, odafutott, és három dárdával átdöfte Absalom szívét. Azután testét bedobták egy verembe, és gyalázatul nagy halom követ hordtak rá. Mikor ezt Dávid meghallotta, keservesen megsiratta fiát.

(Absalom Isten negyedik parancsolata ellen vétkezett és rút hálátlanságot követett el atyja iránt.)

– Ne légy hálátlan, ne fizess rosszal annak, aki jó tehozzád! –

36. Isten negyedik parancsolata

„Atyádat és anyádat tiszteld!”

80. *Mit parancsol Isten a negyedik parancsolattal?*

Isten a negyedik parancsolattal azt parancsolja, hogy szüleinket tiszteljük, szeressük és nekik engedelmeskedjünk.

Aki szüleit tiszteli, figyelmes hozzájuk, nem felesel velük, és hibáikat nem beszéli el.

Aki szüleit szereti, törekszik nekik örömet okozni, segíti őket, és imádkozik értük.

Aki szüleinek engedelmes, készségesen, morgolódás nélkül megteszi, amit parancsolnak neki.

81. *Miért kell szüleinket tisztelnünk és szeretnünk?*

Szüleinket azért kell tisztelnünk és szeretnünk, mert Isten fellebbvalóinkká tette őket, és mert itt a földön ők a mi legnagyobb jótevőink.

Más fellebbvalóink is vannak, ilyenek tanítóink, egyházi és világi előjáróink. Ezeket is tisztelnünk kell és engedelmeskednünk kell nekik. Legelső és legkedvesebb fellebbvalóink azonban szüleink.

Egyházi előjáróink a pápa, a püspökök és a lelkipásztorok. Világi előjáróink a törvényes hatóságok.

82. *Mit ígért Isten azoknak a gyermekeknek, akik szüleiket tisztelik?*

Azoknak a gyermekeknek, akik szüleiket tisztelik, Isten áldást és boldogságot ígért.

Azokra a gyerekekre ellenben, akik szüleiket nem tisztelik, az emberek megvetése és Isten büntetése vár.

– Vizsgáld meg lelkiismeretedet: mivel szoktad szüleidet leginkább megszorítani? Lustasággal? A tanulás elhanyagolásával? Engedetlenséggel? Feleseléssel? Hazugsággal? Kisebb testvéreid bántalmazásával? ... –

37. Bölcs Salamon király

1. Dávid király templomot akart építeni Istennek. Nem tartotta ugyanis illőnek, hogy ő palotában lakjék, Isten pedig csak sátorban. Isten azonban nem akarta, hogy ő templomot építsen, nagy bűne miatt, mert megölette Uriást. Dávid király ezért sok pénzt hagyott fiára, *Salamonra*, hogy majd ő építse fel Isten templomát.

Mikor Salamon király lett, teljesítette atyja akaratát, és gyönyörű templomot épített az Úrnak. A templomot fényes ünnepséggel szentelte fel, és megvendégelte a sok népet, akik a templom szentelésére összegyűltek. A frigyládát is elhelyezte a templomban.

2. Salamon azt kérte Istentől, hogy adjon neki bölcsességet, hogy jól tudja vezetni népét. Isten meghallgatta kérését, és nemcsak bölcsességet, hanem gazdagságot és dicsőséget is adott neki, úgyhogy nem volt király hozzá hasonló a földön.

3. Nemsokára két asszony jött a királyhoz, akik egy házban laktak, és akiknek egyenlő korú gyermekük volt. Az egyik gyermek éjjel meghalt, és most mind a két asszony azt állította, hogy az övé az életben maradt gyermek. Eljöttek tehát a királyhoz, hogy ítéletet tegyen köztük. Salamon így szólt szolgálóihoz: „Vágjátok kétfelé az élő gyermeket, és adjátok egyik felét az egyiknek, másik felét a másiknak.” A hamis anyának tetszett az ítélet, az igazi anya azonban így szólt: „Kérlek, uram, inkább adjátok neki az élő gyermeket, és ne öljétek meg őt.” Így ismerte meg a király az igazi anyát, alattvalói pedig dicsérték bölcsességét.

(Nagy bűn lett volna, ha a király megölette volna az ártatlan gyermeket. Salamon nem is akarta ezt tenni, csak próbára tette az asszonyokat.)

– A mi templomunk nem olyan fényes, mint Salamon temploma volt, de azért szeretjük, és szívesen megyünk oda imádkozni. –

38. Isten ötödik parancsolata

„Ne ölj!”

83. *Ki vétkezik Isten ötödik parancsolata ellen?*

Isten ötödik parancsolata ellen vétkezik,

1. a gyilkos és öngyilkos,

2. aki másnak testi épségében vagy egészségében kárt tesz,

3. aki a maga egészségét vagy életét szükség nélkül veszélynek teszi ki.

84. *Milyen bűn a gyilkosság?*

A gyilkosság égbekiáltó bűn.

85. *Miért olyan nagy bűn az öngyilkosság?*

Az öngyilkosság azért olyan nagy bűn, mert az öngyilkos nemcsak testét öli meg, de lelkét is kárhozatba dönti.

Az öngyilkosoknak legtöbbször már nincs idejük a bűnbánatra.

Az anyaszentegyház megtagadja az öngyilkostól a temetést, kivéve, ha igazolják, hogy tette nem volt teljesen beszámítható, vagy ha halála előtt még a bűnbánat jelét adta.

86. *Ki vétkezik felebarátja lelki élete ellen?*

Felebarátja lelki élete ellen az vétkezik, aki őt megbotránkoztatja, azaz bűnre vezeti.

Nemcsak szóval, de rossz példával is lehet mást bűnre vezetni.

87. *Mit kell annak tennie, aki felebarátja testi vagy lelki életében kárt tett?*

Aki felebarátja testi vagy lelki életében kárt tett, annak az okozott kárt jóvá kell tennie, amennyire csak lehet.

Ha tehát valaki mást megsebesített, annak a gyógyítás költségeit viselnie kell.

Ha pedig mást bűnre vezetett, akkor törekedjék azt visszavezetni a jó útra, vagy imádkozzék érte, hogy megtérjen.

– Vigyázz egészségedre!

Ne keserítsd embertársaidat! Inkább örömet szerezz ott, ahol teheted, és segítsd felebarátodat testi-lelki bajában. –

39. A próféták

1. Salamon király halála után Izrael országa ketté szakadt. A déli rész hűséges maradt Salamon király fiához, *Roboámhoz*. Az északi rész azonban megharagudott a sok adó miatt, ezért elszakadt, és más királyt választott. A déli részt *Júda* országának, röviden *Júdeának* nevezték, az északi részt pedig *Izrael* országának hívták. Mindkét országban sokan elpártoltak Istentől, és bálványimádók lettek. A bálványimádással együtt más bűnök is elterjedtek, különösen a *paráznaság* bűne, és a szegények, özvegyek és árvák sanyargatása.

2. Isten ekkor *prófétákat* küldött Izrael népéhez. A próféták törekedtek visszatartani az embereket a bálványimádástól, és sokszor előre megmondták Isten büntetését. Ha pedig a büntetés bekövetkezett, akkor vigasztalták a népet, hogy ne csüggedjen, mert ha megtér, Isten nem hagyja el. Beszédeiket és jóvendöléseiket közülük többen könyvekben is megírták. Ezek a könyvek a Szentírásban foglaltatnak. Legtöbbet írtak *Izaiás*, *Jeremiás*, *Ezekiel* és *Dániel*, azért őket nagy prófétáknak nevezzük.

A próféták sokat jóvendöltek a Megváltóról is. *Mikeás* próféta megjóvendölte, hogy a Megváltó Betlehemben fog születni. *Izaiás* próféta előre megmondta, hogy egy szűztől fog születni, és érettünk sokat fog szenvedni.

(Most már Isten nem küld prófétákat, mert itt van az *anyaszentegyház*, amely az embereket tanítja és jóra vezeti.)

– Hallgass az anyaszentegyházra, mert az Úr Jézus az anyaszentegyházra bízta tanítását. Aki az egyházat hallgatja, magát az Úr Jézust hallgatja. –

40. Isten hatodik és kilencedik parancsolata

„Ne paráználkodjál!”
„Felebarátod feleségét ne kívánjad!”

88. Ki vétkezik Isten hatodik parancsolata ellen?

Isten hatodik parancsolata ellen az vétkezik, aki bűnös akarattal gondol, beszél, néz vagy cselekszik szemérmetlen dolgot.

89. Mit tilt Isten a kilencedik parancsolattal?

Isten a kilencedik parancsolattal tiltja a szemérmetlen kívánságokat.

A szemérmetlen gondolatot és kívánságot el kell űzni, a szemérmetlen képtől vagy látványtól el kell fordulni, az ilyen beszédet nem szabad meghallgatni, az ilyen könyvet le kell tenni. Ha ezt tesszük és a kísértésbe bele nem egyezünk, akkor nincs vétkünk. Csak aki szándékosan foglalkozik szemérmetlen dolgokkal, és bennük tetszését találja, az vétkezik.

90. Miért kell a szemérmatlenség bűneitől különösen óvakodni?

A szemérmatlenség bűneitől azért kell különösen óvakodni, mert azok nagyon utálatos és veszedelmes bűnök.

Szodomát és Gomorrát Isten kénköves tüzes esővel pusztította el a szemérmatlenség bűnei miatt.

91. Milyen erényt kell magunkban ápolnunk, hogy a szemérmatlenség bűneit elkerüljük?

Hogy a szemérmatlenség bűneit elkerüljük, a tisztaság erényét kell magunkban ápolnunk.

Itt nem a testnek külső tisztaságát, hanem a szemérmetes lelki tisztaságot értjük. Erre adtak példát az Úr Jézus, a boldogságos Szűz Mária, egyiptomi József és sok szűz ifjú és leány.

Aki a tisztaság erényét ápolni akarja, járuljon gyakran a szentgyónáshoz és szeresse a Szűzanyát.

– Légy szemérmetes és ne takard fel ok nélkül testedet.

Gondolj arra, hogy Isten lát és minden percben meghalatsz. –

41. Illés próféta

1. Izrael országának leggonoszabb királya Ákáb volt. Ez pogány nőt vett feleségül, kit *Jezabelnek* hívtak. Felesége kedvéért templomot is épített Bálnak, a pogányok istenének, és sok bálványpapot tartott. Az igaz Isten szolgáját, *Illés* prófétát azonban üldözte, úgyhogy ennek a pusztába kellett bujdosnia. A pusztában Isten rendeléséből holló táplálta a prófétát, és mindennap kenyeret és húst hozott neki.

2. Történt pedig, hogy nagy szárazság támadt három esztendeig. A negyedik évben fölkereste Illés próféta Ákáb királyt, és azt mondta neki: „Gyűjtsd össze Izrael népét *Kármel* hegyén. Hívd oda Bál istennek 450 prófétáját is.” Ákáb király összehívta a népet és a hamis prófétákat. Ekkor így szólt Illés próféta a néphez: „Adjatok nekünk két fiatal bikát. Az egyiket öljék le Bál prófétái és rakják a fára, de tüzet ne tegyenek alája. A másikat leölöm én, ráteszem a fára és tüzet én sem teszek alája. Amelyik Isten tüzet küld az áldozatra, azt imádjátok.” Az egész nép helyeselte a dolgot.

A hamis próféták egész nap kiáltoztak Bálnak, hogy küldjön tüzet. De az nem küldött tüzet. Illés mondom nekik: „Hangosabban kiáltsatok! Talán Bál alszik.” De hiába kiáltoztak. Estefelé oltárt emelt Illés, föltette a leölt bikát, és még vízzel is leöntötte. Azután imádkozott, és egyszerre tűz jött az égből, és megemésztette az áldozatot. A csoda láttára a nép arcra borult, és így kiáltozott: „Az Úr az Isten! Az Úr az Isten!” Azután megtámadta a hamis prófétákat, és megölte őket.

Nemsokára felhő jött a tenger felől, nagy eső esett, és vége lett a szárazságnak.

(Illés próféta hűségesen kitartott az igaz Isten mellett, amikor mindenki elpártolt tőle. Inkább akart szenvedni az igaz Isten szolgálatában, mint jól élni a bálvány isten mellett.)

– Ne hagyd el az Istent, ha mindenki elhagyja is.

Légy hű Isten szent egyházához, ha azért üldöznek is. –

42. Ákáb király elveszi Nábot szőlőjét

Izrael országának gonosz királya, *Ákáb*, megkívánta szomszédjának, *Nábotnak* szőlőjét, és meg akarta venni. De Nábot nem adta el a szőlőt. Ákáb emiatt megszomorodott. Mikor ezt felesége látta, gúnyosan mondotta: „Nagyszerű király vagy te, és pompásan kormányozod Izrael országát! No, majd én megszerzem neked Nábot szőlőjét.” Azután a király nevében elrendelte, hogy Nábotot állítsák a bírák elé, és vádolják meg azzal, hogy káromolta Istent és gyalázta a királyt. Fogadjanak két hamis tanút is, akik ezt bizonyítsák.

Úgy is lett. Két hamis tanú bizonyította a bírák előtt, hogy Nábot káromolta Istent és gyalázta a királyt. Nábotot ezért halálra ítélték, és agyonkövezték, szőlőjét pedig a király lefoglalta magának.

Illés próféta ekkor Isten parancsára elment Ákáb királyhoz, és megjövendölte neki, hogy gonosz tetteért az ellenség meg fogja ölni őt és feleségét is, és azon a helyen, ahol a kutyák felnyalták Nábot véré, fel fogják nyalni az ő véré is. Ez be is következett.

(Ákáb és felesége vétettek Isten nyolcadik parancsolata ellen, mert hamis tanúkat fogadtak Nábot ellen; továbbá az ötödik parancsolat ellen, mert ártatlanul megölték Nábotot; és a hetedik és tizedik parancsolat ellen, mert megkívánták és elvették Nábot szőlőjét.

De vétkeztek a hamis tanúk és bírák is, mert szót fogadtak a királynak, mikor az rosszat parancsolt.)

– Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek! –

43. Isten hetedik és tizedik parancsolata

„Ne lopj!”

„Felebarátod házát, mezejét se másféle jószágát ne kívánjad!”

92. Ki vétkezik Isten hetedik parancsolata ellen?

Isten hetedik parancsolata ellen vétkezik:

1. a tolvaj, rabló és csaló;

2. aki idegen jószágot jogtalanul magánál tart;

3. aki másnak jószágában kárt tesz.

A talált jószág is idegen jószág.

A talált józágnak keresd a gazdáját. Ha nem találod, megtarthatod, de még jobb, ha odaadod a szegényeknek!

93. Ki szokta megkívánni másnak jószágát!

Másnak jószágát az elégedetlen, az irigy és kapzsi ember szokta megkívánni.

Az nem baj, ha valaki szegény, de megvan a tisztességes megélhetése.

Ellenben az baj, ha valaki telhetetlen és mindig elégedetlen.

94. Mivel tartoznak mindazok, akik Isten hetedik parancsolata ellen vétkeztek?

Mindazok, akik Isten hetedik parancsolata ellen vétkeztek, kártérítéssel tartoznak, mert különben nem nyerhetik meg bűneik bocsánatát.

A lopott jószágot vissza kell adni. Ha nincs meg, az árát kell megtéríteni. A kártérítés történhetik titokban is.

– Légy becsületes! Ne nyúlj máséhoz! Szüleidtől se végy el semmit tudtuk és engedelmiük nélkül! –

44. Isten nyolcadik parancsolata

„Hamis tanúságot ne szólj felebarátod ellen!”

95. *Ki vétkezik Isten nyolcadik parancsolata ellen?*

Isten nyolcadik parancsolata ellen az vétkezik, aki hazudik, vagy felebarátja becsületében kárt tesz.

96. *Ki vétkezik hazugsággal?*

Hazugsággal az vétkezik, aki nem mond igazat, hogy mást tévedésbe ejtsen.

Hazudni szükségből vagy tréfából sem szabad. A hazugságnál is rútabb bűn a *képmutatás*. A képmutató jónak tettet magát, hogy rosszasságát eltitkolja. Ilyen volt Júdás, mikor Jézust megcsókolta és elárulta.

97. *Ki tesz kárt felebarátja becsületében?*

Felebarátja becsületében az tesz kárt, 1. aki felebarátját kellő ok nélkül gyanúsítja; 2. aki felebarátját megszólja vagy rágalmazza; 3. ki őt csúfolja vagy gyalázza.

Megszólással az vétkezik, aki felebarátja hibáit kibeszéli, amikor az nem szükséges.

Rágalmazással az vétkezik, aki felebarátjára ráfog valamely bűnt, vagy nagyítja hibáját.

98. *Mit kell tennie annak, aki felebarátját megrágalmazta?*

Aki felebarátját megrágalmazta, annak a rágalmat vissza kell vonnia.

– Légy őszinte, igazmondó és szótartó!

Hazug embernek és szószegőnek sem Isten, sem ember előtt nincs becsülete! –

45. Jónás próféta

1. Isten elküldötte Jónás prófétát Ninive városába, a Tigris folyó mellé, hogy térítse meg lakóit. Ninive lakói ugyanis pogányok voltak, és gonosz életet éltek. Jónás próféta azonban nem akarta, hogy a niniveiek megtérjenek, mert ellenségei voltak az ő népének. Gondolta, hadd büntesse meg őket Isten, és hadd pusztuljanak el. Azért nem ment Ninivébe, hanem hajóra szállt, és ellenkező irányba indult. De az Úr nagy vihart küldött, és a hajósok sorsot vetettek, hogy megtudják, ki okozta a nagy veszedelmet. A sors Jónásra esett. Kérdezték tehát: „Mit cselekedtél?” Jónás ekkor megvallotta, hogy nem engedelmeskedett Istennek, és ezért megérdemli, hogy a tengerbe dobják. Az emberek először nem akarták ezt megtenni, de mikor a vihar csak nem csendesedett, megfogták Jónást, és a tengerbe vetették. Erre megszűnt a tenger háborgása.

2. Isten rendelkezése történt, hogy egy nagy hal elnyelte Jónást. De Jónás nem halt meg a hal gyomrában, hanem csodálatos módon életben maradt, és imádkozott. Harmadnap a hal kivetette őt a partra, és most Jónás már elment Ninivébe. Bement a nagy városba és hirdette: „Még negyven nap, és Ninive elpusztul.” A niniveiek hittek a prófétának, és bűnbánatot tartottak. Maga a ninivei király is hamut hintett fejére és böjtölt, és bűnbánatot rendelt el, csakhogy az Úr megkegyelmezzon. Isten meg is kegyelmezett a városnak.

(Jónás próféta harmadnapig volt a hal gyomrában, hasonlóképp az Úr Jézus is harmadnapig volt a föld gyomrában. Azért Jónás próféta is az Úr Jézus előképe.

Ha Isten bűneinkért haragszik, akkor *bűnbánattal, imádsággal és böjtöléssel* lehet őt megengesztelni.)

– Ne kívánj rosszat felebarátodnak! –

46. Az imádság

99. *Mit cselekszünk, amikor imádkozunk?*

Amikor imádkozunk, akkor a jó Istennel beszélünk.

Azért beszélünk a jó Istennel, hogy őt imádjuk, neki hálát adjunk, tőle valamit kérjünk, és bűneinkért őt megengeszteljük.

Az imádság az angyalok és emberek kiváltsága!

100. *Mikor kedves imádságunk Isten előtt?*

Imádságunk akkor kedves Isten előtt, ha alázatosan és ájtatosan imádkozunk.

Ájtatosan akkor imádkozunk, ha összetett kézzel és odafigyelve imádkozunk. Ha ima közben akaratlanul elszórakozunk, azzal nem vétkezünk, és azért még meghallgat az Isten.

101. *Mikor imádkozzunk?*

Mindennap imádkozzunk, de kiváltképpen kísértés idején és más veszedelemben, továbbá fontos dolgaink megkezdése előtt.

Jó katolikus ember evés előtt és után is szokott imádkozni.

102. *Mivel kezdjük és végezzük az imádságot?*

Az imádságot kereszttel kezdjük és végezzük.

103. *Melyik a legszentebb imádság?*

A legszentebb imádság az Úr imádsága, vagyis a Miatyánk.
Erre az imádságra az Úr Jézus tanított bennünket.

104. *Mit szoktunk a Miatyánk után imádkozni?*

A Miatyánk után az Üdvözlégyet szoktuk imádkozni.

– A fontosabb imádságokat jól tanuld meg kívülről is! –

47. A zsidók a babiloni fogságban

1. A próféták hiába küzdöttek a bálványimádás ellen. A királyok üldözték őket, és a nép is gyakran ellenük támadt. Többet közülük meg is öltek. Isten ekkor büntetésül megengedte, hogy az ellenség elfoglalja Izrael országát, azután pedig Judeát. *Nabukodonozor* babiloni király Jeruzsálemet is elfoglalta, a templomot felgyújtotta, és a város falait földig lerontotta. Azután fogságba hurcolta a népet. *Jeremiás* próféta visszamaradt, és a romokon ülve siratta Jeruzsálem pusztulását.

2. A fogságban a zsidók Istenhez tértek. Imával és böjtöléssel törekedtek Istent megengesztelni. Hallgattak prófétáikra, és megtartották vallásuk törvényeit.

3. Szép példát adott a vallás törvényeinek megtartására Dániel és három társa. Dániel próféta még ifjú volt, mikor fogságba vitték Babilonba. Három előkelő társával együtt Nabukodonozor király udvarába került szolgálatra. A király elrendelte, hogy saját asztaláról adjanak nekik enni. Mivel azonban az ételek között sok olyan is volt, amit Mózes törvénye tiltott, azért Dániel megkérte az udvari főtisztet, hadd élhessenek ők csak zöldséggel és vízzel. A főtiszt ezt nem akarta megengedni, mert félt, hogy lesoványodnak, és akkor a király meg fog rá haragudni. Dániel azonban azt kérte, hogy tegyenek velük tíz napig próbát. Így is történt, és tíz nap múlva szebbnek és egészségesebbnek látszott orcájuk, mint a többi ifjúé, akik a király asztaláról ettek.

Később Dániel magas hivatalt is kapott, és tiszteletet szerzett az igaz Istennek a pogányok között.

– Légy mértékletes evésben, ivásban! Meglátod, használ testednek, lelkednek. –

48. A böjt parancsa

„A böjt és a hústilalom napjait tartsd meg!”

105. *Mit értünk böjten?*

Böjten a lelkünk üdvéért vállalt önkéntes koplalást értjük.

A niniveiek Jónás próféta szavára egész nap semmit sem ettek és ittak, és így böjtöltek.

106. *Hogyan kell az anyaszentegyház böjtjeit megtartani?*

Az anyaszentegyház böjtjeit úgy kell megtartani, hogy napjában legfeljebb egyszer lakunk jól és még kétszer ehetünk keveset.

Aki ilyen napon délben jóllakik, reggel és este csak keveset ehetik. Ha este lakik jól, akkor reggel és délben ehetik keveset.

107. *Ki köteles a böjtöt megtartani?*

A böjtöt megtartani köteles minden katolikus, aki 21-ik életévét betöltötte és még nem érte el a hatvanadik évét.

Az anyaszentegyház nem kíván koplalással való böjtölést a fiataloktól, akiknek szervezete még fejlődőben van, sem az öregektől, akiknek szervezete már gyengül.

Akik nehéz testi vagy szellemi munkát végeznek, azok sem kötelesek koplalással böjtölni.

108. *Melyek a hústilalom napjai?*

A hústilalom napja a nagyböjt minden pénteke.

A hústilalmat is szokták böjtnak nevezni. A tulajdonképpeni böjt azonban az, ha semmit vagy csak keveset eszünk.

Halat és zsírosat hústilalom napján is szabad enni, de szalonnát nem.

Nagypénteken és hamvazószerdán nemcsak hústilalom, de böjt is van!

109. *Vannak a pénteken kívül más hústilalmi napok is?*

A pénteken kívül más hústilalmi nap is van, hamvazószerda.

Hústilalom helyett pénteken imádsággal, vagy valami jó cselekedettel pótolhatjuk a régi pénteki megtartóztatást.

110. *Ki köteles megtartani a hústilalmi napokat?*

A hústilalmi napokat élete végéig megtartani köteles minden katolikus, aki 14 éves elmúlt.

Betegeknek és azoknak, akik más ételt elegendő mennyiségben nem kapnak, szabad pénteken és más hústilalmi napon is húst enniük.

– Még nem múltál el 21 éves? De azért nagypénteken te is böjtölhetsz úgy, hogy csak keveset eszel. –

49. Dániel az oroszlánok vermében

1. Isten a babiloniakat is megbüntette, mert a jeruzsálemi szent templomot lerombolták. *Cirus* perzsa király ugyanis elfoglalta országukat. Dániel prófétát az új király is tisztelte, és asztalához ültette.

2. Volt a babiloniaknak egy Bél nevű pogány istenük. Ennek a templomában a király naponként sok ételt és italt rakatott egy asztalra, hogy a bálványisten azt elfogyassza. Dániel egyszer mosolyogva mondta a királynak: „Nem eszik ez a bálványisten, hiszen agyagból van!” Erre a király haragosan kérdőre vonta a bálványpapokat, de azok erősítették, hogy amit nappal Bél istennek asztalára tesznek, azt ő éjjel elfogyasztja. A király most már személyesen akart meggyőződni az igazságról. Mikor tehát ételeket raktak Bél istennek asztalára, bezáratta a templom ajtaját és saját gyűrűjével lepecsételte. Dániel azonban előbb titokban hamut szórt a padlóra.

Másnap a király a pecsétet sértetlenül találta a templom ajtaján. Kinyitották az ajtót, és az asztal üres volt. A király hangosan felkiáltott: „Nagy vagy Bél, és nincs benned csalárdság!” Ámde Dániel megmutatta neki a lábnyomokat a hamuban. Férfiak, asszonyok és gyermekek lábnyomai voltak. A bálványpapok ugyanis családjaikkal éjjel egy titkos ajtón belopóztak a templomba, és elfogyasztották az ételeket és italokat. A király most nagyon megharagudott, és megölette a bálványpapokat feleségeikkel és gyermekeikkel együtt.

3. Eleven bálványuk is volt a babiloniaknak: egy sárkánykígyó. Mondta a király Dánielnek: „Íme, nem mondhatod, hogy ez nem élő isten. Imádd tehát!” Dániel ezt felelte: „Én csak az egy igaz Istent imádom. Ha megengeded, király, akkor ezt a ti isteneteiket kard és bot nélkül megölöm.” Azután szurokból, hájból és szőrből ételt készített a sárkány kígyónak, amitől az megpukkadt. Mikor a babiloniak ezt megtudták, fellázadtak a király ellen, és annyira fenyegették, hogy kiadta nekik Dánielt. Dánielt most az oroszlánok vermébe dobták. Ott volt hat napig. Hatodik napon a király elment az oroszlánok verméhez, hogy megsirassa Dánielt. Mily nagy volt azonban csodálkozása, mikor Dánielt az oroszlánok közt épségben találta. Ekkor felkiáltott: „*Nagy vagy Uram, Dániel Istene!*” Azután kihúzatta Dánielt a veremből, és bedobatta azokat, akik ellenségei voltak. Az oroszlánok pedig azonnal felfalták őket.

– Mily nagy lelki sötétségben éltek a szegény pogányok! Köszönd meg Istennek, hogy keresztény lehetsz. –

50. A zsidók hazatérnek a fogságból

1. A babiloni fogság hetven évig tartott. A hetven év elmúltával Cirus király megengedte a zsidóknak, hogy visszatérhessenek hazájukba, és újból fölépíthessék templomukat. De az öregek, akik még látták Salamon gyönyörű templomát, sírva fakadtak az új templom előtt, mert ez sokkal egyszerűbb volt a réginél. *Aggeus* próféta azonban megvigasztalta őket. Azt mondta, hogy az új templom dicsősége nagyobb lesz, mint a régié volt, mert abban fog megjelenni a Megváltó!

2. De a Megváltóra még ötszáz évig kellett várni. Közben Szíria királya, *Antiokus*, elfoglalta Zsidóországot, és a népet kényszeríteni akarta, hogy bálványokat imádjon. Sokan azonban inkább vértanúhalált szenvedtek, de nem pártoltak el az egy igaz Istentől. Végre *Makkabeus Júdás* testvéreivel együtt sereget gyűjtött, és legyőzte *Antiokus* seregeit, a bálványokat pedig lerombolta.

3. Az ország szabadsága azonban így sem volt tartós. A hatalmas *rómaiak* ugyanis Zsidóországra is kiterjesztették uralmukat, és az idegen *Heródest* tették a zsidók királyává. Most már el kellett jönnie a Megváltónak, mert már elvétezt a fejedelmi pálca Júdától.

(Az ószövetségi időt, mely alatt az emberek a Megváltóra vártak, az advent jelképezi.

Az advent karácsony előtt négy vasárnap. Ezalatt tartjuk a hajnali, vagy más szóval roráté miséket. Ezek a misék napkelte előtt vannak, amikor még sötét van. Így jelképezi az anyaszentegyház, hogy lelki sötétség volt Jézus eljövetele előtt.)

– Eddig azt tanultad, hogy hogyan készítette elő Isten a zsidó népet a Megváltó eljövetelére.

A következő részben a Megváltóról fogsz tanulni.

Szívesen, örömmel tanulj róla, mentől jobban ismerjed és szeressed Jézust! –

II. Újszövetségi rész

51. Gábor főangyal megjelenik Zakariás papnak

Heródes király életében volt Júdeában egy Zakariás nevű pap, kinek feleségét *Erzsébetnek* hívták.

Mikor Zakariás egy napon Jeruzsálemben a templomban szolgált, és a szentélyben tömjént áldozott, megjelent neki az Úr angyala és így szólt: „Ne félj, Zakariás! Fiad fog születni, és nevét *Jánosnak* fogod hívni, ő nagy lesz az Úr előtt, és Izrael fiai közül sokat fog Istenhez téríteni.” Zakariás azonban nem hitt az angyalnak, mert már öreg volt ő is és felesége is, és eddig gyermekük nem született. Erre az angyal azt mondotta: „Én *Gábor* vagyok, az Úrnak angyala, és azért küldött Isten hozzád, hogy ezt az örömhírt neked meghozzam. De mivel nem hittél szavamnak, megnémulsz mindaddig, míg beteljesedik, amit mondtam.”

A nép ezalatt kint várta Zakariást, és csodálkozott, hogy oly sokáig marad a szentélyben. Végre kijött, hogy szokás szerint megáldja a népet, de nem tudta elmondani az áldás szavait. Csak jelekkel mutatta, hogy látomása volt. Mikor pedig leteltek Zakariás szolgálatának napjai, Jeruzsálemből hazatért feleségéhez.

(Az Ószövetségben csak azok lehettek papok, akik Áron családjából származtak.

Az Újszövetségben nem testi származás szerint választja ki magának Isten a papokat, hanem lelki alkalmasság szerint.)

52. Az angyal előre hirdeti Jézus születését

Isten elküldte Gábor főangyalt Názáret városába egy szűzhöz, kinek neve *Mária* volt. Mária jegyese volt egy istenfélő férfinak, akit *Józsefnek* hívtak.

Az angyal így köszöntötte Máriát: „*Üdvözlégy, malaszttal teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között.*” Szűz Mária megijedt, de az angyal így szólt: „Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál Istennél. Fiaid születik és nevét *Jézusnak* hívod. Ez nagy lesz, és a Magasságbeli Fiának fog hívatni. És országának nem lesz vége.”

Szűz Mária kérdezte: „Miképpen lesz ez?” Az angyal azt felelte, hogy ez a Szentlélek ereje által történik. Azt is megmondta, hogy Szűz Mária rokonának, a koros Erzsébetnek is fia fog születni, mert Istennél semmi sem lehetetlen. Ekkor így szólt Mária: „*Íme, az Úrnak szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint.*”

111. Ki váltotta meg a világot?

A világot Jézus Krisztus váltotta meg.

112. Kicsoda Jézus Krisztus?

Jézus Krisztus Istennek egyszülött Fia, ki érettünk emberré lett.

113. Hogyan lett az Isten Fia emberré?

Az Isten Fia úgy lett emberré, hogy a Szentlélek ereje által emberi testet és lelket vett fel, azért Jézus Krisztus valóságos Isten és valóságos ember.

114. Miért lett az Isten Fia emberré?

Az Isten Fia azért lett emberré:

- 1. hogy minket szóval és példával tanítson,**
- 2. hogy érettünk szenvedhessen és meghalhasson.**

– Hajnali, déli és esti harangszóra imádkozd el az Úrangyalát. –

53. Szűz Mária meglátogatja Erzsébetet

1. Az angyali üdvözlés után Szűz Mária rokonához, Szent Erzsébethez sietett. Amint Erzsébet meglátta őt, fölkiáltott: „*Aldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse! Honnét van az, hogy az én Uramnak anyja jön énhozzám?*”

Szűz Mária három hónapig maradt rokonánál, azután hazatért Názáretbe.

2. Nemsokára Erzsébetnek fia született. A rokonok Zakariásnak akarták elnevezni a gyermeket, mert atyját is így hívták. A gyermek anyja azonban azt mondta, hogy János legyen a neve. Ámde az egész rokonságban senkinek sem volt ilyen neve, azért intettek a gyermek atyjának, minek akarja őt nevezni. Zakariás jegyzőkönyvét kért, és arra ráírta: „János az ő neve.” Erre azonnal tudott beszélni, és áldotta az Istent. A jelenlevőket pedig szent félelem fogta el, és kérdezték: „Vajon mi lesz a gyermekből? Mert az Úr keze van vele.”

(Az „Üdvözlégy” három részből áll: 1. Gábor főangyal köszöntéséből, 2. Szent Erzsébet üdvözlő szavaiból, 3. az anyaszentegyház könyörgéséből.)

– Szívesen imádkozd az Üdvözlégyet, és akkor halálod óráján imádkozni fog érted Szűz Mária. –

54. Jézus Krisztus születése

1. *Augusztus* császár idejében népszámlálás volt Zsidóországban. Mindenkinek abban a városban kellett jelentkeznie összeírássra, ahonnan családja származott.

Szűz Mária és Szent József *Dávid* király családjából származtak, azért elmentek Dávid városába, *Betlehembe*. Mivel a városban nem kaptak szállást, a városon kívül egy barlangban húzódtak meg. Ezt a barlangot máskor istállóknak használták a pásztorok. Ott született az isteni gyermek, *Jézus Krisztus*. Édesanyja pólýába takarta és jászolba fektette.

2. Nem messze onnan pásztorok őrizték nyájukat. Egyszerre csak nagy fényesség támadt, és angyal jelent meg előttük. Az angyal így szólt: „Ne féljete, mert nagy örömet hirdetek nektek. Ma született az Üdvözítő, az Úr Jézus Krisztus, Dávid városában. Ez lesz nektek a jel: gyermeket találtok pólýába takarva és jászolba fektetve.” Erre sok angyal jött, és így énekelt: „*Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakarata embereknek.*”

A pásztorok sietve elindultak, és meg is találták a kis Jézust Szűz Máriával és Szent Józseffel. Azután híret vitték az egész környéken, hogy megszületett a Megváltó.

Mikor pedig eltel a nyolcadnap, a Jézus nevet adták a gyermeknek, amint az angyal nevezte, mielőtt még megszületett volna.

(Jézus születése ünnepe december 25-én, karácsonykor van, Rá nyolcadik napon van újév ünnepe.)

115. *Hol született Jézus?*

Jézus Betlehemben, egy istállóban született.

116. *Ki Jézus Krisztus anyja?*

Jézus Krisztus anyja a boldogságos Szűz Mária.

117. *Ki volt Jézus Krisztus nevelőatyja?*

Jézus Krisztus nevelőatyja Szent József volt, a boldogságos Szűz Mária jegyese.

– Legszebb készület karácsonyra a jó gyónás és áldozás. –

55. Szűz Mária bemutatja a kis Jézust a templomban

Születése után a negyvenedik napon Szűz Mária és Szent József elvitték a kis Jézust a jeruzsálemi templomba, hogy az Úrnak bemutassák. Két galambot is áldoztak érte Istennek, mert szegények voltak, és bárányra nem tellett.

A Szentlélektől indítva eljött a templomba egy Simeon nevű ősz férfi. Ő már nagyon vágyakozott a Megváltó után, és ígéretet kapott Istentől, hogy nem hal meg, míg meg nem látja az Üdvözítőt. Mikor tehát a gyermek Jézust meglátta, karjára vette Őt, és felkiáltott: „Most bocsásd el Uram, a te szolgádat békességben, mert szemem látta a te Üdvözítődöt, kit rendeltél minden népnek világosságául.” Azután megjövendölte, hogy sokan ellene mondanak majd a gyermeknek, Szűz Mária lelkét pedig tör fogja átjárni.

(Különösen akkor járta át a fájdalom töre Szűz Mária lelkét, amikor szent Fiát keresztre feszítették. Azért őt a fájdalmas Anyának is nevezzük.)

– Te nem karodra, hanem szívedre veszed az Úr Jézust, amikor áldozol. –

56. A napkeleti bölcsek imádják Jézust

1. Jézus születése után bölcsek jöttek napkeletről *Jeruzsálembe*, és kérdezték: „Hol van, aki született, a zsidók királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk imádni Őt.”

Mikor *Heródes* király ezt meghallotta, nagyon megijedt, mert félt, hogy a zsidóknak más királyuk lesz, és az ő fiai már nem fognak uralkodni. Azért elhívatta a papokat és kérdezte, hogy hol kell a Megváltónak születnie? Azok azt mondták: „*Betlehemben*, mert így jövendölte meg *Mikeás* próféta.” Heródes tehát Betlehembe küldte a bölcseket, és azt mondta nekik: „Ha megtaláljátok a gyermeket, mondjátok meg nekem, hogy én is elmenjek és imádjam Őt.”

2. A napkeleti bölcsek elindultak Betlehembe. Mikor kijöttek *Jeruzsálemből*, ismét feltűnt a csillag, és előttük járt, mígnem elérkeztek a helyhez, ahol a gyermek Jézus volt. Ennek igen megörültek, és bemenvén, megtalálták a gyermeket anyjával. Azután leborultak, és imádták Őt. Ajándékot is adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát.

Mielőtt azonban hazatértek volna, álmukban intést kaptak Istentől, hogy ne menjenek vissza Heródeshez, mert a gonosz király meg akarja ölni a kisdedit. Azért más úton tértek vissza hazájukba.

(A napkeleti bölcsek látogatásának ünnepe *vízkereszt* napján, január 6-án van.

Hamar beteljesedett az öreg *Simeon* jövendölése, hogy sokan ellene mondanak majd Jézusnak. Az első, aki ellene mondott neki, a képmutató Heródes volt.)

– Utáld a képmutatást. –

57. Egyiptomba menekül a Szent Család

Mikor Heródes látta, hogy a napkeleti bölcsek nem térnek vissza hozzá, nagyon megharagudott, és megparancsolta, hogy Betlehemben és környékén öljenek meg minden fiúgyermeket két évtől lefelé. Azt hitte, hogy köztük lesz a kis Jézus is.

Azonban az Úr angyala megjelent álmában Szent Józsefnek, és így szólt hozzá: „Kelj föl, vedd a gyermeket és anyját, és fuss Egyiptomba. Ott maradj, amíg nem szólok neked.” Szent József még azon éjjel felkelt, vette a gyermeket és anyját, és elmenekült velük Egyiptomba.

Heródes halála után ismét megjelent az Úr angyala álmában Szent Józsefnek, és mondotta: „Kelj föl, vedd a gyermeket és anyját, és menj Izrael földjére, mert meghalt, aki a gyermek életére tört.” A Szent Család ekkor visszatért Zsidóországba, Názáret városába.

– Meghiúsult a gonosz Heródes erőlködése, Isten ellen hiába erőlködnek a gonoszok. –

58. A tizenkét éves Jézus a templomban

Szűz Mária és Szent József minden évben elmentek *Jeruzsálembe* a húsvéti ünnepekre. Mikor Jézus tizenkét esztendős lett, Őt is magukkal vitték.

Az ünnepek után Szűz Mária és Szent József hazafelé indultak, és nem vették észre, hogy a gyermek Jézus Jeruzsálemben maradt. Azt hitték, hogy a rokonok közt van. Már egy napi utat tettek, mikor keresni kezdték, de mivel nem találták, visszatértek Jeruzsálembe.

Harmadnap végre megtalálták Jézust a templomban. A tanítók közt ült, hallgatta és kérdezgette őket, és mindnyájan csodálkoztak okosságán. Szűz Mária akkor így szólt hozzá: „Fiam, miért cselekedtél így velünk? Atyád és én bánkódva kerestünk téged.” Jézus azt felelte: „Miért kerestetek engem? Nem tudtátok-e hogy abban kellennem, ami Atyámé?”

Azután a gyermek Jézus hazament édesanyjával és nevelőatyjával Názáretbe, és engedelmes volt nekik. Ott növekedett korban, bölcsességben és kedvességben Istennél és embereknél.

(Jézus, Mária, Szent József a Szent Család tagjai.)

118. *Hol nevelkedett Jézus?*

Jézus Názáretben nevelkedett.

119. *Mire adott példát Jézus Názáretben?*

Jézus Názáretben példát adott az engedelmességre, az imádságos életre és a munka szeretetére.

(Jézus ács munkát végzett. Ezzel megszentelte a kézi munkát, melyet abban az időben sokan szégyelltek.)

– Jézus gyermekkoráról az öröndetes rózsafüzérben elmélkedünk. Tanuld meg a rózsafüzért! –

59. Jézus megkeresztelése

1. Zakariásnak fia, *János*, az Úr parancsára eljött a Jordán folyó vidékére, és ott prédikálni kezdett. Azt prédikálta: „Tartsatok bűnbánatot, mert elközelgett a mennyek országa.” János öltözete teveszőrből állt, eledele pedig sáska és erdei méz volt. Sokan jöttek hozzá, és akik bűnbánatot tartottak, azokat a Jordán folyóban megkeresztelte.

2. Amikor Jézus harminc éves lett, elhagyta Názáretet, és ő is eljött Keresztelő Jánoshoz, hogy megkeresztelkedjék. Keresztelő János így szólt: „Nekem kell tőled megkereszteltetnem, és te jössz énhozzám?” Jézus azt felelte: „Hagyd ezt most, mert így illik teljesíteni Isten akaratát.” Szent János erre megkeresztelte Jézust. Mikor Jézus kijött a vízből, imádkozott. Ekkor megnyílt az ég, és a Szentlélek galamb képében szállott reá, a mennyből pedig e szavakat lehetett hallani: „*Ez az én szeretett Fiam, kiben nekem kedvem telt.*”

(Keresztelő Szent János azért prédikált, hogy az Úr Jézus útját előkészítse.

Az ő keresztsége nem volt szentség, mert nem adta meg a megszentelő kegyelmet. Csak jelképe volt a bűnbánatnak és lelki tisztulásnak.

Jézusnak nem volt szüksége sem bűnbánatra, sem keresztségre, mert nem volt bűne. De amint a mi bűneinkért szenvedett, hasonlóképp alázatosságból a mi bűneinkért megkeresztelkedett.)

– Indíts fel te is bűnbánatot, mikor a szentgyónáshoz járulsz! –

60. Isten kegyelméről és a szentségekről

120. *Hányféle az Isten kegyelme?*

Az Isten kegyelme kétféle: segítő kegyelem és megszentelő kegyelem.

A kegyelmet más szóval malasztnak is hívjuk.

121. *Mit tesz Isten lelkünkben a segítő kegyelemmel?*

Isten a segítő kegyelemmel megvilágosítja elménket és megerősíti akaratunkat, hogy a jót megismerjük és megtegyük, a rosszat pedig elkerüljük.

Isten segítő kegyelme nélkül, tisztán a magunk erejéből nem üdvözülhetünk.

122. *Mit tesz Isten lelkünkben a megszentelő kegyelemmel?*

Isten a megszentelő kegyelemmel megtisztítja és megszenteli lelkünket.

Akinek lelkén a megszentelő kegyelem van, az Isten gyermeke és a mennyország örököse.

Mi a megszentelő kegyelmet a keresztségben kaptuk meg.

Aki halálos bűnt követ el, elveszti a megszentelő kegyelmet.

123. *Mivel nyerhetjük meg leginkább az Isten kegyelmét?*

Az Isten kegyelmét leginkább a szentségekkel nyerhetjük meg.

124. *Mik a szentségek?*

A szentségek látható jelek, melyeket Krisztus Urunk rendelt, hogy általuk láthatatlan kegyelmet nyerjünk.

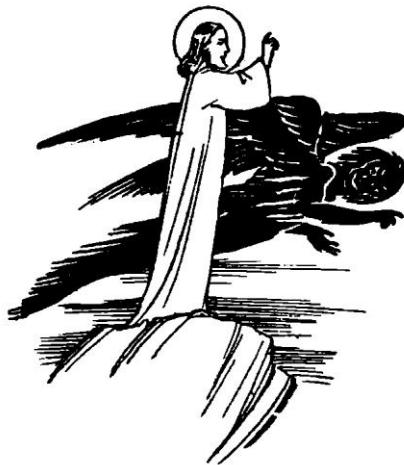
125. *Hány szentség van?*

Hét szentség van: 1. a keresztség, 2. a bérálás, 3. az Oltáriszenség, 4. a bűnbánat szentsége, 5. az utolsó kenet, 6. az egyházi rend, 7. a házasság.

– Isten kegyelme csak annak segít, aki fölhasználja azt. –

61. A gonosz lélek megkísérti Jézust

Jézus megkeresztelése után a pusztába vonult egyedül. Miután ott negyven napig böjtölt és imádkozott, megéhezett. Ekkor hozzámert a kísértő, és így szólt: „Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy e kövek kenyérré változzanak.” Jézus ezt felelte: „Írva van: *nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.*” Akkor fölvitte őt az ördög a szent városba, a templom tetejére állította, és mondotta neki: „Ha Isten Fia vagy, bocsásd le magadat, mert írva van, hogy angyalidnak parancsolt felőled és kezükben hordoznak téged, hogy kőbe ne üsd lábadat.” Jézus azt felelte: „Ismét írva van: *Ne kísértsd a te Uradat, Istenedet!*” Az ördög azután fölvitte Jézust egy igen magas hegyre, megmutatta neki a világ országait és azt mondotta: „Ezeket mind neked adom, ha leborulva imádsz engem.” Akkor így szólt Jézus: „Távozzál sátán, mert írva van: *Uradat, Istenedet imádjad, és csak neki szolgálj.*”

(A sátán most már meggyőződött, hogy Jézus a Megváltó. Azért ettől kezdve mindent megtett, hogy ellene lázítsa a farizeusokat és a papi fejedelmeket. Mikor Jézust keresztre feszítették, azt hitte, hogy győzött. Ámde tévedett, mert Jézus feltámadt. Azóta a sátán az anyaszentegyház ellen fondorkodik.)

– Minden csendes mise után imádkoztuk:

Szent Mihály arkangyal, védelmezz minket a küzdelemben, a sátán gonosz kísértései ellen légy oltalmunk! –

62. Jézus első tanítványai

Jézus a pusztaból visszament a Jordán folyóhoz. Mikor Keresztelő János meglátta őt, fölkiáltott: „*Íme, az Isten báránya, íme, aki elveszi a világ bűneit.*” Ezt hallván két tanítványa, követték Jézust, és aznap vele maradtak. Ezek a tanítványok János és András voltak.

András nemsokára találkozott öccsével, Simonnal és mondotta neki: „Megtaláltuk a Megváltót!” Azután Jézushoz vezette őt. Jézus rátekintett, és így szólt: „Ezentúl Péternek fognak hívni.” Többen mások is követték Jézust, és ezek voltak az első tanítványok. Később a tanítványok közül Jézus kiválasztott tizenkét apostolt. Az apostolok mindig vele voltak, hallgatták őt, és segítettek neki a tanításban. Jézus azt mondta nekik: „*Aki titeket hallgat, engem hallgat; aki titeket megvet, engem vet meg. Aki pedig engem vet meg, azt veti meg, aki engem küldött.*”

(Jézus tanítását evangéliumnak nevezzük, ami annyit jelent, mint örömhír.)

126. Kik írták meg Jézus életét és tanítását?

Jézus életét és tanítását az evangélisták írták meg.

127. Kik az evangélisták?

Az evangélisták Szent Máté, Szent Márk, Szent Lukács és Szent János.

A négy evangélium az újszövetségi Szentírás könyvei közé tartozik.

– Ha a templomban az evangéliumot olvassák, tisztelettel állj fel, homlokodat, szádat és szívedet jelöld meg kereszttel annak jeléül, hogy elméddel hiszed, száddal megvallod, és szívedben megőrzöd az evangélium igéit. –

63. A kánai menyegző

Jézust anyjával és tanítványaival meghívták menyegzőre Kána városába. Lakoma közben elfogyott a bor. Szűz Mária ezt észrevette, és csendben szólt Jézusnak. „Nincs boruk.” Jézus azt felelte: „Még nem jött el az én óráim.” Szűz Mária azonban azt mondta a szolgáltnak: „Amit nektek mond, cselekedjétek.”

Volt a házban hat nagy kőkorsó, és Jézus mondotta a szolgáltnak: „Töltsétek meg ezeket vízzel!” Meg is töltötték. Azután mondotta Jézus: „Merítsetek most, és vigyetek a násznagynak!” Mikor pedig a násznagy megízlelte, akkor a víz már a legjobb borrá változott. Ez volt Jézus első csodája.

Jézus még sok más csodát is tett, és ezzel megmutatta, hogy ő Isten Fia.

(Kána városa Názárettől nem messze volt, Zsidóországnak *Galilea* nevű északi tartományában. Ebben a tartományban volt *Kafarnaum* is, a Genezáret tó partján.

Zsidóországnak déli tartományát *Júdeának* nevezték. Júdeában volt *Jeruzsálem* és *Betlehem*.

A két tartomány közt középen volt *Szamaria*. Szamaria lakói pogány származásúak voltak, és bár elhagyták a bálványimádást, a zsidók megvetették őket.)

128. *Mi véget tett Jézus csodákat?*

Jézus a véget tett csodákat, 1. hogy az embereken segítsen, 2. hogy megmutassa isteni hatalmát, 3. hogy az emberek higgyenek őbenne.

129. *Kinek közbenjárására tette Jézus első csodáját?*

Jézus első csodáját a boldogságos Szűz Mária közbenjárására tette.

– Minden bajodban bizalommal kérd a Szűzanya segítségét! –

64. Jézus kiűzi a kereskedőket a templomból

Jézus a húsvéti ünnepekre fölment Jeruzsálembe. A templom udvarában kereskedőket talált, kik áldozati állatokat árultak és pénzt váltottak. Szent buzgóságában kötelekből ostort font, és mindnyájukat kikergette. A pénzváltók asztalait fölforgatta, a galambárusoknak pedig azt mondotta: „Vigyétek el innét ezeket, és ne tegyétek Atyám házát kereskedés házává!”

A zajra odajöttek a templom előljárói és kérdezték: „Micsoda jellel bizonyítod, hogy jogod van ezeket cselekedni?” Jézus így felelt: „*Rontátok le ezt a templomot és én harmadnapra fölépítem azt.*” Ő pedig ezt a maga testének templomáról mondotta.

(Jézus méltán haragudott, mert a mennyei Atyát megbántották. A szülők és tanítók is méltán haragusznak gyermekeik és tanítványaik hibái miatt, és ilyenkor nem vétkeznek. Az vétkezik, aki ok nélkül haragszik, vagy haragján nem uralkodik.)

– A templomban illedelmesen viselkedjél.

Ha belépsz, szentelt vízzel hintsd meg magadat. Ez a szenteltvíz figyelmeztessen a lelki tisztaságra. Mikor a helyedre érsz, hajts térdet az Oltáriszentség felé.

Óvakodjál a jobbra-balra forgolódástól és nézegetéstől. Ne fecsegi, ne zavard társaidat, hanem figyelj a szertartásra és imádkozzál. –

65. Nikodémus titokban jön Jézushoz

A húsvéti ünnepek alatt sokan hittek Jézusban, mert látták a csodákat, melyeket cselekedett. A főtanácsnak egyik tagja, Nikodémus, szintén hitt, de nappal nem mert Jézushoz menni, mert félt, hogy kizárják őt a főtanácsból. Éjjel jött tehát, és így szólt: „Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél, mert senki sem cselekedheti azokat, amiket te cselekszel, hacsak Isten nincs vele.” Jézus oktatni kezdte Nikodémust, és azt mondotta: „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és a Szentlélekből, nem mehet be Isten országába.” És még azt is mondotta: *„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy mindaz, aki őbenne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen.”*

(Nikodémus eleinte félt, de később bátran megvallotta Jézust, és segített eltemetni holttestét.

Vízből és Szentlélekből a *keresztség* szentségében születünk újra. A *bérmálás* szentsége pedig megerősít, hogy bátran valljuk meg hitünket.)

– Szívesen tanuld a hittant! –

66. A keresztség szentsége

130. *Mi a keresztség?*

A keresztség szentség, mely az eredeti bűntől megtisztítja az ember lelkét, és az anyaszentegyház tagjaivá tesz bennünket.

A keresztségben megkapjuk a megszentelő kegyelmet, és Isten gyermekeivé leszünk.

Ha valaki nagyobb korában keresztelkedik meg, akkor nemcsak az eredeti bűntől, hanem minden más bűntől is megtisztul, ha megbánja azokat.

131. *Ki keresztelhet?*

Rendszerint csak főszentelt pap keresztelhet, de ha sürgősen szükséges, akkor akárki keresztelhet.

132. *Hogyan keresztelünk?*

Kereszteléskor vizet öntünk a keresztelendő fejére, és közben e szavakat mondjuk: „N... én megkeresztellek téged az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében.”

A pap keresztvizet szokott használni, de szükség esetén bármilyen természetes vízzel lehet kereszteni.

133. *Mi a keresztszülők kötelessége?*

A keresztszülők kötelessége ügyelni arra, hogy keresztgyermekük jó katolikus legyen.

Keresztszülő tehát csak jó katolikus lehet. Aki házasságát nem az anyaszentegyház színe előtt kötötte, az nem lehet keresztszülő.

– Amikor megkereszteltek, keresztszülőd tehelyetted azt mondotta: „Ellene mondok az ördögnek és minden cselekedetének és minden pompájának.

Hiszek a mindenható Atya Istenben, és a Jézus Krisztusban, és a Szentlélekben.”

Ezt a keresztségi fogadást újítsd meg és tartsd is meg! –

67. A bérmlás szentsége

134. *Mi a bérmlás?*

A bérmlás szentség, amelyben a Szentlélek lelkünkbe száll, és megerősít, hogy hitünket állhatatosan valljuk, és hitünk szerint élünk.

Jézus mondotta: „Aki megvall engem az emberek előtt, azt én is megvallom mennyei Atyám előtt. Aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.”

135. *Hogyan bérml a püspök?*

A püspök fölteszi kezét a bérmlándó fejére, kereszt alakjában megkeni homlokát krizmával, és közben e szavakat mondja: N... megjelöllek a kereszt jelével, és megerősítlek az üdvösség krizmájával az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Amen.

A krizma jó illatú balzsammal kevert olaj, melyet a püspök nagycsütörtökön szentel.

Bérmláskor a püspök gyengén megüti a bérmlkozó arcát, és ezt mondja: „Béke veled!” Az arcnak e megütése a régi békecsókot helyettesíti.

136. *Hogyan kell a bérmlásra készülni?*

A bérmlás előtt 1. meg kell gyónnunk és áldoznunk, 2. meg kell ígérnünk Istennek, hogy mint hitvalló, bátor katolikusok akarunk élni és halni.

Ígéretünk teljesítésében szóval és példával segít a bérmaszüdő. Azért bérmaszüdő csak jó katolikus lehet, és olyan, aki maga is meg van bérmlva.

Bérmlkozni éppúgy, mint keresztelkedni, csak egyszer lehet, mert a keresztség és a bérmlás eltörölhetetlen jelt nyom az ember lelkére.

– Ne csak neved, hanem életed szerint is légy katolikus! Életed végéig légy Krisztus hűséges és bátor harcosa. –

68. A hegyi beszéd

Jézus három éven át tanította az embereket. Tanított a jeruzsálemi templomban és a zsinagógákban, a víz partján és a mezőn, a házakban és az utak mentén. Egyszer Galileában egy hegyre ment fel, és sok ember követte őt. Azt a tanítást, melyet itt tartott, hegyi beszédnek nevezzük.

A hegyi beszédben mondotta Jézus:

1. *Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.*

Boldogok, akik sírnak, mert ők vigasztalást találnak.

Boldogok, akik éheznek és szomjúhozak az igazságot, mert ők kielégítést nyernek.

Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa.

(Lelki szegények azok, akik nem ragaszkodnak a földi gazdagsághoz, ha van, és nem búsulnak, ha nincs.

Azok a sírók boldogok, akik zúgolódás nélkül, Istenben bízva szenvednek.)

2. Az igazi vallásosságról azt mondotta Jézus: „*Nem mind, aki mondja nekem: Uram, Uram, megy be a mennyeknek országába, hanem aki Atyám akaratát cselekszi, ... az megy be a mennyeknek országába.*”

„*Óvakodjatok a hamis prófétáktól, akik juhok ruházatában jönnek hozzátok, belül pedig ragadozó farkasok. Gyümölcseikről ismeritek meg őket.*”

3. A felebaráti szeretetről így szólt az Úr: „*Amit akartok, hogy cselekedjenek nektek az emberek, ti is azt cselekedjétek nekik.*” „*Hallottátok, hogy mondatott a régieknek: ne ölj, aki pedig öl, méltó az ítéletre. Én pedig mondom nektek, hogy mindaz, aki atyafiára haragszik, méltó az ítéletre.*”

Jézus parancsolta, hogy az ellenséget is szeressük. „*Szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik üldöznek és rágalmaznak, hogy fiaik legyenek Atyátoknak, aki a mennyekben van, és aki napját fölkelte a jókra és gonoszokra egyaránt.*”

4. Az isteni gondviselésről így biztatott minket az Úr: „*Ne aggódjatok életetekről, hogy mit egyetek, se testetekről, hogy mibe öltözzetek. Nézzétek az ég madarait, hogy nem vetnek, nem aratnak, sem csűrökbe nem gyűjtenek, és a ti mennyei Atyátok táplálja azokat. Nem vagytok-e ti azoknál becseesebbek? Keressétek azért először az Isten országát és az ő igazságát, és ezek mind hozzáadottnak nektek.*”

Mikor az emberek hallották Jézus tanítását, álmélkodtak, és azt mondták: „*Így még ember nem szólott. Úgy beszél, mint akinek hatalma van.*”

– Figyelmesen hallgasd Isten ígését! –

69. Jézus meggyógyít egy inaszakadtat

Jézus Kafarnaum városában egy házban tanított. Az emberek sokan gyűltek össze, és a házba mind be sem fértek. Ekkor egy inaszakadtat hoztak Jézushoz. Mivel az ajtón nem tudtak bejutni, a háznak lapos tetejére mentek fel, és onnét ágyastól lebocsátották a beteget. Jézus látván az emberek hitét, mondotta az inaszakadtnak: „*Bízzál fiam, megbocsáttatnak bűneid.*” Némelyek az ott levő írástudók közül mondogatták magukban: „Ez káromkodik. Ki bocsáthatja meg a bűnöket, hacsak nem egyedül az Isten?” Jézus pedig látta gondolataikat és így szólt hozzájuk: „Miért gondoltok gonoszt szívetekben? Mi könnyebb: mondani, hogy megbocsáttatnak a te bűneid, vagy azt mondani: kelj föl és járj? Hogy pedig tudjátok, hogy az Emberfiának hatalma van a földön a bűnök megbocsátására” – akkor mondá az inaszakadtnak: „Kelj föl, vedd ágyadat és menj házádba.” És az inaszakadt fölkelt és hazament.

(Jézus az Emberfiának nevezte magát, mert nemcsak valóságos Isten, de valóságos ember is volt.)

Az inaszakadtnak előbb a lelkét, azután a testét gyógyította meg Jézus.)

– Ha halálos bűnben vagy, beteg a lelked. Siess hát a lelki orvoshoz. –

70. Jézus meggyógyítja a kafarnaumi százados szolgáját

Kafarnaumban élt egy pogány százados, ki megismerte az igaz Istent, és elhagyta a bálványokat. Ezért a zsidók is megbecsülték. Ez a százados elküldte a zsidók véneit Jézushoz, és kérte, hogy jöjjön, gyógyítsa meg beteg szolgáját. Jézus elindult. Ekkor a százados maga is Jézus elé ment, és így szólt: „*Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én szolgám.*” Mikor Jézus ezt hallotta, csodálkozott, és azt mondta azoknak, akik őt követték: „Bizony mondom nektek, nem találtam ekkora hitet Izraelben.” Azután a századoshoz fordult, és így szólt: „Menj el, s amint hittél, úgy legyen neked.” És meggyógyult a szolga abban az órában.

(Mikor a szentáldozáshoz járulunk, akkor a kafarnaumi százados szavait szoktuk mondani.)

– Oly alázatosan és oly hittel járulj a szentáldozáshoz, mint amilyen alázattal és hittel járult a kafarnaumi százados az Üdvözítőhöz. –

71. A csodálatos kenyérszaporítás

Jézus egykor egy puszta helyre vonult tanítványaival, hogy pihenjen. A nép azonban ide is utána ment. Jézus megkönyörült rajtuk, meggyógyította betegeiket, és sokáig tanította őket.

Estefelé a tanítványok így szóltak Jézushoz: „Bocsásd el a sereget, hogy a falvakban élelmet vehessenek.” Jézus kérdezte: „Hány kenyeretek van?” *Szent András* felelt: „Van itt egy fiú, akinél öt árpakenyér van és két hal; de mi az ennyinek?” Jézus erre meghagyta: „Telepítsétek le az embereket!” S mindnyájan letelepedtek. Voltak pedig ötezren csak a férfiak, az asszonyokat és gyermekeket nem számítva. Jézus vette az öt kenyeret és két halat, megáldotta, és a tanítványoknak adta, hogy osszák szét. Mikor már mindnyájan ettek és jóllaktak, így szólt Jézus tanítványaihoz: „Szedjétek föl a maradékot, hogy veszendőbe ne menjen.” Fölszedték tehát, és tizenkét kosarat megtöltöttek a maradékból.

Midőn az emberek látták a csodát, azt mondták: „Ez bizony a próféta, aki a világra jövő.”

(Kenyérszaporítás van a szántóföldön is, mikor Isten az elvetett magot megsokasítja. Csakhogy ezt nem mondjuk csodálatosnak, mert megszoktuk.)

Az Oltáriszentségben Jézus az ő szent testét sokasítja meg, úgyhogy mindnyájan eszünk és mégsem fogy el. Isten mindent megtehet.)

– Evés előtt mondd el az asztali áldást!

Evés után köszönd meg Istennek, hogy eledelet adott. –

72. Jézus megígéri az Oltáriszentséget

A csodálatos kenyérszaporítás után az emberek ismét keresték Jézust és meg is találták *Kafarnaumban*. Jézus így szólott hozzájuk: „Kerestek engem, mert ettetek a kenyérből s jól laktatok. Munkálkodjatok olyan eledelért, mely megmarad az örök életre, amelyet az Emberfia ad nektek.” Ők azt felelték: „Uram, add nekünk ezt az eledelt mindenkor.” Jézus így szól: „*Én vagyok az élő kenyér, ki a mennyből szállottam alá. Ha valaki e kenyérből eszik, örökké él. És a kenyér, amelyet én adni fogok, az én testem a világ életéért.*” A zsidók csodálkozva kérdezték: „Miképpen adhatja ez nekünk testét eledelül?” Jézus pedig folytatta: „*Bizony, bizony mondom nektek, ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az Ő véré, nem lesz élet tibennetek.*”

(Az élet, melyről az Úr Jézus itt szól, a lélek természetfölötti élete. Ez a keresztségben kezdődött bennünk, amikor Isten gyermekei lettünk. Ezt az életet táplálja és fenntartja lelkünkben az Úr Jézus szent teste és vére, és ezt az életet elveszítjük, ha soha nem áldozunk.)

– Az anyaszentegyház parancsa: „Évente gyónjál és legalább a húsvéti időben áldozál.” –

73. Az oltáriszentség

137. *Mi az Oltáriszentség?*

Az Oltáriszentség az Úr Jézus valóságos szent teste és vére a kenyér és a bor külső színe alatt.

Az Oltáriszentségben kovásztalan kenyeret, azaz ostyát használunk, mert Krisztus Urunk is ilyet használt az utolsó vacsorán.

138. *Mikor rendelte Krisztus Urunk az Oltáriszentséget?*

Krisztus Urunk az Oltáriszentséget az utolsó vacsorán rendelte.

139. *Hogyan van jelen Jézus az Oltáriszentségben?*

Jézus az Oltáriszentségben mindkét szín alatt egészen és osztatlanul van jelen.

Ha a szentostyát széttörjük, akkor is minden részecskében egészen jelen van az Úr Jézus.

140. *Mit kell az Oltáriszentség előtt cselekednünk?*

Az Oltáriszentség előtt térdre kell borulnunk és az Úr Jézust imádnunk.

A SZENTÁLDÓZÁSRÓL

141. *Mit veszünk magunkhoz, amikor áldozunk?*

Amikor áldozunk, az Úr Jézus szent testét és vérét vesszük magunkhoz.

Elegendő, ha csak a kenyér színe alatt áldozunk, mert abban jelen van Jézus vére is és egész embersége és istensége.

142. *Mely kegyelemben részesít minket a szentáldozás?*

A szentáldozás 1. egyesít Jézussal, 2. növeli bennünk a megszentelő kegyelmet, 3. gyengíti bennünk a rosszra való hajlamot és erőt ad a jóra.

143. *Mikor részesülünk a szentáldozás kegyelmeiben?*

A szentáldozás kegyelmeiben csak akkor részesülünk, ha méltóképpen áldozunk.

Aki méltatlanul, vagyis halálos bűnnel áldozik, az *szentségtörést* követ el. Aki bocsánatos bűnnel áldozik, nem követ el szentségtörést. De azért törekszünk szentáldozás előtt bocsánatos bűneinktől is megtisztulni, legalább úgy, hogy megbánjuk azokat.

144. *Hogyan készülünk a szentáldozásra?*

A szentáldozásra lelkileg és testileg készülünk.

Lelkileg úgy készülünk, hogy meggyónunk, ha halálos bűnben vagyunk, és elvégezzük a szentáldozás előtti imákat.

Testileg úgy készülünk, hogy megtartjuk a szentségi böjtöt, és tisztességesen öltözködünk.

A szentségi böjt abban áll, hogy egy órával a szentáldozás előtt semmit sem eszünk és alkoholosat nem iszunk.

Tiszta vizet bármikor ihatunk szentáldozás előtt.

Betegek a szentáldozás előtt bármikor vehetnek magukhoz orvosságot vagy valamely folyadékot, de alkoholosat nem.

145. *Mit mondunk, amikor a pap a szentáldozás előtt a szentostyát felmutatja?*

Amikor a pap a szentáldozás előtt a szentostyát felmutatja, mellünket verjük, és háromszor mondjuk: „Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondjad, és meggyógyul az én lelkem.”

Azután a pap a szentostyát nyújtja e szavakkal: „Corpus Christi”, azaz: Krisztus teste. Mi erre azt feleljük: „Amen.”

146. *Mit kell tennünk a szentáldozás után?*

A szentáldozás után nem szabad mindjárt a templomból távoznunk, hanem el kell végeznünk az áldozás utáni imákat.

– Ha a templom előtt mész el, vedd le a kalapod vagy vess keresztet, s így köszöntsd az Úr Jézust, aki a templomban jelen van.

Ha van időd, menj be szentséglátogatásra. –

74. A bűnbánó Magdolna

Egy farizeus megkérte Jézust, hogy ebédeljen nála. Jézus tehát betért házába. Volt a városban egy bűnös életű asszony, Mária Magdolna. Midőn ez Jézusról hallott, szívében szeretet ébredt az Üdvözítő iránt, és megbánta bűneit. Azért most eljött a farizeus házába, ahol Jézus ebédel. Drága kenetet is hozott magával alabástrom edényben. Leborult, és könnyeivel áztatta és csókolgatta Jézus lábait, azután hosszú hajával megtörülte, és drága kenettel megkenete azokat. Jézus ekkor így szólt az asszonyhoz: „Megbocsáttatnak neked bűneid.” A vendégek pedig mondták magukban: „Kicsoda ez, hogy még a bűnöket is megbocsátja?” Jézus még azt is mondta az asszonynak: „Hited megszabadított téged; menj békével!”

147. *Ki bocsáthatja meg a bűnöket?*

Csak Isten bocsáthatja meg a bűnöket, és akinek Isten erre hatalmat adott.

148. *Kiknek adott Isten hatalmat a bűnök megbocsátására?*

Isten a püspököknek és papoknak adott hatalmat a bűnök megbocsátására.

Ezt a hatalmat az Úr Jézus föltámadása után adta az apostoloknak. Őrök szolgált az utódaikra, a püspökökre és a papokra.

149. *Hogyan nevezzük azt a szentséget, amelyben bűneink bocsánatát megnyerhetjük?*

Azt a szentséget, amelyben bűneink bocsánatát megnyerhetjük, a bűnbánat szentségének nevezzük.

– A bűnbánó Magdolna többé nem tért vissza bűneihez. Te pedig újra és újra visszaesel halálos bűneidbe? –

75. A bűnbánat szentsége

150. *Mi a bűnbánat szentsége?*

A bűnbánat szentsége az szentség, amelyben a pap Isten helyett megbocsátja bűneinket.

151. *Mikor rendelte Krisztus Urunk a bűnbánat szentségét?*

Krisztus Urunk a bűnbánat szentségét feltámadása után rendelte.

152. *Mit kell tennünk, hogy a bűnbánat szentségében bűneink bocsánatát elnyerhessük?*

Hogy a bűnbánat szentségében bűneink bocsánatát elnyerhessük,

1. meg kell bánnunk bűneinket,

2. meg kell gyónnunk,

3. fel kell tennünk magunkban: hogy a föladott elégtételt elvégezzük.

Hogy meg tudjuk gyónni bűneinket, előbb megvizsgáljuk lelkiismeretünket.

A BÁNATRÓL

153. *Mikor van bánatunk?*

Bánatunk akkor van, ha szívből sajnáljuk, hogy Istent megbántottuk, és erősen megfogadjuk, hogy a bűnöket kerüljük.

Bánat és erős fogadás összetartoznak. Akinek nincsen erős fogadása, annak nincsen igazi bánata.

154. *Milyen bűnöket kell okvetlenül megbánni?*

Okvetlenül meg kell bánni minden elkövetett halálos bűnt.

Ha nincs halálos bűnünk, akkor legalább egy bocsánatos bűnt kell megbánnunk.

155. *Hányféle bánattal lehet a bűnbánat szentségét felvenni?*

A bűnbánat szentségét kétféle bánattal lehet felvenni: tökéletes bánattal és kevésbé tökéletes bánattal.

Tökéletes bánatunk akkor van, ha Isten iránt való szeretetből bánjuk meg bűneinket. Ilyen bűnbánata volt Mária Magdolnának.

Kevésbé tökéletes bánatunk akkor van, ha a pokoltól vagy Isten más büntetésétől való félelemből bánjuk meg bűneinket.

A tökéletes bánat gyónáson kívül is eltörli még halálos bűneinket is. Halálos bűneinket azonban tökéletes bánat után is meg kell gyónni, és enélkül nem szabad a szentáldozáshoz járulni.

156. *Mit kell okvetlenül megfogadnunk a bűnbánat szentségében?*

A bűnbánat szentségében okvetlenül meg kell fogadnunk:

1. hogy többé nem követünk el halálos bűnt,

2. hogy elkerüljük a halálos bűnre vezető alkalmakat.

A GYÓNÁSRÓL ÉS ELÉGTÉTELRŐL

157. *Mit kell okvetlenül meggyónni?*

Okvetlenül meg kell gyónni:

1. minden elkövetett halálos bűnt, amelyre emlékezünk,

2. a halálos bűnök számát, amennyire tudjuk,

3. a súlyosbító körülményeket.

Ha a halálos bűnök számát nem tudjuk pontosan, akkor megmondhatjuk, hogy körülbelül hányszor követtük el azokat.

Ha nincs halálos bűnünk, akkor legalább egy bocsánatos bűnt kell meggyónnunk.

Súlyosbító körülmény például, ha valaki szülőjét üti meg; vagy ha a templomban lop.

158. *Hogyan kell bűneinket meggyónnunk?*

Bűneinket őszintén és érthetően kell meggyónnunk.

Őszintén gyónunk, ha egy halálos bűnt sem hagyunk ki készakarva.

Aki csak egy halálos bűnt is készakarva kihagy, szentségtörést követ el és gyónása érvénytelen.

Attól nem kell félni, hogy a pap elmondja bűneinket. Őt a *gyónási titok* köti.

159. *Miért kell elégtételt vállalnunk bűneinkért?*

Azért kell elégtételt vállalnunk bűneinkért, mert Isten a gyónásban elengedi az örök büntetést, de nem engedi el az ideigtartó büntetést.

Az elégtétel, amit a pap felad, legtöbbször oly csekély, hogy rendszerint marad még ideig tartó büntetés, amelyet vagy ezen a világon, vagy a tisztítóhelyen kell elszervezni.

Az ideig tartó büntetések elengedését elnyerhetjük még, ha búcsúban részesülünk.

A BÚCSÚRÓL

160. *Mikor részesülünk búcsúban?*

Búcsúban akkor részesülünk, ha az anyaszentegyház gyónáson kívül elengedi az ideig tartó büntetést.

Van *teljes búcsú*, ha az anyaszentegyház az ideig tartó büntetést teljesen elengedi. Ezt csak akkor nyerhetjük el, ha még bocsánatos bűnünk sincs.

Van *nem teljes búcsú*, ha az anyaszentegyház az ideig tartó büntetésnek csak egy részét engedi el.

– Két szép erényt gyakorolhatsz a bűnbánat szentségében: az alázatosság és őszinteség erényét. Alázatosan és őszintén valld meg, amit vétkeztél. –

76. Jézus feltámasztja Jairus leányát

Jézus Kafarnaumban volt, amikor eléje jött Jairus, a zsinagóga elöljárója, és mondotta: „Mester, leányom haldoklik, de jer, tedd rá kezedet, és élni fog.” Jézus azonnal elindult. Vele mentek tanítványai és nagy néptömeg. Útközben meghozták Jairusnak a hírt: „Leányod meghalt, ne fáraszd a mestert!” Jézus azonban azt mondotta neki: „Ne félj, csak higgy!”

Mikor Jézus a házhoz ért; már ott voltak a sirató asszonyok. Jézus így szólt hozzájuk: „Nem halt meg a leányzó, hanem csak alszik.” De azok kinevették őt. Ekkor Jézus bement a szobába, magával vitte a leány szüleit és három tanítványát, Pétert, Jánost és Jakabot. Azután odalépett a halott leányhoz, megfogta kezét, és így szólt: „Leányzó, kelj fel!” A leány erre azonnal felkelt és járt. Az emberek pedig nagyon csodálkoztak, és a dolog híre elterjedt az egész vidéken.

(Ha nagybetegünk van, mi is hívjuk az Úr Jézust hozzá. Ilyenkor a pap elhozza az Oltáriszentséget és feladja a betegnek az utolsó kenetet.)

161. *Mi történik lelkünkkel, ha meghalunk?*

Ha meghalunk, Isten megítéli lelkünket.

162. *Hogyan nevezzük a halál után bekövetkező ítéletet?*

A halál után bekövetkező ítéletet külön ítéletnek nevezzük.

Lesz még egy utolsó ítélet a világ végén, akkor Isten minden embert megítél.

163. *Hová jut a lélek a külön ítélet után?*

A lélek a külön ítélet után vagy a mennyországba, vagy a tisztítóhelyre, vagy a pokolba jut.

164. *Kik jutnak a mennyországba?*

A mennyországba a jók jutnak, akik egészen bűn nélkül vannak, és büntetést nem érdemelnek.

Isten a jókat a mennyországban örök boldogsággal jutalmazza.

165. *Kik jutnak a tisztítóhelyre?*

A tisztítóhelyre azok jutnak, akik bocsánatos bűnben halnak meg, vagy még ideig tartó büntetést érdemelnek.

A tisztítóhelyen addig marad a lélek, amíg bűneitől meg nem tisztult, és amíg büntetését ki nem állotta.

A tisztítóhelyen szenvedő lelkeken segíthetünk imával, jó cselekedetekkel, bűcsük felajánlásával és főleg szentmiseáldozattal.

166. *Kik jutnak a pokolba?*

A pokolba a gonoszok jutnak, akik halálos bűnben halnak meg.

Isten a gonoszokat a pokolban örök szenvedéssel bünteti.

– „Adj Uram örök nyugodalmat a megholt híveknek, és az örök világosság fényeskedjék nekik.
Nyugodjanak békében!” –

77. Az utolsó kenet

167. *Mi az utolsó kenet?*

Az utolsó kenet szentség, melyet Krisztus Urunk a nagybetegek számára rendelt lelküknek és testüknek javára.

168. *Hogyan válik az utolsó kenet a lélek javára?*

Az utolsó kenet úgy válik a lélek javára, hogy 1. eltörli még a halálos bűnöket is, ha a beteg meg nem gyónhatja, de legalább megbánta azokat, 2. türelmet ad a szenvedésben, 3. megerősíti a kísértések ellen, 4. előkészíti a jó halálra.

169. *Hogyan válik az utolsó kenet a testnek javára?*

Az utolsó kenet úgy válik a testnek javára, hogy a fájdalmakat enyhíti és az egészséget is visszaszerzi, ha az a betegnek üdvösségére szolgál.

Nem kell tehát attól félni, hogy a beteg megijed és meghal, ha az utolsó kenetet felveszi! Sőt ellenkezőleg: sokan e szentségnek köszönhetik gyógyulásukat.

170. *Hogyan szolgáltatja ki a pap az utolsó kenetet?*

A pap úgy szolgáltatja ki az utolsó kenetet, hogy a betegnek szemét, fülét, orrát, ajkát, kezét és lábát megkeni szentelt olajjal és közben imádkozik, hogy Isten bocsássa meg a beteg bűneit.

Az utolsó kenet előtt a beteg meggyónik és megáldozik.

Ne várjunk az utolsó kenettel, míg a beteg eszméletét veszti.

Mielőtt a pap megérkezik, a beteg szobájában egy asztalra fehér abroszt terítünk és arra két gyertya között feszületet állítunk. Egy tányérra kevés sót és kenyérbelet helyezünk és egy pohár vizet készítünk, hogy a pap a szentség feladása után olajos ujját ledörzsölhesse és leöblíthesse.

– Imádkozzál gyakran a jó halál kegyelméért. –

78. Keresztelő Szent János halála

1. Galilea fejedelme *Heródes*, a kisdödölő Heródes fia volt. Ez még fivére életében elvette annak feleségét, Heródiást. Keresztelő Szent János azért bátran elébe állt, és mondotta neki: „Nem szabad neked nőül bírnod testvéred feleségét!” Heródes ezért börtönbe záratta Keresztelő Szent Jánost.

2. Történt, hogy születésnapján Heródes nagy lakomát rendezett. Az ünnepségen *Heródiás* leánya táncolt. A tánc úgy megtetszett a vendégeknek, hogy Heródes így szólt: „Bármit kérsz, megadom neked, ha mindjárt országom felét kéred is.” És erre meg is esküdött. A leány kiment, és megkérdezte anyját, mit kérjen. Heródiás azt felelte: „Kérd Keresztelő János fejét.” A leány azonnal besietett a fejedelemhez, és kérte Szent János fejét. Heródes elszomorodott, mert szívében tisztelte a szent férfiút, de mivel megesküdött, levágatta Keresztelő Szent János fejét, és átadta a leálynak.

(A rosszat akkor sem szabad megtenni, ha valaki esküvel ígérte azt.

Heródes azzal vétkezett, hogy meggondolatlanul esküdött, és azzal is, hogy rossz esküjét megtartotta.)

– Óvakodjál a könnyelmű esküdözéstől! Ne mondogasd: „Isten bizony!” –

79. Jézus lecsendesíti a háborgó tengert

Egy napon Jézus hajóra szállt tanítványaival, hogy átkeljen a Genezáret tavon. (A Genezáret tavat másképp Galileai-tengernek is nevezték.) Miközben a tanítványok eveztek, azalatt Jézus elaludt.

A nap már lenyugodott, és egyszerre nagy szélvihar támadt. A hullámok majdnem elborították a hajót. A tanítványok megrémültek, felkeltették Jézust, és mondták: „Uram, szabadíts meg minket, mert elveszünk.” Jézus így szólt: „Mit féltek, kicsinyhitűek?” Azután felkelt, parancsolt a szélnek és tengernek, és azonnal csendesség lett.

Az emberek csodálkoztak és kérdezték: „Kicsoda ez, hogy még a szelek és a tenger is engedelmeskednek neki?”

(A háborgó tengeren hányódó hajó az anyaszentegyházat jelenti. Az anyaszentegyház kezdettől fogva számos veszedelemmel küszködik, de vele van Jézus, és ezért el nem veszhet.)

171. *Milyen bánatot kell magunkban felindítanunk, ha életveszedelemben vagyunk, és gyónni nem tudunk?*

Ha életveszedelemben vagyunk, és gyónni nem tudunk, tökéletes bánatot kell magunkban felindítanunk.

172. *Hogyan indíthatjuk fel magunkban a tökéletes bánatot?*

A tökéletes bánatot úgy indíthatjuk fel magunkban, hogy rágondolunk Isten jóságára, és mondjuk: „Istenem szeretlek! Bánom bűneimet! Ne vess el magadtól örökre! Irgalmazz bűnös lelkemnek!”

Vagy azt is mondhatjuk: „Ó, Istenem, teljes szívemből szánom és bánom minden bűnömet, mert azokkal téged, végtelenül jó és szeretetre méltó Istenemet megbántottalak. Erősen fogadom, hogy a bűnöket és a bűnre vezető alkalmat elkerülöm.”

– Esténként vizsgálj meg lelkiismeretedet és indítsd fel magadban a tökéletes bánatot. –

80. Szent Péter elsőége és törvényhozó hatalma

Jézus megkérdezte tanítványait: „Kinek tartanak engem az emberek?” Ők így feleltek: „Némelyek Keresztelő Jánosnak, némelyek Illésnek, némelyek pedig Jeremiásnak, vagy egynek a próféták közül.” Azután tovább kérdezte őket: „Ti pedig kinek tartotok engem?” Szent Péter azt felelte: „*Te vagy Krisztus, az élő Istennek Fia.*” Ekkor így szólt Jézus: „Boldog vagy Simon, Jónás fia, mert nem a test és a vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én Atyám, ki mennyekben van. Én is mondom neked tehát, hogy *te Péter vagy, és erre a kősziklára fogom építeni egyházamat, és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. És neked adom a mennyek országa kulcsait. És amit megkösz a földön, meg lesz kötve a mennyekben is, és amit föloldasz a földön, föl lesz oldva a mennyekben is.*”

(Péter görög szó és kősziklát jelent.

A mennyek országa itt az egyházat jelenti, a kulcsok pedig a főhatalmat. Az egyházban a főhatalmat Jézus Szent Péternek és utódainak, a pápáknak adta.)

173. *Mi az anyaszentegyház?*

Az anyaszentegyház az egész földön élő katolikus keresztények társasága, melynek látható feje a pápa.

174. *Kit tett Jézus Krisztus az anyaszentegyház látható fejévé?*

Jézus Krisztus Szent Péter apostolt tette az anyaszentegyház látható fejévé.

175. *Ki most az anyaszentegyház látható feje?*

Az anyaszentegyház látható feje most Szent Péter utóda, a római pápa.

Szent Péter halála előtt Róma püspöke volt. A pápák is Róma püspökei.

A most uralkodó pápa neve

176. *Kik a püspökök?*

A püspökök az apostolok utódai, akik a pápa vezetése alatt az egyházmegyéket kormányozzák.

A mi egyházmegyénk

A mi püspökünk:

177. *Kik segítik a püspököket szent hivataluk gyakorlásában?*

A püspököket szent hivataluk gyakorlásában az áldozópapok segítik.

Azokat az áldozópapokat, akik a plébániákat vezetik, plébánosoknak nevezzük. A plébánosok segítségére vannak a káplánok és hitoktatók.

A mi plébánosunk:

– Tiszteld az egyházi elöljárókat és így köszöntsd őket: „Dicsértessék az Úr Jézus Krisztus!” –

81. Az egyházi rend

178. *Mi az egyházi rend?*

Az egyházi rend az a szentség, amely által Isten papi hatalmat és ehhez segítő kegyelmet ad azoknak, akiket különös szolgálatára hívott.

179. *Kik szentelhetnek papokat?*

Papokat csak püspökök szentelhetnek.

180. *Hogyan történik a papszentelés?*

A papszentelés szentmise közben hosszabb szertartással történik, amelynek legfontosabb része a kézrátétel.

A püspök ráteszi kezét a szentelendő fejére és imádkozik, így adja át a papi hatalmat.

181. *Mire kapnak hatalmat a felszentelt papok?*

A felszentelt papok hatalmat kapnak

- 1. a szentmise-áldozat bemutatására,**
- 2. a szentségek kiszolgáltatására,**
- 3. Isten igéjének hirdetésére.**

Nagy tisztesség papnak lenni: a pap Istennek választott szolgája és Krisztusnak helyettese a földön.

Az egyházi rend szentsége eltörölhetetlen jelt nyom az ember lelkére, azért a pap mindig pap marad.

– Imádkozzál jó papokért! Jézus mondotta: „Az aratni való sok, de a munkás kevés. Kérjétek az aratás Urát, küldjön munkásokat az aratáshoz!” –

82. Urunk színeváltozása

Szent Péter kiválasztása után hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jánost és Jakabot és külön felvitte őket egy magas hegyre, hogy ott imádkozzék. Mikor pedig imádkozott, színeben elváltozott, arca fénylett, mint a nap, ruhája pedig fehér lett, mint a hó. Ekkor megjelent Mózes és Illés és beszéltek Jézussal. A tanítványokat nagy öröm és boldogság töltötte el, úgyhogy Péter felkiáltott: „Uram, jó nekünk itt lenni; ha akarsz, csináljunk itt három hajlékot: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet.” Míg ő szólott, fényes felhő szállott le, és a felhőből e szózat hallatszott: „*Ez az én szeretett Fiam, akiben nekem kedvem telt, őt hallgassátok.*” Midőn a tanítványok ezt hallották, arcra borultak és igen féltek. De Jézus hozzájuk ment, megérintette őket, és így szólt hozzájuk: „Keljetek fel és ne féljete!” Erre fölemelték szemüket, és Jézuson kívül senkit sem láttak. Amint lementek a hegyről, meghagyta nekik Jézus: „Senkinek se mondjátok el, amit láttatok, míg az Emberfia halottaiból fel nem támadt.”

(A hagyomány szerint Urunk színeváltozása a Tábor hegyén történt.

Jézus azért mutatta meg magát dicsőségben a három tanítványnak, hogy megerősítse őket hitükben, és ne kételkedjenek benne, ha majd szenvedni látják.

A világ végén a föltámadáskor, a jók teste hasonlóképpen megdicsőül, mint Jézus teste a Tábor hegyén.)

– Ne mocskold be testedet szemérmetlen bűnökkel, ha azt akarsz, hogy megdicsőült testtel támadj fel. –

83. A főparancs, az irgalmas szamaritánus

Egyszer egy írástudó azt kérdezte Jézustól: „Mester, melyik a főparancsolat?” Jézus azt felelte: *„Szeresd Uradat, Istenedet, teljes szívedből és teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből. Ez a legnagyobb és első parancsolat. A második pedig hasonló ehhez: szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.”*

Az írástudó tovább kérdezte: „De kicsoda az én felebarátom?” Jézus erre a következő példabeszédet mondotta:

„Egy ember Jeruzsálemből Jerikóba ment és rablók kezébe esett. Azok kifosztották és megsebesítve, félholtan otthagyták. Történt, hogy egy zsidó pap jött arra, meglátta őt, és elment mellette. Hasonlóképpen egy levita is. Egy szamaritánus is arra jött, s amint meglátta a félholtan fekvőt, megkönyörült rajta. Megállt, bekötözte sebeit, bort és olajat öntött azokba, azután föltette barmára, a vendégfogadóba vitte, és ápolta. Másnap két tízest adott a fogadó gazdájának, és így szólt: „Viseld gondját, s amit még ráköltesz, megadom neked, ha visszatérek.”

Miután Jézus a példabeszédet elmondotta, kérdezte a törvénytudót: „Ki volt felebarátja annak, aki a rablók kezébe esett?” A törvénytudó azt felelte: „Aki irgalmasságot cselekedett vele.” Jézus pedig így szólt: „Menj és te is hasonlóképpen cselekedjél.”

(A zsidók azt tartották, hogy a szamaritánusok nem felebarátaik, mert más vallásúak és más nemzetbeliek voltak, és mert ellenséges indulattal viseltettek, irántuk.)

182. *Ki a mi felebarátunk?*

Minden ember a mi felebarátunk.

– Ha felebarátod szükségben van és segíteni tudsz, segíts rajta, bármely vallású vagy nemzetiségű. –

84. Szép hasonlatok Jézus tanításában

Jézus nemcsak példabeszédekkel, de szép hasonlatokkal is megvilágította tanítását.

Önmagáról ezt mondotta:

1. „*Én vagyok a jó pásztor, a jó pásztor életét adja juhaiért.*”
2. „*Én vagyok a szőlőtő, ti vagytok a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az bő termést hoz; mert nálam nélkül semmit sem tehettek.*”
3. „*Én vagyok az út, az igazság és az élet.*” „*Én vagyok a világ világossága, aki engem követ, nem jár sötétben.*”
4. Tanítványairól mondotta: „*Ti vagytok a föld sója; ha a só megromlik, mivel sóznak?*” „*Ti vagytok a világ világossága. Gyertyát nem azért gyújtanak, hogy véka alá tegyék, hanem a gyertyatartóra, hogy világítson mindazoknak, akik a házban vannak. Úgy világoskodjék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jó tetteiteket és dicsőítsék Atyátokat, ki mennyekben van.*”

(1. Jézus, a jó pásztor, életét áldozta fel az emberekért.

2. Ha a szőlővesszőt levágják a szőlőtőről, elszárad és tűzre való. Ha mi elszakadunk Jézustól, kiszárad belőlünk minden jó, és a kárhozatba kerülünk.

3. Jézus az út, azaz az ő parancsai és példái nyomán kell járnunk. Jézus az igazság, azaz benne kell hinnünk. Jézus az élet, azaz az ő kegyelme által üdvözülünk.

4. Mi keresztény katolikusok legyünk a föld sója. Ha mi megromlunk, ki javítja meg a hitetleneket és pogányokat? Mi legyünk a világ világossága, azaz: jó példánkkal mutassunk utat az embereknek.)

– Gondolkodjál Jézus szép hasonlatain és alkalmazd azokat magadra. –

85. Jézus imádkozni tanítja tanítványait

1. A tanítványok sokszor látták Jézust imádkozni. Szerettek volna ők is olyan ájtatosan és jól imádkozni, mint mesterük, azért kérték őt: „Uram, taníts meg minket imádkozni.” És Jézus megtanította őket a *Miatyánkra*.

2. Egy más alkalommal példabeszédben oktatta ki Jézus tanítványait, hogy alázatosan kell imádkozni. Ezt mondotta:

„Két ember ment fel a templomba, hogy imádkozzék: egy farizeus és egy vámos. A farizeus egészen előre ment, és így imádkozott: „Istenem, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi emberek, rabló, igaztalan, hamis, mint ez a vámos is. Kétszer böjtölök hetenként és tizedet adok mindenből, amim van.” A vámos pedig távol állott, és szemét sem merte fölemelni az égre, hanem mellét verve mondotta: „Istenem! légy irgalmas nekem, bűnösnek.” És Jézus hozzátette: „Mondom nektek, ez megigazulva ment haza, inkább mint amaz, mert mindaz, aki magát felmagasztalja, megaláztatik, és aki magát megalázza, felmagasztaltatik.”

(A farizeus álszent volt és képmutató, mert jámbor külsőt mutatott, szíve pedig rossz volt. Egyszerre imádkozott és rágalmazott. Ilyen volt a legtöbb farizeus. Jézus azért szigorúan korholta őket, de ők ahelyett, hogy megtértek volna, gyűlölték Jézust és életére törtek.)

– Ne gondold, hogy valami nagy dolgot teszel Istennek, mikor imádkozol, hanem inkább Isten tesz nagy dolgot teveled, mikor imádságodat meghallgatja. –

86. Példabeszéd a búzáról és a konkolyról

Egy alkalommal a *Genezáret* tó partján sok nép gyűlt Jézus köré. Ekkor ő beszállt egy hajócskába, és szép példabeszédeket mondott. Az egyik példabeszéd a búzáról és konkolyról szólt a következőképpen:

Hasonlít a mennyek országa az olyan emberhez, aki jó magot vetett földjébe. Mikor pedig aludt az ember és szolgálai, eljött ellensége, és konkolyt vetett a búza közé. Amint pedig kikelt a vetés, meglátszott a konkoly is. Ekkor a gazdához mentek a szolgák és kérdezték: „Uram! ugye jó magot vetettél a földbe? Honnét van tehát benne a konkoly?” Felelé a gazda: „Ellenséges ember cselekedte ezt.” A szolgák pedig kérdezték: „Akarod, hogy kigyomláljuk a konkolyt?” Ő pedig mondotta: „Nem; nehogy a konkolyt szedegetve, kiszedjétek vele a búzát is. Hagyjátok inkább mindkettőt felnőni az aratásig, és aratáskor majd megmondom az aratóknak: szedjétek ki előbb a konkolyt és kössétek kévékbe, hogy elégessék, a búzát pedig gyűjtsétek csűrömbe.”

(Az anyaszentegyházban a búza és a konkoly, azaz a jók és rosszak most együtt vannak. Csak a világ végén fogja Jézus a rosszakat a jóktól különválasztani és az örök tűzbe vetni.)

– Lelkedben is van konkoly: a kevelység, az irigység, a harag, a bűnös gondolatok és kívánságok konkolya. De ezzel a konkollyal nem szabad várni, hanem sürgősen kell irtogatni. –

87. A farizeusok meg akarják fogni Jézust beszédében. Jézus megáldja a gyermekeket

1. A farizeusok és írástudók többször megkísérelték, hogy nehéz kérdésekkel zavarba hozzák Jézust. Szerették volna ugyanis bevádolni a főtanács előtt, hogy más tanít, mint Mózes és a próféták. Egy alkalommal tehát azt kérdezték tőle: „Szabad-e az embernek elbocsátani feleségét?” Felelvén erre Jézus, mondá nekik: „Mit parancsolt nektek Mózes?” És ők azt mondták: „Mózes megengedte az asszony elbocsátását, csak váláslevelet kell neki adni.” Jézus erre így felelt: „A ti szívetek keménysége miatt engedte meg ezt nektek Mózes, de kezdetben nem így volt. Mondom pedig nektek, hogy aki elbocsátja feleségét és más veszen, házasságtöréssel vétkezik. Mert *amit Isten egybekötött, ember el ne válassza.*”

2. Történt akkor, hogy kisdedeket hoztak Jézushoz, hogy megáldja őket. A tanítványok azonban nem akarták őket hozzá engedni. Látván ezt Jézus, haragra gerjedt, és mondá tanítványainak: „*Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.*” Azután megölelte a gyermekeket, rájuk tette kezét, és megáldotta őket.

(Jézus szerette a gyermekeket. A válást azért is tiltotta, hogy a szülők együtt maradjanak, és szeretettel neveljék gyermekeiket.)

– Sok szegény gyermek nem ismeri Jézust, mert szüleik pogányok. Imádkozzál értük. –

88. A házasság szentsége

183. *Mi a házasság?*

A házasság szentség, melyben egy férfi és egy nő fölbonthatatlan életszövetséget kötnek, és Istentől kegyelmet nyernek, hogy házastársi kötelességeiket híven teljesítsék.

A házastársak kötelességei: hogy egymáshoz hűek legyenek, egymást szeressék és segítsék, és gyermekeiket Isten akarata szerint neveljék.

184. *Hogyan történik a katolikusok házasságkötése?*

A katolikusok házasságkötése úgy történik, hogy a jegyesek a templomban, a plébános vagy annak helyettese és két tanú előtt kijelentik, hogy házasságra lépnek egymással.

Az egyházi házasságon kívül van polgári házasság. Ezt is meg kell kötni a törvény iránt való tiszteletből és engedelmességből.

185. *Megelégedhetnek-e a katolikusok tisztán polgári házassággal?*

A katolikusok tisztán polgári házassággal nem elégedhetnek meg, mert az rájuk nézve Isten előtt nem érvényes.

Akik tisztán polgári házasságban élnek, föloldozást nem nyerhetnek, szent áldozáshoz nem járulhatnak, kereszt- és bérmaszülők nem lehetnek, és egyházi temetésben nem részesülhetnek.

186. *Megengedi-e Isten a házastársaknak a válást?*

Isten a házastársaknak a válást nem engedi meg, azért az érvényes házasság fölbonthatatlan.

Akik súlyos okból mégis elválnak, azok új, érvényes házasságot nem köthetnek. Ha mégis kötnek polgári házasságot, akkor bűnben élnek, föloldozást nem nyerhetnek, és egyházi temetésben nem részesülhetnek.

187. *Mi a vegyes házasság?*

A vegyes házasság az olyan házasság, amelyben az egyik fél katolikus, a másik fél nem katolikus keresztény.

A vegyes házasságot az anyaszentegyház tiltja. Fontos okból mégis megengedi, de csak akkor, ha biztosítékot kap 1. hogy a katolikus fél zavartalanul gyakorolhatja vallását, 2. hogy a szülők összes gyermekeiket a katolikus vallásban fogják kereszteltetni és nevelni.

188. *Hogyan kell a házasság szentségének felvételére készülni?*

A házasság szentségének felvételére úgy kell készülni, hogy 1. a jegyesek kellő időben jelentkeznek a plébánosnál, 2. a házasságkötés előtt meggyónnak és megáldoznak.

A jegyeseknek azért kell időben jelentkezniük a plébánosnál, hogy kivizsgálhassa, nincs-e akadály köztük, hogy oktathassa, és a templomban kihirdethesse őket.

Aki halálos bűnben veszi fel a házasság szentségét, szentségtörést követ el.

– Az anyaszentegyház ötödik parancsolata:

„Házasságot az anyaszentegyház törvénye szerint kösd meg!” –

89. Jézus föltámasztja Lázárt

1. Volt Jeruzsálem közelében egy *Betánia* nevű falu, abban lakott egy *Lázár* nevű istenfélő férfiú és két nővére, *Mária* és *Márta*. Ha Jézus Jeruzsálembe jött, többször betért Lázár házába.

Történt, hogy Lázár súlyos betegségbe esett, és nővérei Jézushoz küldtek ily üzenettel: „Uram, íme, akit szeretsz, beteg.” De Jézus nem indult el mindjárt. Csak két nap múlva mondotta tanítványainak: „Lázár, a mi barátunk meghalt, menjünk oda.”

2. Mikor Jézus Betániába érkezett, Lázár már negyednapja a sírban volt. Amint Márta meghallotta, hogy Jézus jön, eléje ment, és mondotta: „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg az én bátyám.” Jézus így felelt: „Föltámad a te bátyád.” Márta azt mondotta: „Tudom, hogy föltámad az utolsó napon.” Jézus erre így szólt Mártához: „*Én vagyok a föltámadás és az élet.* Aki énbenem hisz, még ha meghalt is, élni fog.” Azután elindult Lázár sírházához.

3. Márta elsietett, hogy hívja nővérét, Máriát. Velük együtt sok ember jött ki a sírhoz. Lázár sírja kősziklába volt vágva, és nyílása kővel volt elzárva. Jézus tehát így szólt: „Vegyétek el a követ.” Mikor a követ elvették, Jézus felemelte szemét és imádkozott. Azután nagy szóval mondotta: „Lázár, jöjj ki!” Erre Lázár azonnal föltámadt és kijött a sírból.

189. *Mi történik az emberrel, amikor meghal?*

Amikor az ember meghal, a lélek elválik a testtől, a test pedig visszatér a földbe.

190. *Meddig marad az ember teste a földben?*

Az ember teste a világ végéig marad a földben.

191. *Mit tesz az Isten az ember testével a világ végén?*

A világ végén Isten föltámasztja az ember testét, vagyis újra és örökre egyesíti a testet a lélekkel.

– Szoktasd testedet a lemondásra, hogy engedelmeskedjék a léleknek, s akkor boldog lesz föltámadásod. –

90. Jézus bevonul Jeruzsálembe

1. Lázár föltámasztása után sokan hittek Jézusban. A farizeusok és írástudók azonban mindig jobban gyűlöltek, és azt mondták: „Mit cselekedjünk? Ez az ember sok csodát tesz. Ha így hagyjuk, még mindnyájan hinni fognak Őbenne.” És elhatározták, hogy megölik Jézust.

Közel volt pedig a zsidók húsvétja. Jézus ekkor így szólt tanítványaihoz: „Íme, most felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfiát a papi fejedelmek kezébe adják, és halálra ítélik, és megölik őt; de harmadnapra föltámad.”

2. Mikor Jézus Jeruzsálem közelében egy helységhez ért, két tanítványt elküldött e szavakkal: „Menjetek a helységbe, ott találtok egy szamarat megkötve. Oldjátok el, és hozzátok ide nekem. Ha valaki ezért szól, mondjátok, hogy az Úrnak szüksége van reá.”

A tanítványok elmentek, elhozták a szamarat, rátették ruhájukat, és Jézus felült hátára. Mikor a nép meghallotta, hogy Jézus Jeruzsálembe jön, eléje ment. Sokan ruháikat terítették az útra, mások pedig pálmaágakat vágtak, és elébe hintették. S mindnyájan kiáltották: „*Hozsanna Dávid fiának! Áldott, ki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban!*”

(Jézus Jeruzsálembe vonulásának emlékét *virágvasárnap* ünnepeljük. Ezen a napon barkát szentel az egyház.

Virágvasárnap kezdődik a *nagyhét*. E napon a szentmisében a passiót éneklük, azaz a mi Urunk Jézus Krisztus kínszenvedésének történetét, Szent Máté evangélista szerint. Nagypénteken pedig Szent János evangélista szerint olvassák vagy éneklük Jézus szenvedése történetét.)

192. *Mi végett szenvedett és halt meg Jézus?*

Jézus a végett szenvedett és halt meg, 1. hogy minket az örök kárhozattól megváltson, 2. hogy a mennyországot számunkra visszaszerezze.

193. *Kinek a bűneiért szenvedett és halt meg Jézus?*

Jézus minden ember bűneiért szenvedett és halt meg: az eredeti bűnért és minden más bűnért.

– Jézus példájára ajánld fel te is önmegtagadásaidat és szenvedéseidet a bűnök engesztelésére. –

91. Jézus megjövendöli Jeruzsálem pusztulását és a világ végét

1. Jézus bevonulása után fölment a jeruzsálemi templomba. A tanítványok gyönyörködtek a szép épületben és a templom erős falaiban és mondogatták: „Mester, nézd, minő kövek és minő épületek!” Jézus azt felelte: „Bizony mondom nektek, *nem marad itt kő követ.*” És könnyezve jövendölte meg, hogy a szent várost az ellenség nemsokára hadsereggel fogja körülvenni, és el fogja pusztítani.

2. A tanítványok ekkor a világ vége felől kérdezősködtek. Jézus pedig elmondotta, hogy a világ végén a Nap elsötétedik, a Hold nem ad világosságot, a csillagok lehullanak az égről és az egek erői megindulnak. Az égen majd feltűnik az Emberfiának jele, és Ő maga is el fog jönni nagy hatalommal és dicsőséggel. A halottak mind föltámadnak, és az angyalok összegyűjtik őket az ítéletre. Az Emberfia pedig elválasztja őket és a jókat jobbjára, a gonoszokat baljára fogja állítani. A jóknak azt fogja mondani: „*Jöjjetek Atyám áldottai és bírátok a világ kezdetétől nektek készített országot.* Mert éhes voltam és enni adtatok nekem, szomjas voltam és inni adtatok nekem, mezítelen voltam és befödtek engem.” Akkor kérdezik majd a jók: „Uram, mikor láttunk téged éhezni és tápláltunk téged?” Ő pedig mondja nekik: „Bizony mondom nektek, amit egynek legkisebb atyámfiái közül cselekedtetek, azt nekem cselekedtetek.” A rosszakhoz pedig így fog szólni: „*Távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre,* mert éhes voltam és nem adtatok enni nekem; szomjas voltam és nem adtatok inni nekem; mezítelen voltam és nem födtek be engem.” És a rosszak az örök kínra mennek, a jók pedig az örök boldogságra.

– Aki a szegényt segíti, Jézust segíti. –

92. Az utolsó vacsora

1. Jézus ünnepélyes bevonulása Jeruzsálembe még jobban felbosszantotta a papi fejedelmeket és írástudókat, azért összegyűltek Kaifás főpap házában és tanácsot tartottak. Ekkor elment hozzájuk iskarióti Júdás, a hűtlen apostol, és kérdezte: „Mit adtok nekem, és én kezetekbe adom Őt?” Azok harminc ezüstpénzt rendeltek neki.

2. Nagycsütörtök este Jézus egybegyűlt tanítványaival és letelepedett velük egy házban, hogy megegyék a húsvéti bárányt; mert már csak egy nap választotta el őket húsvét nagy ünnepétől. Miután a bárányt elköltötték, felkelt Jézus, vizet öntött egy mosdótálba, és mosni kezdte a tanítványok lábát. Péter ellenkezett és mondotta: „Uram! Az én lábamat ugyan meg nem mosod soha!” Jézus azt felelte: „Ha meg nem moslak, nem lesz részed énvelem.” Erre Péter azt mondotta: „Uram! akkor hát mosd meg nemcsak lábamat, hanem kezemet és fejemet is!”

3. Miután Jézus megmosta tanítványai lábát, szomorú lélekkel mondotta: „Bizony, bizony mondom nektek, *egy közületek elárul engem.*” A tanítványok zavarba jöttek, hogy kiről mondja ezt Jézus, és kérdezni kezdték: „Vajon én vagyok-e az, Uram?” Júdás is megkérdezte, és Jézus azt felelte neki „Te monád. Amit cselekedni akarsz, cselekedd hamar!” Júdás erre azonnal eltávozott.

4. A vacsora után Jézus kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte, odaadta tanítványainak és mondotta: „*Vegyétek, és egyétek, mert ez az én testem, mely érettetek adatik.*” Azután vette a kelyhet a borral, nekik adta és azt mondotta: „*Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, az új és örök szövetségé, amely érettetek és sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára.*” Még azt is mondotta Jézus az apostoloknak: „*Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.*”

194. *Mi történt akkor, amikor Jézus e szavakat mondotta: „Ez az én testem, ez az én vérem.”?*

Amikor Jézus e szavakat mondotta: „Ez az én testem, ez az én vérem”, akkor a kenyér és a bor átváltozott az Ő szent testévé és vérévé.

195. *Mit tett Jézus e szavakkal: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre?”*

E szavakkal: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”, Jézus hatalmat adott az apostoloknak és utódaiknak, hogy ők is változtassák át a kenyeret és a bort az ő szent testévé és vérévé.

Az apostolok utódai a püspökök és a papok.

196. *Mikor változtatják át a püspökök és a papok a kenyeret és a bort Jézus szent testévé és vérévé?*

A püspökök és a papok a szentmisében változtatják át a kenyeret és a bort Jézus szent testévé és vérévé.

Átváltozás után a pap mindjárt föl is mutatja Jézus szent testét és véréét, és ezt a cselekményt Úrfelmutatásnak nevezzük.

Mivel nagycsütörtök nagyhétre esik, amikor az egyház Jézus szenvedését és halálát gyászolja, ezért az Oltáriszentség ünnepét későbbben, *Úrnapján* tartjuk.

– Végy részt az úrnap körmenetben, és így valld meg hitedet az Oltáriszentségben. –

93. Jézus az Olajfák hegyén

1. Az utolsó vacsora után Jézus kiment tanítványaival az *Olajfák hegyére*. Útközben mondotta: „Ez éjjel mindnyájan megbotránkoztok énbenem.” Szent Péter erre így szólt: „Ha mindnyájan megbotránkoznak is benned, én soha nem botránkozom meg.” Jézus azt felelte: „Bizony mondom neked: ma éjjel, mielőtt a kakas kétszer szól, háromszor tagadsz meg engem.”

2. Azután áthaladtak a *Cedron* patakon és elérkeztek a Getszemáni kertbe. A tanítványok lepihentek. Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, és kissé beljebb ment velük a kertbe. Azt mondotta: „Szomorú az én lelkem mindhalálig.” És előbbre menve arcra borult, és így imádkozott: „*Atyám, ha lehetséges, mőljék el tőlem e pohár; mindazonáltal ne az én akaratom legyen, hanem a tied.*” A tanítványok közben elaludtak. Jézus tehát hozzájuk ment, felköltötte őket, és mondotta: „*Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek.*” Utána másodszor is elment, és imádkozott. Később ismét visszatért az apostolokhoz, és harmadszor is elment imádkozni. Ekkor megjelent egy angyal és megerősítette Őt. Mikor pedig Jézus a halálfélelemmel tusakodott, verítéke olyan lett, mint a földre folyó vérnek cseppjei. Végre fölkelt Jézus, odament tanítványaihoz és mondotta: „Keljetek föl, menjünk; íme, közeledik, aki engem elárul.”

3. Még midőn Jézus szólott, megérkezett Júdas és vele sok ember lámpákkal és dorongokkal. Az áruló tanítvány jelt adott nekik, mondván: „Akit megcsókolok, ő az, fogjátok meg.” Amint tehát odaérkezett, azt mondotta: „Üdvözlégy mester!” És megcsókolta Jézust. Jézus erre így szólt: „Barátom! Csókkal árulod el az Emberfiát?” Azután a csapat elé ment, és kérdezte: „Kit kerestek?” Azok felelék: „A názáreti Jézust.” Jézus mondotta: „Én vagyok.” Erre meghátráltak, és a földre estek. Ismét kérdezte őket: „Kit kerestek?” És amikor újra mondták, hogy a názáreti Jézust, akkor Jézus így szólt: „Mondom nektek, hogy én vagyok. Ha tehát engem kerestek, hagyjátok ezeket elmenni.” És hagyta magát megfogni és megkötözni. A tanítványok pedig elfutottak, csak Péter és János követték távolról Jézust.

(Nagycsütörtökön éjjel kezdődött Jézus szenvedése. Azért nagycsütörtökön mise alatt szomorúságunk jeléül elnémulnak a harangok, és csak kereplővel adunk jelt csengettyűszó és harangszó helyett.)

– Kérd a mennyei Atyát, hogy ha kell, úgy tudj szenvedni, mint az Úr Jézus, azaz Isten akaratában megnyugodva. –

94. Jézus a főtanács előtt

1. A poroszlók először *Annáshoz*, az idősebb főpaphoz vitték Jézust. Annás kérdezte őt, mit tanított. Jézus azt felelte: „Én nyíltan szólottam a világhoz, kérdezd tehát azokat, akik engem hallottak.” Midőn ezeket mondotta, egyik poroszló arcul csapta őt, és így szólt: „Így felelsz-e a főpaphoz?” Jézus szelíden válaszolt: „Ha rosszul szólottam, bizonyítsd be, ha pedig jól szólottam, miért ütsz engem?”

2. Eközben Annás utódja és veje, *Kaifás* főpap összehívta házába a főtanácsot. Most ide hurcolták Jézust. Mindenféle hamis tanút is szereztek ellene, de a tanúk vallomása ellentmondó volt, és így nem tudták őt halálra ítélni. Ekkor fölkeltek Kaifás, és kérdezte: „*Kényszerítelek az élő Istenre, mondd meg nekünk: te vagy-e a Krisztus, az Istennek Fia?*” Jézus azt felelte: „*Én vagyok, azonban mondom nektek, látni fogjátok az Emberfiát eljönni az ég felhőiben.*” A főpap erre megszaggatta ruháit, és mondotta: „Káromkodott! Mi szükség van még tanúkra? Hallottátok a káromlást. Mit ítélték?” A papok és írástudók pedig azt felelték: „Méltó a halálra!” Jézust akkor átadták a poroszlóknak, hogy őrizzék reggelig. Ezek pedig csúfolták és köpdösték őt. Befődték arcát kendővel és úgy verték, miközben kérdezték: „Találd el Krisztus, ki az, aki megütött.”

(Nagypénteken a gyász jeléül feketébe öltözik a pap és az oltárnál arcra borul. Azután eléneklik a passiót. Utána a pap imádkozik a pápáért, püspökért, papokért, hívekért, másvallásúakért és minden bűnös emberért, mert mindnyájunkért meghalt e napon az Úr Jézus. Nagypénteken nincsen mise, hanem csak áldozás.)

– Nagypénteken szigorú böjt van és hústilalom! –

95. Péter tagadása, Júdás kétségbeesése

1. Mialatt Jézust Kaifás házában vallatták, Szent Péter az udvaron várakozott. A szolgák és poroszlók tüzet raktak, hogy melegedjenek. Péter is odaült a tűzhöz. Egy szolgáló hozzá lépett, és így szólt: „Te is a názáreti Jézussal voltál.” Ő azonban tagadta: „Nem tudom, mit mondasz.” Ekkor megszólalt a kakas. Körülbelül egy óra múlva egy másik szolgáló mondta a körülállóknak: „Ez is közülük való.” Péter újra tagadta: „Nem vagyok.” A főpap szolgái közül is ráismert az egyik és így szólt: „Te is vele voltál. Láttunk a kertben.” És a többiek is mondták: „Bizonyára azok közül való vagy, mert szólásod is elárul, hogy galileai vagy.” Péter most nagyon megijedt, elkezdett esküdni és átkozódni, hogy nem is ismeri azt az embert! És újra megszólalt a kakas.

Ebben a pillanatban vezették ki Jézust a tanácssteremből, Ő ránézett Péterre, és Péternek eszébe jutott, amit Jézus megjövendölt, azért kiment, és keservesen megszírta vérével.

2. Júdás is megbánta, hogy elárulta Jézust. Visszavitte a harminc ezüstpénzt a papi fejedelmeknek és mondotta: „*Vétkeztem, elárultam az igaz vért.*” Ők azonban azt felelték: „Mi gondunk rá? Te lásd!” Júdás erre a templomban eldobta a pénzt, azután elment, és kétségbeesve fölakasztotta magát.

– Péter nem esett kétségbe, hanem bízott Isten irgalmában.

Te se essél kétségbe. De ne is bízd el magad, mint tette először Péter, mert aki csak magában bíz, könnyen elesik. –

96. Jézus Pilátus előtt

1. Zsidóországban abban az időben a romai császár parancsolt. Az ő helytartójának engedélye nélkül a zsidóknak senkit sem volt szabad kivégezniük. Nagypénteken reggel elvitték tehát Jézust a helytartóhoz, *Poncius Pilátushoz*. Pilátus azonnal látta, hogy Jézus ártatlan, és így szólt: „Én semmi vétséget nem találok ebben az emberben.” A papi fejedelmek azonban azt mondták: „Fölláztja a népet Galileától egészen Júdeáig és királlyá teszi magát.”

2. Mikor Pilátus meghallotta, hogy Jézus Galileából való, elküldte őt *Heródeshez*, Galilea fejedelméhez, aki a húsvéti ünnepek alatt éppen Jeruzsálemben volt. (Ez a Heródes vágatta le Keresztelő Szent János fejét.) Heródes régóta kívánta látni Jézust, mert remélte, hogy csodát fog tenni előtte. Kérdezte tehát sok beszéddel, de Jézus nem felelt neki. Erre kicsúfolta, és fehér ruhába öltöztette őt, azután visszaküldte Pilátushoz.

3. Pilátus megpróbálta Jézust kiszabadítani. A húsvéti ünnepeken egy rabot szokott a helytartó elbocsátani a nép kedvéért. Akkor egy *Barabbás* nevű gyilkos volt a börtönben. Pilátus kérdezte: „Kit akartok, hogy elbocsássak nektek: Barabbást-e vagy Jézust, aki Krisztusnak mondatik?” A papi fejedelmek rábeszéltek a népet, hogy kérje Barabbást. A nép tehát nagy hangon kérte Barabbást. Pilátus kérdezte: „De mit cselekedjem Jézussal?” Erre mindnyájan kiáltották: „Feszítsd meg, feszítsd meg őt!” Midőn a helytartó látta, hogy semmire sem megy a néppel, vizet hozatott, megmosta kezét, és így szólt: „Én ártatlan vagyok ez igaz véréből.”

Azután átadta Jézust a katonáknak, hogy *megostorozzák*. A kegyetlen ostromozás után a katonák bíborvörös palástot tettek Jézus vállára, fejére tövisből koszorút fontak, jobb kezébe pedig nádszálat adtak. Azután csúfolódva térdet hajtottak előtte, és mondták: „Üdvözlégy zsidók királya!”

– Nagypénteken látogass a szent sírhoz és térdet hajtva imádd az Urat, akit ezen a napon térdhajtással kicsúfoltak. –

97. Jézus keresztútja

Mikor Pilátus látta, mily kegyetlenül meggyötörték Jézust, kihozatta Őt a nép elé, és így szólt: „Íme, az ember!” A papi fejedelmek és szolgák azonban csak annál jobban kiáltoztak: „Feszítsd meg, feszítsd meg őt! Ha ezt elbocsájtod, nem vagy a császár barátja. Mert mindaz, aki magát királlyá teszi, a császár ellen lázad.” Pilátus erre megijedt, és kezükre adta Jézust, hogy megfeszítsék.

Most Jézust újra felöltöztették saját ruhájába, nehéz keresztet tettek vállára, és kivezették Őt a városon kívül a Kálvária hegyére. Vele együtt vittek ki két latrot is. Jézus útközben többször elesett a kereszt súlya alatt. Éppen arra jött egy Simon nevű cirenei ember, Őt kényszerítették, hogy segítse vinni Jézus keresztjét.

Nagypéntek dél volt, mikor kiértek a Kálváriára. Jézust levetköztették, és ruháit a katonák maguk között szétosztották. Köntösére sorsot vetettek, hogy kié legyen. Azután fölfeszítették, keresztjére pedig ezt a föliratot szögezték: „Názáreti Jézus, a zsidók királya.”

(Latinul: Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum. Rövidítve: INRI.)

– Nagypénteken szép szokás a Kálváriára-járás vagy keresztúti ájtatosság. –

98. Jézus hét szava és halála a kereszten

1. Mikor Jézus a kereszten függött, ellenségei csúfolták és káromolták őt, mondván; „Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről és hiszünk neked. Másokat megszabadított, magát nem tudja megszabadítani!” De Jézus így imádkozott: *„Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.”*

2. Az egyik lator is káromolta Jézust és azt mondotta: „Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat és minket is!” A másik azonban így szólt: „Te sem féled az Istent? Mi ugyan méltán szenvedünk, de Ő mi rosszat cselekedett?” Azután Jézushoz fordult, és kérte őt: „Uram emlékezzél meg rólam, ha országodba jössz.” Jézus így felelt neki: *„Bizony mondom neked, még ma velem leszel a Paradicsomban.”*

3. Jézus kereszttje mellett állott a boldogságos Szűz, néhány jámbor asszony és Szent János apostol. Jézus Szűz Máriára tekintett, és így szólt: *„Asszony, íme, a te fiad!”* Azután Szent Jánosnak mondotta: *„Íme, a te anyád!”* Szent János ettől kezdve gondját viselte a Szűzanyának.

4., 5., 6. Déli tizenkét órától délután három óráig sötétség lett a földön. Jézus nagy kínjai közt felkiáltott: *„Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?”* Kis idő után mondotta: *„Szomjúhozom.”* Erre a körülállók egyike izsópszáron ecetbe mártott szivacsot nyújtott Jézus ajkához. Miután azt megízlelte, így szólt: *„Beteljesedett.”*

7. Jézus három óráig függött a kereszten. Végre nagy hangon felkiáltott: *„Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet!”* És lehajtván fejét, kiadta lelkét.

E pillanatban a templom kárpitja kettéhasadt, a föld megindult, a kősziklák megrepedtek, a sírok megnyíltak, és sokan a halottak közül megjelentek a városban. Mikor a százados, aki a katonákat vezette, ezt látta, így szólt: *„Ez valóban Isten fia volt.”*

– Imádunk téged Krisztus, és áldunk, mert a te szent kereszteddel megváltottad a világot. –

99. A szentmiséről

197. *Mi a szentmise?*

A szentmise az újszövetség áldozata, melyben a mi Urunk Jézus Krisztus a kenyér és a bor színe alatt mennyei Atyjának feláldozza magát.

198. *Mi a különbség a szentmise és a keresztáldozat között?*

A szentmise és a keresztáldozat között az a különbség, hogy a keresztfán vérontással áldozta fel magát az Úr Jézus, a szentmisében pedig vérontás nélkül áldozza föl magát mennyei Atyjának.

199. *Kinek mutatjuk be a szentmise-áldozatot?*

A szentmise-áldozatot csak Istennek mutatjuk be, a szentekről csupán megemlékezünk benne.

200. *Kik részesülnek a szentmise gyümölcseiben?*

A szentmise gyümölcseiben az élő és megholt hívek részesülnek, különösen pedig azok, akikért a pap a szentmisét bemutatja.

A hívek szoktak bizonyos szándéokra misét mondani. Ilyenkor a misepénzzel nem a misét fizetik meg, mert az végtelen értékű, amit megfizetni nem lehet; hanem a papság fenntartásához járulnak hozzá adományukkal.

201. *Melyek a szentmise fő részei?*

A szentmise fő részei: 1. a följajánlás, 2. az átváltozás, 3. az áldozás.

Följajánlaskor mi is ajánljuk föl jó cselekedeteinket és életünket Istennek.

Átváltozáskor ily szavakkal imádjuk az Urat: „Édes Jézus, neked élek; édes Jézus, neked halok; életemben, halálomban, édes Jézus, tied vagyok. Amen.”

Ha nem áldozhatunk, végezzünk lelki áldozást, vagyis indítsuk fel magunkban a vágyat, hogy az Úr Jézust magunkhoz vehessük.

– Szentmise alatt imádkozd a mise-imákat.

Énekes misén énekelj! –

100. Jézus temetése

Hogy a fölfeszítettek hamarabb meghaljanak, és még az ünnep előtt levehessék testüket, a katonák a latrok lábszárát összetörték. Mikor Jézushoz jöttek; látták, hogy már meghalt. Erre nem törték össze csontjait, hanem egyik katona lándzsával megnyitotta oldalát, és abból vér és víz folyt ki.

A papi tanácsnak egyik tagja, *arimateai József*, titokban Jézus tanítványa volt. Ő most bátran bement Pilátushoz, és elkérte Jézus holttestét. Pilátus hívatta a századost, és mikor megtudta, hogy Jézus már meghalt, Józsefnek ajándékozta a holttestet. *Arimateai József* és *Nikodémus* levették Jézus holttestét a keresztről, és tiszta gyolcsba takarták. Azután nem messze onnan egy sziklába vájt sírba helyezték. A sír nyílását nagy kővel zárták el.

Másnap a papi fejedelmek és farizeusok eljöttek, lepecsételték a követ, a sír bejáratához pedig őrköt állítottak.

202. *Jézusnak halála után hová szállott alá a lelke?*

Jézusnak halála után lelke a pokol tornácára szállott alá, ahol a meghalt jámbor emberek lelkei a megváltásra vártak.

203. *Miért szállott alá Jézus lelke a pokol tornácára?*

Jézus lelke azért szállott alá a pokol tornácára, mert a jámbor lelkeknek meg akarta vinni az örömhírt, hogy már megváltotta őket.

– Szívesen imádkozd a fájdalmas rózsafüzért. –

101. Jézus föltámadása

1. Jézus teste harmadnapig maradt a sírban. *Húsvét vasárnap* hajnalban Jézus ismét egyesítette lelkét a testével, és dicsőségesen föltámadt.

Az Úr angyala leszállt a mennyből, elhengerítette a követ és ráült. Az örök megijedtek, és a földre estek. Mikor magukhoz tértek, a városba siettek, és jelentették a papi fejedelmeknek, hogy Jézus föltámadt.

2. Korán reggel jámbor asszonyok jöttek a sírhoz, hogy Jézus holttestét bebalzsamozzák. Útközben tanakodtak: „Ki hengeríti el nekünk a követ a sír bejáratától?” Mert a kő igen nagy volt. Mikor a sírhez értek, már nyitva találták, és ott látták az angyalt, aki így szólt hozzájuk: „Ne féljete! A názáreti Jézust keresitek? Föltámadt, nincs itt; íme, a hely, ahová tették.” Erre az asszonyok elsiettek, és hírül vitték a dolgot az apostoloknak, de az apostolok először nem hittek nekik.

(A föltámadási körmenetet nagyszombaton este tartjuk.)

204. *Biztosan tudjuk, hogy Jézus föltámadt?*

Biztosan tudjuk, hogy Jézus föltámadt, mert az apostolok látták őt feltámadása után, ettek és beszéltek vele, érintették őt és föltámadásáról vérükkel is tanúskodtak.

Akik vérükkel tanúskodnak Jézus mellett, azokat vértanúknak hívjuk.

– Ha Krisztussal szenvedsz, Krisztussal feltámadsz. –

102. Jézus megjelenik az apostoloknak és elrendeli a bűnbánat szentségét

1. Húsvét vasárnap este együtt voltak az apostolok egy teremben. A zsidóktól való félelmükben bezárták az ajtókat. Egyszerre a zárt ajtókon át megjelent közöttük Jézus, és így köszöntötte őket: „Békesség nektek. Én vagyok. Ne féljete!” Azután megmutatta nekik kezét és oldalán a nagy sebet. A tanítványok igen örültek, Jézus pedig így szólt hozzájuk: „Amint engem küldött az Atya, akképpen küldlek én is titeket.” Ezeket mondván, rájuk lehelt, és mondotta: *„Vegyétek a Szentlelket, akinek megbocsátjátok bűneiket, megbocsáttatnak nekik, akiknek megtartjátok, meg vannak tartva.”*

2. Az egyik apostol, Tamás, nem volt a többivel, amikor megjelent nekik Jézus, ő tehát nem akarta elhinni, hogy Jézus valóban föltámadt, és azt mondotta: „Hacsak nem látom kezén a szegek helyét és kezemet oldalába nem bocsátom, nem hiszem.” Nyolc nap múlva ismét eljött Jézus, és akkor Tamás is jelen volt. Jézus így szólt Tamáshoz: „Bocsásd be ide ujjadat és lásd kezemet; nyújtsd ide kezedet és bocsásd oldalamba, és ne légy hitetlen, hanem hívő! Tamás azt mondotta: *„En Uram, én Istenem!”* Jézus pedig így szólt hozzá: „Mivel láttál engem, Tamás, hittél; boldogok, akik nem láttak és hittek.”

(Miközben Jézus az apostoloknak hatalmat adott, hogy megbocsássák a bűnöket, akkor rendelte a bűnbánat szentségét.)

– A bűnbánat és a jó gyónás lelki feltámadás. –

103. Hogyan kell gyónnunk?

205. *Hogyan készülünk a gyónásra?*

A gyónásra úgy készülünk, hogy 1. a Szentlélek segítségét kérjük, 2. megvizsgáljuk lelkiismeretünket, 3. felindítjuk a bánatot és az erős fogadást.

206. *Miről gondolkodunk, amikor lelkiismeretünket megvizsgáljuk?*

Amikor lelkiismeretünket megvizsgáljuk, akkor a bűnökről gondolkodunk és megjegyezzük, amit elkövettünk.

Visszagondolunk arra is, hogy mikor gyóntunk utoljára, és elvégeztük-e a feladott elégtételt.

A halálos bűnök számát és a súlyosbító körülményeket is meg kell jegyeznünk.

A lelkiismeret megvizsgálása legalkalmasabban Isten tíz parancsolata, az anyaszentegyház öt parancsolata és a fő bűnök szerint történik.

207. *Mikor kell megbánnunk bűneinket?*

Bűneinket a szentgyónás előtt, vagy legalább is a föloldozás előtt kell megbánnunk.

A bánat fölindításánál gondoljunk arra, mennyit szenvedett érettünk Jézus, és mi mégis hálátlanul megbántottuk őt. A pokolra is gondoljunk, ahol örökké szenved az, aki elkárhozik.

Mikor a bűnbánatot fölindítjuk magunkban, erősen meg is fogadjuk, hogy többé nem vétkezünk, vagy legalábbis halálos bűnt nem követtünk el.

208. *Mit mondunk a gyónás elején?*

A gyónás elején először keresztet vetünk, azután mondjuk: „Gyónom a mindenható Istennek és Isten helyett neked, lelkiatyám, hogy utolsó gyónásomtól fogva ezeket a bűnöket követtem el. Utoljára gyóntam ...”

(Most következik a bűnök elsorolása.

Ha a lelkiatya valamit kérdez, őszintén felelünk.

Azután figyelünk az intelemre, és jól megjegyezzük az elégtételt.)

209. *Mit mondunk a gyónás végén?*

A gyónás végén ezt mondjuk: „Teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal a végtelenül jó és szeretetreméltó Istent megbántottam. Fogadom erősen, hogy a bűnöket és a bűnre vezető alkalmakat elkerülöm. Kérek üdvös elégtételt és föloldozást.”

210. *Mit teszünk a gyónás után?*

A gyónás után 1. hálát adunk Istennek, hogy bűneinket megbocsátotta, 2. elvégezzük a feladott elégtételt.

Az elégtételt penitenciának is nevezzük.

– Ne szégyelld bűneidet őszintén meggyónni!

Inkább szégyellted volna azokat elkövetni! –

104. Péter a főpásztor

Jézus föltámadása után negyven napig maradt a földön, és eközben többször megjelent tanítványainak.

Egy éjjel az apostolok a *Genezáret* tavon halásztak, de semmit sem fogtak. Hajnalban megjelent Jézus a parton, de nem ismerték meg mindjárt. Jézus szólott nekik, hogy dobják be a hálót jobbra. Ők engedelmeskedtek és százötvenhárom nagy halat fogtak. Ekkor kivonszolták hálójukat a partra, és Jézushoz mentek. Jézus kérdezte Pétert: „Simon, Jónás fia, szeretsz-e engem jobban ezeknél?” Péter azt felelte: „Úgy van, Uram, te tudod, hogy szeretlek.” Jézus így szólott: „Legeltesd bárányaimat.” És újra kérdezte: „Simon, Jónás fia, szeretsz-e engem?” Mikor már harmadszor kérdezte ezt Jézus, akkor Péter elszomorodott, és felelte: „Uram, te mindent tudsz; te tudod, hogy szeretlek téged.” Jézus ekkor azt mondotta: „*Legeltesd juhaimat.*”

(Jézus már előbb megmondta Péternek, hogy neki adja a mennyország kulcsait. Most Pétert újra és végleg megtette az összes hívek főpásztorává. Előbb azonban Péternek jóvá kellett tennie hármasságát, és háromszor kellett vallania: „Uram, én szeretlek téged.”)

211. *Hány egyházat alapított Jézus Krisztus?*

Jézus Krisztus csak egy egyházat alapított.

212. *Miről ismerjük meg Jézus Krisztus igaz egyházát?*

Jézus Krisztus igaz egyházát arról ismerjük meg, hogy 1. egységes, 2. szent, 3. katolikus, vagyis általános, 4. apostoli.

213. *Melyik egyházzól mondhatjuk, hogy egységes, szent, katolikus, vagyis általános, és apostoli?*

Csak a római katolikus anyaszentegyházról mondhatjuk, hogy egységes, szent, katolikus, vagyis általános és apostoli.

Eszerint csak a római katolikus anyaszentegyház Krisztus igaz egyháza.

A római katolikus anyaszentegyház egységes, mert hívei egy hitet vallanak, és egy főnek, a pápának engedelmeskednek.

A római katolikus anyaszentegyház szent, mert szent az alapítója és tanítása, és mert sok szentet nevelt és nevel.

A római katolikus anyaszentegyház apostoli, mert az apostolok hitét vallja, és mert az apostolok utódai kormányozzák.

214. *Milyen bűnt követ el a hitehagyott, vagyis aki az anyaszentegyháztól elpártol?*

A hitehagyott, vagyis aki az anyaszentegyháztól elpártol, megtagadja Jézus Krisztust, azért igen nagy bűnt követ el.

– Adj hálát az Istennek, hogy katolikus vagy, és szívesen hozz áldozatot egyházadért! –

105. Jézus fölmege a mennyekbe

Föltámadása után a negyvenedik napon Jézus utoljára jelent meg az apostoloknak Jeruzsálemben. Megparancsolta, hogy a városból el ne menjenek, hanem várják meg, míg elküldi a Szentlelket. Azután e szavakat mondta nekik: *„Elmenvén az egész világra, tanítsatok minden népet, megkeresztelvén őket az Atyának és Fiúnak és Szentlélek nevében, tanítván őket megtartani mind, amiket parancsoltam nektek. És íme, én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig.”*

Ezután Jézus kivezette tanítványait az Olajfák hegyére. Ott megáldotta őket, és szemük láttára fölemelkedett az égbe. Az apostolok nézték, míg egy felhő el nem takarta őt szemük elől. Ekkor két angyal jelent meg, és így szólt: „Galileai férfiak, mit néztek az égre? Ez a Jézus jön majd el ismét, amint láttátok őt az égbe menni.”

Az apostolok erre nagy örömmel tértek vissza Jeruzsálembe.

215. Mikor van Jézus mennybemenetelének ünnepe?

Jézus mennybemenetelének ünnepe áldozócsüdtörtökön van.

216. Mikor jön el ismét Jézus?

Jézus a világ végén jön el ismét.

217. Mi végett jön el Jézus a világ végén?

Jézus a végett jön el a világ végén, hogy minden embert megítéljen.

218. Hogyan nevezzük a világ végén bekövetkező ítéletet?

A világ végén bekövetkező ítéletet utolsó ítéletnek vagy világítéletnek nevezzük.

219. Mit jelentenek e szavak: „ül a mindenható Atya Istennek jobbjára felől?”

E szavak: „ül a mindenható Atya Istennek jobbjára felől” azt jelentik, hogy Jézus Krisztus mint ember is részt vesz az isteni hatalomban és dicsőségben.

– Jézus megdicsőüléséről a dicsőséges rózsafüzérben emlékezünk. Mondd el a dicsőséges rózsafüzért. –

106. A Szentlélek eljövetele

1. Jézus mennybemenetele után a tizedik napon az apostolok együtt voltak egy teremben és imádkoztak. Velük volt a boldogságos Szűz Mária is. Egyszerre csak nagy zúgás támadt, mint a szélnek zúgása. Benn a házban tüzes nyelvek szállottak mindenkire, és mindnyájan beteltek Szentlélekkel és különböző nyelveken kezdtek szólni.

2. A zajra sok nép jött a házhoz. Az apostolok kimentek, és Szent Péter megmagyarázta a csodálkozó embereknek, hogy mi történt. Azt mondotta nekik: „Az a názáreti Jézus, akit ti felfeszítettetek, föltámadott, Ő küldte el most a Szentlelket.” Az emberek kérdezték: „Mit cselekedjünk?” Péter azt felelte nekik: „Tartsatok bűnbánatot, és keresztelkedjete meg.”

Erre háromezren megkeresztelkedtek. Ezek állhatatosak voltak az apostolok tanításában, a kenyértörésben és az imádkozásban. Az Úr pedig naponként szaporította a hívek számát.

220. Ki a Szentlélek?

A Szentlélek a harmadik isteni személy, valóságos Isten az Atyával és Fiúval együtt.

221. Mikor szállott le a Szentlélek az apostolokra?

A Szentlélek pünkösd ünnepén szállott le az apostolokra.

222. Mi végett jött el a Szentlélek?

A Szentlélek a végett jött el, 1. hogy az apostolokat bátorítsa és megvilágítsa, 2. hogy az anyaszentegyházban munkálkodjék a világ végéig.

A Szentlélek vigyáz az anyaszentegyházra, hogy tévedést ne tanítson, és hogy el ne pusztuljon, a hívek lelkét pedig kegyelmeivel segíti és megszenteli.

– Fontosabb dolgaiddban: iskolai év elején, tanulás előtt, gyónás előtt stb. hívd segítségül a Szentlelket! –

107. Az apostolok működése. István első vértanú

1. A Szentlélek eljövetele után az apostolok bátran hirdették Jézus tanítását. Emiatt a főtanács elé kerültek, mely őket megverette, és megtiltotta, a hogy názáreti Jézust hirdessék. De Szent Péter a többi apostol nevében azt mondta: „Istennek inkább kell engedelmeskedni, mint az embereknek.”

2. Mivel az apostolok nem győzték a munkát, hét diakónust, más néven szerpapot választottak, akikre rájuk tették kezüket, és így felszentelték őket. Ezeknek a dolga volt a keresztesítés, az özvegyek és árvák gondozása és segítés a tanításban. Közülük István diakónus oly lelkesedéssel hirdette Jézus föltámadását, hogy a főtanács halálra ítélte, azután kihurcolták a városból és agyonkövezték. Miközben kövezték, így fohászkodott: „Uram, Jézus, vedd magadhoz lelkemet.” Majd térdre esve ellenségeiért is imádkozott, mondván: „Uram, ne számítsd be nekik ezt a bűnt.” S midőn ezt mondta, elaludt az Úrban.

(Szent István diakónus volt az anyaszentegyház első vértanúja. Ünnepe december 26-án van.)

Az anyaszentegyház hite szerint a vértanúk és a többi szentek az égben nem szakadtak el tőlünk, hanem szent közösségben maradnak velünk. Ezt a szent közösséget a szentek egyességének nevezzük.)

223. Kik tartoznak a szentek egyességébe?

A szentek egyességébe tartoznak: 1. a földön élő katolikus keresztények, vagyis a küzdő egyház, 2. a tisztítóhelyen szenvedő lelkek, vagyis a szenvedő egyház, 3. a szentek a mennyországban, vagyis a győzedelmes egyház.

Akik a szentek egyességébe tartoznak, azok imádkoznak egymásért.

Az elkárhozottak már nem tartoznak a szentek egyességébe.

– Minden szentmisében van Úrfelmutatás előtt megemlékezés az élőkről, Úrfelmutatás után megemlékezés a holtakról. Ilyenkor te is imádkozzál élő és meghalt rokonaidért és ismerőseidért. –

108. Saul megtérése

1. Mikor Szent István vértanút megkövezték, a kövezők ruháját egy *Saul* nevű ifjú őrizte. Ez dúlt-fúlt a keresztények ellen, házról házra járt, és börtönbe hurcoltatta őket. Miután Jeruzsálemben már sok hívőt elfogott, a főpaptól meghatalmazást kért, hogy *Damaszkuszba* mehessen, és onnan a keresztényeket megkötözve Jeruzsálembe hozhassa.

Útközben, közel Damaszkusz városához, egyszerre nagy világosság vette körül. Saul a földre esett, és e szózatot hallotta: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?” Ő kérdezte: „Ki vagy, Uram?” A felelet így hangzott: „*Én Jézus vagyok, akit te üldözöl.*” Saul reszketve kérdezte: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” Az Úr azt felelte: „Kelj fel, és menj be a városba; ott megmondják neked, mit kell cselekedned.”

Saul kísérői hallották ugyan a hangot, de senkit sem láttak. Saul fölkelt, és mivel az égi fénytől megvakult, kézen fogva vezették őt Damaszkuszba, ahol három napig sem nem evett, sem nem ivott, hanem csak imádkozott.

2. Három nap múlva eljött hozzá egy *Ananiás* nevű tanítvány és azt mondotta: „Saul testvér, az Úr Jézus, aki megjelent neked az úton, küldött engem, hogy láss és beteljél Szentlélekkel.” Azután rátette kezét, és Saul azonnal visszanyerte látását. Saul megkeresztelkedett, és hirdetni kezdte Jézust. Az emberek csodálkoztak a nagy változáson. Saul nem maradt Damaszkuszban, mert ott üldözni kezdték, s neki menekülnie kellett. Nemsokára Jeruzsálembe ment Szent Péterhez, aki elismerte őt apostolnak. Később megváltoztatta nevét, és ettől kezdve Pálnak hívták.

Szent Pál igen sokat fáradt a kereszténység elterjedéséért. Élete végén Rómába ment, ahol Néró császár uralkodása alatt 67-ben Szent Péterrel együtt halálra ítélték. Pétert fejjel lefelé fölfeszítették, Pált pedig lefejezték. A többi apostol is – Szent János kivételével – vértanú halált halt Krisztusért.

(Az anyaszentegyház a *tovább élő Krisztus*. Tanít, mint a Krisztus, bűnöket bocsát meg, mint a Krisztus, jót tesz, mint a Krisztus, szenved, mint a Krisztus és végül győz, mint a Krisztus!)

– Christus Vincit, Christus regnat, Christus imperat.
Krisztus győz. Krisztus uralkodik, Krisztus parancsol. –

Imádságok

Az Úr imája

Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék meg a te neved; jöjjön el a te országod; legyen meg a te akaratod, miképpen mennyben, azonképpen itt a földön is; mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma; és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vigy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. Amen.

Az angyali üdvözlét

Üdvözlégy Mária! malasztal teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus. Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent Anyja! imádkozzál érettünk bűnösökért, most és halálunk óráján, Amen.

Az apostoli hitvallás

Hiszek egy Istenben, a mindenható Atyában, mennynek és földnek teremőjében;
és a Jézus Krisztusban, Ő egy fiában, a mi Urunkban,
ki fogantaték Szentlélektől, születék Szűz Máriától,
kínzaték Poncius Pilátus alatt, megfeszítették, meghala és eltemették.
Szállá alá poklokra, harmadnapon halottaiból föltámad, fölméne a mennyekbe, ül a mindenható Atya-Istennek jobbjára felől,
onnét leszen eljövendő ítélni eleveneket és holtakat.
Hiszek Szentlélekben,
egy katolikus keresztény anyaszentegyházat, szenteknek egyességét,
bűnöknek bocsánatát,
testnek föltámadását
és az örök életet. Amen.

Istennek tíz parancsolata

1. Én vagyok a te Urad Istened; Uradat, Istenedet imádjad, és csak neki szolgálj.
2. Isten nevét hiába ne vegyed.
3. Megemlékezzél arról, hogy az Úr napját megszenteljed.
4. Atyádat és anyádat tiszteljed.
5. Ne ölj.
6. Ne paráználkodjál.
7. Ne lopj.
8. Hamis tanúságot ne szólj felebarátod ellen.
9. Felebarátod feleségét ne kívánjad.
10. Se házát, se mezejét, se másféle jószágát ne kívánjad. Amen.

Az anyaszentegyház öt parancsolata

1. Az anyaszentegyház kötelező ünnepnapjait megüljed.
2. Vasár- és ünnepnap misét becsületesen hallgass.
3. A böjt és hústilalom napjait tartsd meg.
4. Évente gyónjál és legalább a húsvéti időben áldozzál.
5. Házasságodat az anyaszentegyház törvénye szerint kösd meg. Amen.

A Szentháromság dicsőítése

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek, miképpen kezdetben vala, most és mindenkor és mindörökkön örökké. Amen.

Az Úrangyala

Az Úr anyala köszönté Szűz Máriát és ez méhébe fogadá a Szentlélektől szent Fiát – Üdvözlégy Mária stb.

Íme, az Úrnak szolgáló leánya, legyen nekem a te igéd szerint. – Üdvözlégy Mária stb.

És az Ige testté lön és miköztünk lakozék. – Üdvözlégy Mária stb.

Imádkozzál érettünk, Istennek szent Anyja!

Hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire.

Könyörgünk. Kérünk téged, Úr Isten, öntsd lelkünkbe szent malasztodat, hogy akik az anygali üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak, megtestesülését megismertük, az Ő kinszenvedése és keresztyje által a föltámadás dicsőségébe vitessünk ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Reggeli imádság

Szívem első gondolatja
Hozzád száll föl Istenem!
Te őriztél meg az éjjel,
Maradj ma is én velem!

Téged áldlak és imádlak,
Mint szerető gyermeked;
Szívem csakis azt akarja,
Ami kedves teneked.

Édes Jézus add kegyelmed
S őrizz engem szüntelen,
Hogy egész nap neked éljek
Tiszta szívvel, büntelen.

Szűz Mária, Jézus anyja,
Te mindnyájunk anyja vagy,
Oltalmaz meg minden bajtól,
Kísértésben el ne hagyj!
Amen.

Esti imádság

Ó, édes Istenem!
Hálát rebeg lelkem,
Hogy egész napon át
Úgy szeretted engem.

Bánom sok vétkeket
Szent Fiadnak vére
Mossa meg kegyesen
Szívemet fehérre!

Virrasszon felettem
Gondviselő szemed,
Kérlek, óvd az éjjel
Testemet, lelkemet.

Szűzanyám s őrangyal,
Legyetek énvelem,
Ha ti rám vigyáztok.
Nyugodt lesz éjjelem.
Amen.

Evés előtt és evés után

Áldj meg, Uram, minket és ajándékaidat, amelyeket a Te jóságodból magunkhoz veszünk, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen. – Miatyánk ...

Hálát adunk neked, Úr Isten, minden jótéteményedért, ki élsz és uralkodol mindörökké.
Amen. – Miatyánk ...

A szülőkért

Jó Isten te adtál nekem
Szerető szülőket,
Jóságukért oltalmazd
S áldd meg, kérlek, őket!

Add, hogy mindig úgy szeressem,
Mint te Szűz Anyádat,
Add, hogy sose érje őket
Miattam a bánat!

A szent olvasó

Bevezetés: Az Atyának és Fiúnak...

Hiszek egy Istenben ...

Miatyánk...

Üdvözlégy ... (háromszor, ezekkel a kérésekkel „Jézus” nevének kimondása után):

1. Aki hitünket növelje.
2. Aki reménységünket erősítse.

3. Aki szeretetünket tökéletesítse.

Dicsőség az Atyának ...

Azután öt szakasz következik, amelyek közül mindegyik egy Miatyánkból, tíz Üdvözlégyből és egy Dicsőségből áll.

„Jézus nevének” kimondása után a következő titkok egyikét tesszük egy-egy szakaszban az Üdvözlégybe:

a) *Az örvendetes olvasóban:*

1. Akit te, szent Szűz, a Szentlélektől fogantál.
2. Akit te, szent Szűz, Erzsébetet látogatván, hordoztál.
3. Akit te, szent Szűz, a világra szültél.
4. Akit te, Szent Szűz, a templomban bemutattál.
5. Akit te, szent Szűz, a templomban megtaláltál.

b) *A fájdalmas olvasóban:*

1. Aki érettünk vérrel verítékezett.
2. Akit érettünk megostoroztak.
3. Akit érettünk tövissel koronáztak.
4. Aki érettünk a keresztet hordozta.
5. Akit érettünk keresztre feszítettek.

c) *A dicsőséges olvasóban:*

1. Aki halottaiból föltámadott.
2. Aki a mennybe fölment.
3. Aki nekünk a Szentlelket elküldötte.
4. Aki téged, szent Szűz, a mennybe fölvelt.
5. Aki téged, szent Szűz, a mennyben megkoronázott,

A hat főigazság

Hiszem,

1. hogy egy Isten van;
2. hogy az Istenben három személy van: Atya, Fiú és Szentlélek;
3. hogy a Fiú-Isten emberré lett, és minket halálával megváltott;
4. hogy Isten igazságos bíró, aki megjutalmazza a jókat és megbünteti a gonoszokat;
5. hogy az ember lelke halhatatlan;
6. hogy Isten kegyelme az üdvösségre szükséges.

A keresztségi fogadás megújítása

Kérdés: Ellene mondtok-e az ördögnek?

Felelet: Ellene mondunk.

K. És minden cselekedeteinek?

F. Ellene mondunk.

K. És minden pompájának?

F. Ellene mondunk.

K. Hisztek-e a mindenható Atya Istenben, mennynek és földnek teremőjében?

F. Hiszünk.

K. Hisztek-e Jézus Krisztusban, ő egy Fiában, a mi Urunkban, ki e világra született és kínhalt szenvedett?

F. Hiszünk.

K. Hisztek-e a Szentlélekben, egy katolikus keresztény anyaszentegyházat, szenteknek egyességét, bűnöknek bocsánatát, testnek föltámadását és örök életet?

F. Hiszünk.

Imádságok a szent gyónás alkalmával

1. A Szentlélek segítségül hívása

Jöjj Szentlélek Úristen! Világosítsd meg elmémet, hogy eszembe jussanak bűneim és átlássam utálatos és veszedelmes voltukat. Indítsd meg szívemet, hogy töredelmesen megbánjam, és őszintén meggyónjam vétkeimet. Kelts bennem erős fogadást, hogy életemet megjobbitom, és adj erőt, hogy ezen szent fogadásomat meg is tartsam.

Édes Jézusom! Te mondtad, hogy „boldogok a tisztaszívűek”. Segíts kegyelmeddel, hogy megtisztuljak bűneimtől és visszanyerjem keresztségi ártatlanságomat. Amen.

2. A lelkiismeretvizsgálat

Kérdezd magadtól, mikor gyóntál utoljára?

Elvégezted-e a feladott penitenciát?

Azután gondolkodjál, hogy az itt következő bűnök közül melyiket követted el. A dőlt betűsek halálos bűnök szoktak lenni. Ezeknél arról is gondolkozzál, hogy hányszor, vagy körülbelül hányszor követted el azokat.

Bűnök Isten tíz-parancsolata ellen:

1. Nem imádkoztam mindennap. Szándékosan hallgattam (vagy olvastam) a katolikus hittel ellenkező dolgokat. A hit ellen beszéltem. Szégyelltem hitemet megvallani. Szent dolgokat kicsúfoltam. *Szentségtörést követtem el.*

2. Feleslegesen és hiába emlegettem Isten szent nevét. *Káromkodtam.* Szükségtelenül esküdöztem. *Hamisan esküdtem.*

3. *Vasárnapokon és kötelező ünnepeken saját hibámból elmulasztottam a szentmisét.* Szentmiséről hanyagságból elkéstem. A templomban rosszul viseltem magamat.

4. Szüleimnek nem engedelmeskedtem. Velük feleseltem. Őket csúfoltam. Nekik rosszat kívántam. Tanítóimnak nem engedelmeskedtem.

5. Verekedtem. Civakodtam. Másokat bosszantottam. Haragot tartottam. Egészségemet veszélynek tettem ki. Mást bűnre csábítottam. (Milyen bűnre?)

6. és 9. *Szándékosan gondolkodtam szemérmetlen dolgokról. Kívántam látni vagy cselekedni szemérmetlen dolgot. Szemérmetlen dolgot akarattal néztem. Szemérmetlent beszéltem. Szemérmetlent rajzoltam. Szemérmetlent olvastam. Szemérmetlent tettem magammal. Szemérmetlent cselekedtem mással. Hagytam magammal szemérmetlent cselekedni.*

7. és 10. Loptam. Mást megcsaltam. Más jószágát megrongáltam. A talált jószágot nem adtam vissza.

8. Hazudtam. Szükség nélkül elmondtam más hibáit. Mást megrágalmaztam.

Bűnök az anyaszentegyház parancsolatai ellen:

A húsvéti szent gyónást és áldozást elmulasztottam.

A gyakoribb főbűnök:

Kevély voltam és másokat lenéztem. Hiú voltam. Torkos voltam. Az ételben válogattam. Mértéktelen voltam evésben és ivásban. Irigy voltam másokra, örültem más kárán. Haragos és indulatos voltam. Másokat haragra ingereltem. Lusta voltam. Leckémet meg nem tanultam.

Ha ezen kívül más bűnöd is van, azt is jegyezd meg.

3. Bánat és erős fogadás

Én Édes Istenem, teljes szívemből bánom minden bűnömet, melyekkel téged, végtelenül jó és szeretetreméltó Istenemet megbántottalak. Bocsáss meg nekem, gyarló gyermekednek. Ne engedd, hogy a kárhozát martaléka legyek, hiszen te nem akarsz a bűnös halálát, hanem hogy megtérjen és éljen.

Meg akarok javulni, jóságos Mennyei Atyám, végy vissza kegyelmedbe! Szent Fiad nagy szeretettel ontotta vérét érettem. Nem fogom őt többé hálátlanul megbántani és kerülni fogom a bűnre vezető alkalmat is! Ezt ígérem és erősen fogadom, Istenem. Áldd meg fogadásomat! Amen.

4. Imádság a gyónás után

Édes Jézusom! Te, aki megbocsátottad Mária Magdolna bűneit és irgalmadba fogadtad a latrot a keresztfán, megbocsátottál nekem is, szegény bűnösnek. A pap szavai által föloldoztál vétkeimtől, és most megkönnyebbült lélekkel térdelek előtted! Köszönöm, Uram, elnéző jóságodat. Köszönöm türelmedet, hogy el nem vetettél, mikor újra és újra visszaestem bűneimbe. Tudom, hogy mit kívánsz tőlem: azt, hogy szeresselek, és többet ne vétkezzem. Ígérem ezt neked, Jézusom, és hűséges gyermeked akarok maradni. Amen.

Imádságok a szentáldozás alkalmával

1. Áldozás előtt

Uram Jézus, erősen hiszem, hogy jelen vagy az Oltáriszentségben, mert ezt te mondtad, aki örökké igazmondó vagy. Hiszem, hogy az áldozáskor szent testedet és véredet veszem magamhoz éppúgy, mint az apostolok az utolsó vacsorán, és a szent vértanúk, akiket megerősítettél, hogy meghaljanak érted.

Remélem, Uram, hogy engem is meg fogsz erősíteni kötelességeim teljesítésében és a kísértések legyőzésében. Azt is remélem, hogy egykoron színről színre látni foglak, mert te ezt megígérted azoknak, akik a szentáldozáshoz járulnak.

Szeretlek, Uram, tiszta szívemből teljes és lelkemből nagy jóságodért, mellyel betérsz hozzám, gyarló teremtményedhez. Nem vetsz meg azért, hogy kicsiny és méltatlan vagyok; csak azt nézed, hogy rád szorulok, mint gyermek a szülőjére, mint beteg az orvosra, mint bűnös a megváltóra. Azért jössz szívembe, hogy velem légy, gyógyíts és erősíts.

Nem vagyok méltó, Uram, hogy bejőjj hajlékomba. Még egyszer bánom minden bűnömet. Kérlek, tisztítsd meg lelkemet. Alázatosan leborulva akarlak fogadni, jöjj hozzám és maradj velem Jézusom. Amen.

2. Áldozás után

Édes Jézusom, eljöttél hozzám, és én alázatos szívvel hálát mondok neked ezért a nagy jóságodért.

Istenem vagy, azért imádlak, mint az angyalok imádnak a mennyben.

Uram vagy, azért szolgálni akarok neked, és engedelmeskedni akarok parancsolataidnak.

Megváltóm vagy, azért ne engedd, hogy szent véred kárba vesszen lelkemen.

Te szeretsz engem, én is szeretni akarlak téged, és éretted szeretni akarom minden felebarátomat nemcsak jóakaróimat, de ellenségeimet is.

Engedd, Uram, hogy kérjem tőled mindazon kegyelmeket, melyekre szükségem van, hogy jó katolikus keresztény legyek a földön, és egykor megláthassalak a mennyben. Könyörgök szüleimért, testvéreimért és mindazokért, akiknek imámmal használhatok. Segítsd meg Uram őket, és maradj mindnyájunkkal, a megholt hívek lelkeinek pedig adj örök nyugodalmat. Amen.

Függelék.

A katekizmus anyaga, amint e hittankönyvben szétosztva van

A jobb oldali számok a fejezetek számát jelentik.

A) Hitágazatok	
I. ágazat: Isten, Szentháromság, a világ teremtése, az angyalok teremtése, az első emberpár, őszüleink bűnbeesése és büntetése	4–10
II–III. ágazat: Jézus az Isten Fia. A Fiú-Isten megtestesülése. Jézus gyermekkora	51–58
IV. ágazat: Jézus kínszenvedése és halála	93–99
V. ágazat: Jézus alászáll a poklokra és feltámad	101–104
VI. ágazat: Jézus mennybemenetele	105
VII. ágazat: Az utolsó ítélet	105
VIII. ágazat: A Szentlélek eljövetele	106
IX. ágazat: Az egyház	80–104
A szentek egyessége	107
X. ágazat: A bűnök bocsánata	102–103
XI. ágazat: A testnek feltámadása	89
XII. ágazat: Az örök élet	76, 77
B) Parancsolatok	
A főparancs, Isten és a felebarát szeretete	14, 15
Isten tíz parancsolata. Az első parancsolat	26
A második parancsolat	28
A harmadik parancsolat	30
A negyedik parancsolat	36
Az ötödik parancsolat	38
A hatodik és kilencedik parancsolat	40
A hetedik és tizedik parancsolat	43
A nyolcadik parancsolat	44
A bőjt parancsa	48
C) Bűnök és erények	
A bűnről	10, 11
A főbűnök	16
Az isteni erények	13
Erkölcsei erények	19
Az imádság	46
D) Kegyelmi eszközök	
A kegyelem. A kegyelem felosztása	60
A hét szentség	60
A keresztség	66
A bérmlás	67

Az Oltáriszentség	72–73
A bűnbánat szentsége	75 , 103
Az utolsó kenet	77
Az egyházi rend	81
A házasság	88
A szentmise	99